

༄༅།བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚེགས་ལྷན་ཁག་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14455	ImageGroup:	I1KG14613
LCCN:	n/a	ISBN:	8189210165

Title:	ལྟ་འི་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་མའི་མདོ། lang+ka'i mkhan po dang slob ma'i mdo/
Author:	བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ། bstan 'dzin 'phrin las lhun grub
Descriptor:	in tibetan and chinese
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	dehradun, uttarakhand
Publisher:	songtsen library
Date:	2010
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA. Comments: 6/2013

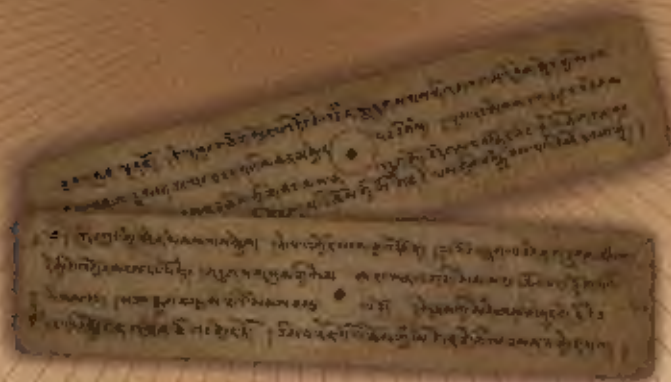

༡༡། །ལྟའི་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་མའི་མདོ།

楞伽師資記

ཐོག་ཐུག་ཐུང་།

藏漢對譯

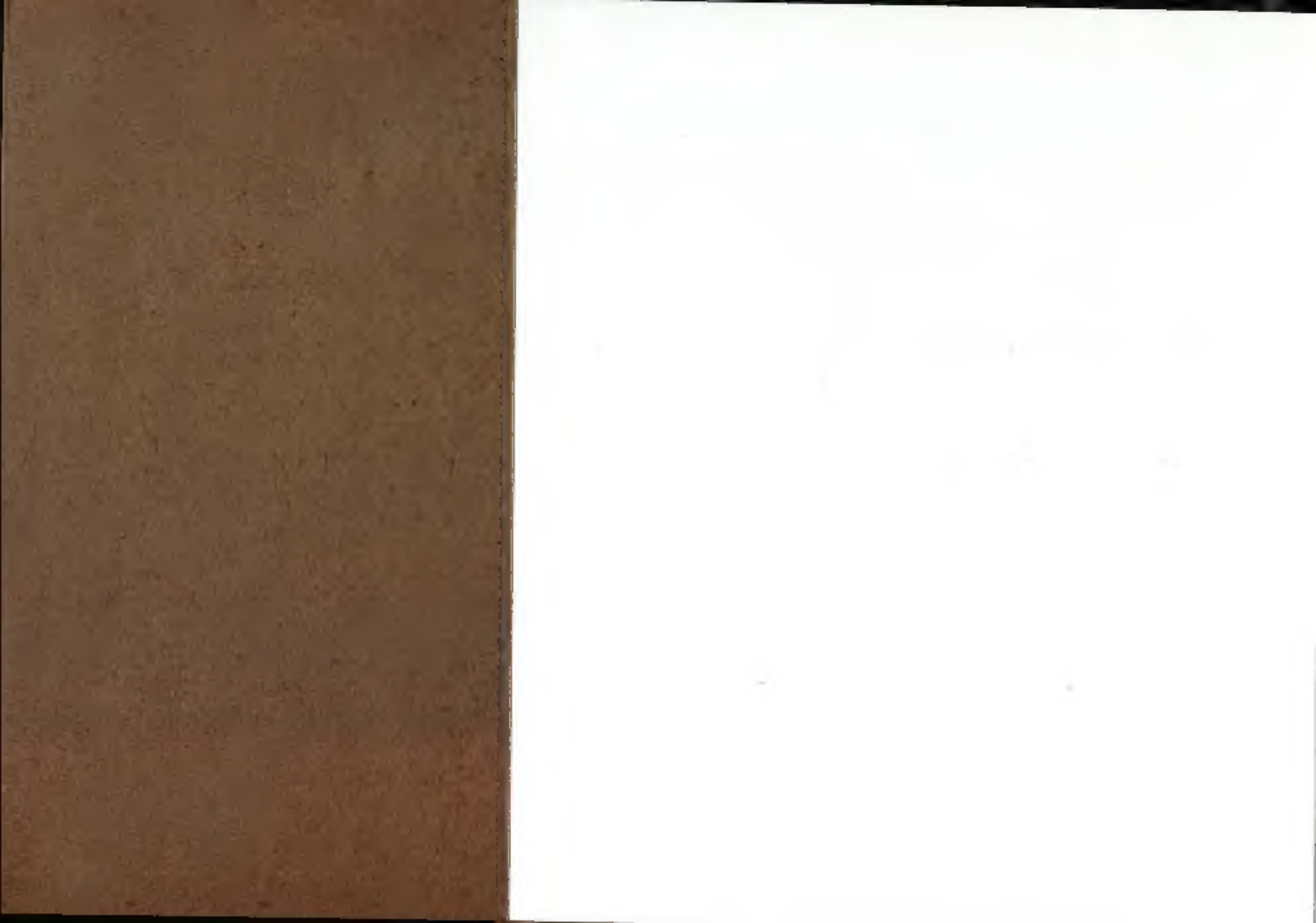
ཐོག་ཐུང་པ།

ཐོག་ཐུང་པ་ཐུང་མཁན་ཐོག་ཐུང་པ།

ཐོག་ཐུང་ཐུང་ཐོག་ཐུང་པ།

ཐོག་ཐུང་ཐོག་ཐུང་པ།

བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྟར་གཤེགས་པའི་མདོ་གསུངས་སའི་གནས་རི་བོ་རྣམས་ལ།

༄༅། །ལྟཱའི་མཁན་པོ་དང་སློབ་མའི་མདོ།

དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་གཉེར་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཉར་ཚགས་བྱས་པའི་རྟན་རྟེང་བོད་ཡིག་ཡིག་རྒྱུང་།

ཨང་རྟགས། IOL Tib J 710

楞伽師資記

東都沙門釋淨覺居太行山靈泉谷集

© མ་ཡིག་ཐོབ་དབང་། དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་གཞིར་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

© བསྐྱར་ཡིག་ཤུན་སྐྱར་གྱི་ཐོབ་དབང་། རྫོང་བཙན་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དེ་ལ་འདིའི་ནང་དོན་ཆ་ཤས་ཙམ་སྐྱར་སྐྱོན་དགོས་མཁན་བྱུང་ཆེ་འདི་གའི་པར་སྐྱོན་ཁང་དུ་ཡིག་ཐོག་ནས་ཆོག་མཆན་ཞུ་དགོས།

Plates Copyright

Images © British Library Board 2010, all rights reserved

Text Copyright

© Songtsen Library

All rights reserved.

No part of the contents of this book may be reproduced without the written permission of the publishers.

དཀར་ཆག

目 録

第 一	宋朝求那羅維 藏	(2)
དང་པོ།	ལུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲིབ་གསུམ་པའི་མཐའ་པོ་ཁོང་ལྟར་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་།	(3)
第 二	魏朝 藏法師菩提達摩	(3)
གཉིས་པ།	ལུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲིབ་གསུམ་པའི་མཐའ་པོ་ཁོང་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་།	(3)
第 三	齊朝鄒中 少門患	(52)
གསུམ་པ།	འི་ལྷ་སྒྲིབ་རབས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲིབ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་།	(53)
第四	隋朝舒 僧榮禪師	(74)
པའི་པ།	ལྷ་སྒྲིབ་རབས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲིབ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་།	(75)
第五	唐朝蘇州雙峰 僧榮禪師	(92)
ལྷ་སྒྲིབ་	ལྷ་སྒྲིབ་རབས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲིབ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་།	(93)
第 六	唐朝蘇州雙峰 僧榮禪師	(134)
དྲུག་པ།	ལྷ་སྒྲིབ་རབས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲིབ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་།	(135)
第七	唐朝 大師神秀、玄奘、老安	(48)
བདུན་པ།	ལྷ་སྒྲིབ་རབས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲིབ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་།	(49)
第 八	唐朝神秀四大弟子普寂、敬賢、義福、惠福	(168)
བརྒྱུད་པ།	ལྷ་སྒྲིབ་རབས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲིབ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་།	(169)

© མ་ཡིག་ཐོབ་དབང་། དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་གཞིར་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

© བསྐྱར་ཡིག་ཤུར་སྤྱོད་གྲི་ཐོབ་དབང་། རྒྱུང་བཅའ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དེབ་འདིའི་ནང་དོན་ཆ་ཤས་ཅེས་སྤྱོད་སྤྱོད་དགོས་མཁན་གྱི་ཆེ་འདི་གའི་པར་སྤྱོད་ཁང་དུ་ཡིག་ཐོབ་ནས་ཆོག་མཆན་ལྟ་དགོས།

Plates Copyright

Images © British Library Board 2010, all rights reserved

Text Copyright

© Songtsen Library

All rights reserved.

No part of the contents of this book may be reproduced without the written permission of the publishers

དཀར་ཆག

目 録

第 一 宋朝求 羅 藏	2
དང་པོ། ལུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མེ་མོའི་གཞུང་པའི་མཁན་པོ་ཁོ་ཀྱི་འད་བར་རྟེན།	3
第 二 魏朝 藏法師菩提達摩	30
གཉིས་པ། འཇམ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མེ་མོའི་གཞུང་པའི་མཁན་པོ་ཁོ་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ།	31
第 三 齊朝 鄭中 門 忠	52
གཞུང་པ། ཇི་ལྟར་རབས་ཀྱི་མེ་མོའི་དགེ་མེད་ལེགས་ཀྱི་ལུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མེ་མོའི་གཞུང་པའི་མཁན་པོ་ཁོ་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ།	53
第 四 隋朝 舒州 思 僧 樂 禪 師	74
གཉིས་པ། ལུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མེ་མོའི་གཞུང་པའི་མཁན་པོ་ཁོ་ཀྱི་འད་བར་རྟེན་པའི་མཁན་པོ་ཁོ་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ།	75
第 五 唐朝 新州 雙峰 道 禪 師	92
ལུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མེ་མོའི་གཞུང་པའི་མཁན་པོ་ཁོ་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ།	93
第 六 唐朝 新州 雙峰 幽 忍 禪 師	104
དུག་པ། ལུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མེ་མོའི་གཞུང་པའི་མཁན་པོ་ཁོ་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ།	135
第 七 唐朝 大師 神秀 玄 師	148
བདུན་པ། ལུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མེ་མོའི་གཞུང་པའི་མཁན་པོ་ཁོ་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ།	149
第 八 唐朝 神秀 四 人 弟 普 寂 敬 賢、義 福、惠 果	168
བརྒྱད་པ། ལུང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མེ་མོའི་གཞུང་པའི་མཁན་པོ་ཁོ་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ།	169

附錄・印度 F 尸祖	(172)
ནར་བྱུང་དང་པོ། འཕགས་ལུའ་ཁྱི་སྟོན་པའི་གདང་རབས་ ༡།	(172)
附錄 中國禪宗六祖	(174)
ནར་བྱུང་གཉིས་པ། རྒྱ་ནག་བསམ་གཏན་པའི་སྟོབ་དཔོན་ ༥།	(174)
附錄 楞伽師資記 原序文	(175)
ནར་བྱུང་གསུམ་པ། ལྷ་ལྷི་མ་ཐན་པོ་དང་སྟོབ་མའི་བཅ་པོའི་ཚོག་མའི་འབྱུང་གྱི་འགོ་བརྗོད།	(175)
附錄四 入正新修大藏經本經書影	(178)
ནར་བྱུང་བཞི་པ། བཀའ་འབྱུང་ཆེན་དག་ནང་གི་ལང་ཀའི་མ་ཐན་པོ་དང་སྟོབ་མའི་བཅ་པོའི་མ་ཡིག	(178)
附錄五 敦煌寶藏本經書影	(178)
ནར་བྱུང་ལྔ་པ། རྒྱ་ནང་ནོར་མཛོད་ནང་གི་ལང་ཀའི་མ་ཐན་པོ་དང་སྟོབ་མའི་བཅ་པོའི་མ་ཡིག	(178)

PREFACE

The Record of the Masters and Disciples of the Lanka (School) 楞伽師資記 is one of the most important sources for understanding the Tibetan Zen. The Tibetan translation of the Record, which was originally written in Chinese in the early eighth century, is found in a unique manuscript from the library cave in Dunhuang (IOL Tib J 710), now held in the British Library.

His Holiness Drikung Kyabgon Rinpoche has created a bilingual edition of this crucial work which places the Tibetan text beside an edition of the original Chinese version. As the Tibetan manuscript does not contain the complete text, His Holiness has added the final section from the Chinese Dunhuang manuscripts and the Taisho Tripiṭaka, which he has translated into Tibetan. In this way he has provided the first complete Tibetan translation of the Record of the Masters and Disciples of the Lanka Tradition.

This book is both a scholarly edition and a continuation of the work of the early Tibetan practitioners of Zen, which began in the eighth century during the reign of the emperor Tri Song Detsen. I am very pleased that the International Dunhuang Project has been able to assist in this worthwhile project by providing the images of the manuscript of IOL Tib J 710.

Sam van Schaik
Research Project Manager
International Dunhuang Project
The British Library

འཇུར་བྱང་སྒྲིག་པའི་གདམ་

༡༡། །འདིར་ཏུན་ཏྲོང་ཡིག་རྩིང་ནས་བྱང་བའི་ལྟའི་མཐུན་པོ་དང་སྟོབ་མའི་བམ་པོ། མོ་ལཱིག་ 楞伽經 資記 卷 ཅེས་པའི་སྟུར་ཡིག་འདི་ནི།
 རྒྱ་ནག་བསམ་གཏན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་འཛིན་མཐུན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དུག་གི་བསྟན་བཅོས་སྟིང་བསྟུས་ཤིག་ཡིན། བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ལྟར་གཤེགས་པའི་
 མདོའི་དགོངས་དོན་ལྟར། རྒྱ་ནག་བསམ་གཏན་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལྔ་པ་ཏྲོང་རན་གྱི་སྟོབ་མའི་། ཞོའན་ཇི་ 玄明 ། སྟོབ་མའི་ཕྱི་ 釋淨慧 ། ལུ་བས། སྟི
 ལོ། ༥༥ ཡས་མས་སུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་ཤིང་། དེ་ནི་ཞོའན་ཇི་ཡིས་བརྩམས་པའི་ལྟའི་རི་ཡི་སྟོ་ཆོས་ 楞伽人法志 ། ཞེས་པར་གཞི་བྱས་ནས་བརྩམས་
 པ་ལགས།

ལྟར་གཤེགས་པའི་མདོ་ LANKAVATARASUTRA ནི། སྟོན་མངས་རྒྱས་ལྷན་བྱུང་བས། སྟོན་བྱ་ལྟར་མགྲིན་བརྒྱའི་ཞུ་ཆོས་སུ་གསུངས་པའི་
 མདོ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷན་བྱུང་བས་སྟི་ལྟའི་གྲོང་གི་རི་བོ་ལྔ་ལ་ཡི། SRI PADA ཅེ་མོར་ཕེབས་ནས་གསུངས་པའི་སྟོར། ལྟར་གཤེགས་པའི་མདོ་ སྟེ་དགོ་
 བཏམ་ལྟུང་། མདོ། ཅེ། ལྟེ་བ ॥ བ ॥ ནས། “ལྟའི་གྲོང་དལ་གྱི་རི་མ་ལ་ཡི་ཅེ་མོ་འདིར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་མངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕགས་པ་མོ་མོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས། རྟོག་གའི་ལྟ་བ་སུ་སྟེགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
 དང་། འཕགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་བསྟོམས་པའི་ཆོས་བསྟན་ནེ། དས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་གཞོད་སྟིན་གྱི་བདག་པོ་འཕོད་སྟོགས་ཀྱི་སྟེར་དེ་ཉིད་བསྟན་ཅིང་།

ཆོས་བསྐྱེད་ཏེ་སྐུ་མ་ནས་འཛུམ་པར་མཛད་དོ།” །ཞེས་བྱུང་། རི་བོ་སྐུ་ལ་ཡ་ནི། སྤྱི་ལྟར་ SRILANKA རྒྱལ་ས་ཀ་ལོ་མ་ལྷོ་ COLOMBO ནས་
 འཕར་ལྷོ་ལྷོ་གསལ་སུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༥ སར་གནས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་གནས་གཤིས་དང་ས་པའི་དུས་སུ། རྒྱལ་ས་ནས་རྒྱུར་མཇུག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཟེར། རི་བོ་དེའི་མཐོ་ཆད་
 རྒྱུ་ཆོད་འོས་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ M ཡོད་པ་དང་། རི་ཕྱེད་མཛེགས་ལ་མ་དོས་སུ་དེ་སྐུ་སྤྱོད་ཐོས་ ༩༧༠ ཅུ་ཡོད། སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་ ༡༩༤
 BCE ལས་མས་སུ་ཡུལ་མི་ཆོས་རི་བོ་དེར་ཀུན་རྩ་རི་བོ་ SAMANELAKHAND, ཞེས་འབོད་ཅིང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཆེན་གྱི་ཆོས་དར་རྒྱས་ཀུན་རྩ་བཟང་པོ་
 (SAMANADA BHADRA ཞེས་གྲགས། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རི་བོ་དེའི་ཕྱིར་ཕེབས་དེ། འཁྱར་གསལ་གསལ་པོ་མཛད་པས།
 མ་འོངས་པའི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཞབས་རྒྱུ་བཞག་པར་མཛད་པས། སྤྱི་ལྟར་ SRI PADA ཞེས། དཔལ་གྱི་ཞབས་རྒྱུ་ཞེས་གྲུབ་ཟེར།

འཁྱར་གསལ་གསལ་པོ་མཛད་དེ་རྒྱུ་ཡིག་ནང་འགྱུར་ལག་བཞི་བྱུང་བ་ལས། འགྱུར་སྤྱོད་པོས་དེ་པོར་བརྒྱུགས་སོང་ཞིང་། འགྱུར་གཤིས་པ་དེ། སྤྱི་ལོ་
 ༩༩༣ ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་སྤུ་སྤྱོད་གསུམ་པའི་མ་འཛུམ་པོ་ཁེ་ལུ་འད་བར་ཏེ། GUNABHADRA ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་འི་འགྱུར་ལ་ལེན་བཞི་དང་། བམ་པོ་
 གཅིག་བྱུང་། འགྱུར་གསུམ་པ་དེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༡༣ ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་དགེ་སློང་ལྷོ་ཏི་རུ་ཅི་ BODHIRICI ཡི་འགྱུར་ལ། ལེན་བཟུང་དང་། བམ་པོ་བཙུ་
 བཟུང་བྱུང་། འགྱུར་བཞི་པ་དེ་ཡི་ཡུལ་གྱི་དགེ་སློང་སིག་ལ་ནན་རྒྱས། SIKSHANANDA སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠—༡༠༩ བར་དུ་བསྐྱུར་པར། རྒྱུ་སུ་ལི་ཡུལ་
 གྱི་མ་འཛུམ་པ་ལི་ཐོ་རུན་དང་། རྒྱ་ཆོང་ FA-TSANG སོགས་ནས་ཞུས་དེ་གཏན་ལ་མཁ། དེ་ལ་ལེན་བཟུང་པ་དང་། བམ་པོ་བཟུ་ཡོད། འཁྱར་གསལ་
 པོ་མཛད་དེ་རྒྱུ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་དུ་སྐྱུར་མ་འཛུམ་པོ། འགོ་སྤྱོད་པོ་ཆུང་ཆོས་གྲུབ་ཀྱི་ཡིག་ལ་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེས་རྒྱ་ནག་གི་འགྱུར་གཤིས་པ་དང་།
 གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད། དུས་ཆོད་དེ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གཙུག་ལྷན་བཙུང་གྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༤—༡༡༤ གསུམ་སུ་བསྐྱུར་བ་ལགས།

ལུ་ཕྱོགས་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་ རྩོན་ ZEN གྱི་ཚོས་སྒྲོང་སྒྲོང་སྒྲུབ་པ། ཉི་ཉིང་གི་ཚོས་ལུགས་ཤིག་ལ་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་། དེའི་
 འབྱུང་ཁུངས་ནི་རྒྱ་གར་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་དར་དེ། རྒྱ་ནག་ནས་ཉི་ཉིང་ལ་དར་། ཉི་ཉིང་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ལག་ལ་དར་བ་ཞིག་ཡིན། རྩོན་ ZEN
 ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དེ་རྒྱ་ཡིག་ནང་དུ། ཁྲམ་ན། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དེ་སྒྲོམ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཡི་གེ་དེ་འབྲུག་གིས་ལས་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་མདུན་གྱི་རྩི། (༣)
 ཞེས་པ་མཚོན་པའི་དོན་དང་། རྩོམ་མའི་ཡིག་འབྲུ། ཏན། ཞེས་པ་དེས་གཅིག་ཕུའི་དོན་མཚོན་པས། དོན་དུ་སེམས་ཅེ་གཅིག་གི་དོན་ཡིན།

རྒྱ་ནག་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་ལ་འིང་བརྒྱད་དང་། ཉེ་བརྒྱད་གཉིས་དེ། འིང་བརྒྱད་ལྟར་ན། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཕྱུ་ཕྱུ་
 པ་ནས་བཟུང་། རིམ་པར་འོད་སྒྲུང་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་དག་འཕོ། མཁའ་ལོ་སྒྲོལ་ཅན་སོགས་ནས། མཐུག་གཏད་རབས་ཉེར་བདུན་པ། འོད་སྒྲོལ་ PRAJYATARA
 བར་དུ་བརྩིས་ནས། གཏད་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་མཁན་པོ་ཁིུ་འད་བར་ཏར་། GONABHADRA དང་། གཏད་རབས་ཉེར་
 དགུ་པ་བྱུ་རྩི་རྩི་སྒྲུ་ནས་མར་བརྩི་དགོས་པར་སྒྲུང་ཡང་། ཁིུ་འད་བར་ཏར་ས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཚོས་བརྒྱད་སྟེལ་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཏད་རབས་དང་།
 རྒྱ་ནག་བསམ་གཏན་པའི་སྒྲོལ་དཔོན་གྱི་གསལ་སྒྲུ་མ་བགྱངས། དེར་བརྟེན་ཉེ་བརྒྱད་དེ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་རྩི་རྩི་སྒྲུ་རྒྱུར་ན་གཏད་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་དེ། རྒྱ་
 ནག་བསམ་གཏན་པའི་སྒྲོལ་དཔོན་ཐོག་མ་བྱུ་རྩི་རྩི་སྒྲུ། BODHI-DHARMA ནས་ཅིས་དེ། ༡ རུའི་གྲུ། ༢ རྩོན་ཚན། ༣ ཏའོ་ཤིན། ༤ ཉིང་རན།
 ༥ རྩོན་ཤིན། འདི་ཡན་ཆད་འཁྱའི་མ་དོ་ལ་བརྟེན་པའི་རིམ་བསྐྱེད་པ། ཟུང་བརྒྱད་སྒྲུབ་སྟེར་གྲགས་ཤིང་། རུའི་ཞེའད། མན་ཆད་ལ་རྩི་བཅོད་པར་
 ཁུངས་བཅོལ་ནས་ཅིག་ཅར་པ། རྩོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྟེ་འཕོ་རྒྱལ་ས་པར་བཤད།

ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱེད་ཚུལ།

ཏུང་རྟོང་ཡིག་རྩིང་ལས་བྱུང་བའི་ *ལྟལ་འཁོར་པོ་དང་རྟོག་མའི་བཅའ་པོ་གཅིག་ཅེས་པ་འདི།* ཟློང་བཅོན་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་
 གཉེར་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་རྒྱལ་སྒྲིའི་ཏུང་རྟོང་ལས་འཆར་ཁང་གཉིས་མཉམ་ལས་གྱིས་པར་སྐྱབ་བྱས་ཤིང་། *ལྟལ་འཁོར་པོ་དང་རྟོག་མའི་བཅའ་པོ་གཅིག་ཅེས་*
པ་འདིའི་ནང་། *ལྟལ་འཁོར་པོ་གོང་མ་བདུན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བྱུང་ཅུ་མ་འེད་དང་།* བསམ་གཏན་པ་དེ་དག་གི་གནམ་མཁའ་དག་སྒྲིང་བསྐྱས་པེ་འཁོད་ཡོད། དེའི་མཐུག་བྱུང་
 མ་གསལ་པར་རྩོགས་སོ། ཞེས་མཐུག་བསྐྱེལ་བའི་གཏམ་འཁོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཏུང་རྟོང་རྒྱ་ཡིག་གི་ *ལྟལ་འཁོར་པོ་དང་པོ་ཡིག་ཆའི་ཐོ་ཡིག་ཅེས་པའི་ནང་དུ་*
བཟླ་སྐབས་། བོད་ཡིག་གི་འགྱུར་དེ་སྐྱུར་འཕྲོར་ལུས་པ་ཤེས། དེའི་འཕྲོས་ཐེ་དབན་ནས་པར་སྐྱབ་བྱས་པའི་ *ཏུང་རྟོང་རྟོར་མཛོད་* *乾隆寶藏* ཞེས་པའི།
 དེ་བ་ཕྱེད་ཡང་། ༡༥ ནང་ཡོད་པ་དེ་དག་ ཆ་ཆང་བྱུར་འདོན་གྱིས། འདིར་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱུར་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། སྐར་རྒྱ་ཡིག་གི་ *ཏུང་རྟོང་རྟོར་མཛོད་* ནང་དུ་
 འང་ཡོད་པ་དེའི་མཐུག་འཕྲོ་མ་ཆང་བ་དེ། ཉི་རྟོང་གི་ *བཀའ་འགྱུར་ཆེས་དག་* *入正新修藏經* ཞེས་པའི་དེ་བ་ཕྱེད་ཡང་ ༡༥ ནང་དུ་ཡོད་པ་དག་།
 བོད་ཡིག་ནང་དུ་ཆ་ཆང་བ་རྒྱུར་བསྐྱུར་ཡོད།

དེ་བཞིན་མ་དཔེའི་ཤོག་ལྟེན་ ༡༥ མཐུག་ནས་ཡིག་ཕྱེད་ ༦ དང་། ཡང་འདི་ཤོག་ལྟེན་ ༢༧ གི་མཐུག་ནས་ཡིག་ཕྱེད་ ༦ མ་བསྐྱུར་བ་རྒྱུ་ལས།

འདི་ལས་རྒྱ་ཡིག་གི་མ་དཔེ་གཞིར་བཟུང་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས། ཆད་མཚམས་སོ་སོའི་བར་དུ་བཅུག་ནས་ཁ་བསྐྱང་ཡོད་པས། ད་ཆ་དུན་ཉོད་ཡིག་རྩིང་ལས་
བྱུང་བའི་ལྟ་འདི་མ་ལན་པོ་དང་སྟོབ་མའི་བམ་པོ་གཅིག་ཅེས་པ་འདི་འགོ་མཇུག་ཆ་ལག་ཚང་བ། རྒྱ་ཡིག་གི་མ་ཡིག་དང་བཅས་པ་ལན་སྟུར་དུ་པར་སྒྱུན་བྱས་
ཡོད།

ལྟ་འདི་འགྲུར་ཡིག་འདི་ད་ལས་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་སྐབས། དུས་རབས་ ༩ པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་འདི་དག་བཅུ་རྩེད་བསྐྱུས་ཆོག་མང་
བ་དང་། ཆོས་ཆོག་སོགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཤུད་ཀྱང་། ཁོ་སོའི་སྟོབ་མ་ལི་གེར་ཆིབས་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་བསམ་གཏན་པའི་ཆོས་སྟོར་ལགོ་དྲོགས་ཡོད་
པའི་ཐོག་ལྷན་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་གང་ལེགས་ཡོད་པས། ཆོས་སྟོར་འདི་སྟུར་རོགས་ཤེད་རྒྱས་མཚོན། དེའི་ནང་གི་ལོ་དུས་དང་། མ་གནས་སོགས་ཀྱི་
མིང་ཆོག་དེ་བཞིན་མཆན་བྱ་སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཐེད་བན་དང་། ཉི་ཉོད་། རྒྱ་ནག་སོགས་སྟུང་། སྐར་འཕྲིན་གྱི་ལམ་ནས་འབྲེལ་ཡོད་བརྒྱད་
དེ། མཁས་དབང་འགའ་དང་འགའི་ཡིག་ཆ་འཛོལ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མ་ལག་ཆ་ཚང་བ་གང་ལྟར་བྱས་ཡོད།

དུན་ཉོད་བོད་ཡིག་གི་མ་ཡིག་འདིའི་ ས་མིང་སོགས་རྒྱ་ཡིག་གི་མཆན་བྱ་དང་། བསམ་གཏན་མ་ལན་པོ་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་ས་པོན་ཅམ་བོ་དེ་པ་
མ་གཏོགས། མ་ཡིག་རྩིང་པ་རང་སོར་བཞག་ནས་དེའི་ནང་དོན་དང་། བསྟན་སོགས་ལའང་ཞུས་དག་བྱས་མེད། དེ་བཞིན་མ་ཡིག་འདིའི་ལྷན་འཕྲོ་རྒྱ་ཡིག་
ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་སྐབས། གལ་ཆེན་མ་སྟུང་རེ་ཟུང་ཐེཾ་མ་དུ་ལྷན་པ་དག་ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ ལྟ་འདི་གཏོགས་པའི་མ་དེ་འདི་ཐོག་མར་གསུངས་སའི་
གནས། རི་བོ་ལྷ་ལ་ཡའི་ཕེར་བསྟོད་དེ། ཆོགས་འཁོར་གསོལ་འདེབས་བྱས་ཇེས་གཏན་འབེབ་བྱས་ལུལ་ཡང་། རང་ནས་རྒྱ་ནག་བསམ་གཏན་པའི་ཡིག་ཆ་

འདི་ལྟ་འདྲིས་བྱས་པ་ཐོག་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཡིག་གི་གནས་ཚད་ཀྱང་ཞན་པས། འགྲུར་མ་དག་པ་སོགས་ལ་མ་ཁས་དབང་རྣམ་པས། ཞིབ་དཔྱད་
 གིས་ལེགས་བཅོས་ཡོང་བའི་རེ་སྒྲུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདིའི་མཚན་བུ་དག་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་ལས་གཞི་དགོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་གིས་བྱས་ཤིང་།
 རྒྱ་ཡིག་དང་བོད་ཡིག་གཉིས་རིག་འཕུལ་ནང་བཅུག་སྒྲིག་གི་ལས་འགན་གཙོ་བོ། ཡི་གེ་ཆེན་པོ་དང་། ཨ་མཆོ་ཀམ་བསྟན་འཛིན་གཉིས་ནས་རྒྱ་བོད་གིས་འགན་
 འཁུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དེ་བའདིའི་པར་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཞབས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་གིས། དགོ་ཅ་ཇི་སྐྱོན་འདི་ཁྱི་དགོ་བའི་སྐབས་སྐོན་ཞུ་ཞེས། རྒྱལ་བ་
 འཕྲི་གུང་པའི་མཚན་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། ཆེ་ཆོད་དགོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་ཀུན་བཟང་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་གིས། རབ་གནས་ལྷགས་སྟག་སྒྲི་ལོ་
 ༢༠༡༠ ལོའི་བོད་རྒྱ་ ༠༩ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་འཕྲི་གུང་རྒྱུ་བ་པ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོའི་དུས་མཆོད་ཉིན་ལེགས་གྲུབ་གིས་མཆོད་པའི་རྣམ་སུ་དམིགས་
 ཏེ་སྒྲུལ་བས།

དགོའོ།

དགོའོ།

དགོའོ། །

前言

在敦煌中文資料裡找到的《楞伽師資記》一卷，乃記載中國七位禪師的法門精要，作者淨覺是弘忍的弟子（玄蹟）的弟子。他根據玄蹟所作的《楞伽人法志》，而撰寫了《楞伽師資記》，時間約於720年左右。

《入楞伽經》 *Lankāvatāra Sūtra* 是佛陀到楞伽山（*Sri Pada*）時，為變化羅婆那十頭羅刹楞伽王所宣說之經典（出自德格印經處出版之《拉薩甘珠爾》第五經部，第三十、頁首而第一、載^{1]}。爾時婆伽婆，遙望觀摩羅耶山楞伽城，光顏舒悅如動金剛，照曜微笑而作是言：「過去諸佛應正遍知，於彼摩羅耶山頂上楞伽城中，說自內身聖智證法，離於一切世見覺觀，非諸外道聲聞辟支佛等修了境界，我亦應彼摩羅耶山楞伽城中為羅婆那夜叉王首說於此法。」

楞伽山位於斯里蘭卡首都可倫坡東南方六十五公里處，天氣晴朗之早晨可從首都遙望此山頂，其高度海拔四千公尺，從山腳下到山頂共有四千五百個石梯左右。於公元前四百年左右，當地居民稱此山為「普賢」，（*Samane.akhanda*），後來大乘佛教興起，改名為「普賢菩薩山」，*Samanadabhadra*。佛陀曾到此山頂宣說《入楞伽經》，並為未來有情眾生留下了腳印，故此山又稱為「吉祥腳印」 *Sri Pada*。西藏歷史中亦記載「楞伽城是銅洲」，而楞伽山亦稱為「摩羅耶山」。

^{1]} 《大藏經》No. 0671.《入楞伽經》 讀佛門 第三 菩提流支譯 第十卷 第五、四頁

《楞伽經》漢文有四種譯本。最早的¹第一譯本今已散佚，其他三種分別是

② 第一譯本，西元四二一年，由中天竺求那跋陀羅梵名 Gunabhadra 藏法師譯出，共有四卷、十品。

③ 第二譯本，西元五二一年，由北天竺國菩提流支梵名 Bodhruci 藏法師譯出，共有十卷、十品。

④ 第三譯本，西元七〇〇年至七〇三年，由唐代于闐國實叉難陀梵名 Sikshananda 藏法師譯出，後經于闐內大智者彌陀山和法藏大師等人修正，共有七卷、十品。

於吐蕃王朝赤祖德贊國王七〇六至七二九年間，藏族譯師望去或 Hgos Chos-grub 將《入楞伽經》第二譯本和第三譯本，由漢文譯成藏文。

不少西方人認為禪是源自日本禪宗。其實禪宗是先傳到中國發展，再傳至日本，然後才傳至世界各國。中文「禪」字是「禪定」之意。分解成兩個字來看，前面「禪」字為「表」，後面「定」字為「獨」，故「禪」字就是「表單獨思想」之意。

中國禪宗有遠、近兩傳承，遠傳承是從釋迦牟尼佛依序傳給摩訶迦葉尊者 Maha-kasyapa 阿難陀尊者 Ananda、商那和修尊者 Samavastri 等，直至第十七祖般若多羅尊者 Prajñatara，然後第二十祖應該算是求那跋陀羅，而第二十九祖是菩提達摩，但因為求那跋陀羅在中國傳去沒有發展他的傳承，因此未被列名於印度和中國禪師之列，而其傳承，若是從印度第二十代菩提達摩算起的話，他是初祖，然後二祖惠可、三祖僧粲、四祖道信、五祖弘忍，及六祖慧能。依《楞伽經》主張漸門之北宗禪，惠能依《金剛經》主張頓門之南宗禪。

1 第一譯本 四卷《楞伽》，北天竺國曇無讖藏法師譯出，此譯本今已散佚，無以對照。

2 第二譯本 《大正藏》No. 0670《楞伽阿跋多羅寶經》，求那跋陀羅譯出，又稱四卷楞伽經、本譯楞伽經。

3 第三譯本 《大正藏》No. 36《入楞伽經》，菩提流支譯出，又稱十卷楞伽經、魏譯楞伽經。

4 第四譯本 《大正藏》No. 0672《大乘入楞伽經》，實叉難陀譯出，又稱七卷楞伽經、唐譯楞伽經。

（編輯）

如今編輯的《楞伽師資記》一卷，其中講述七位禪師的歷史簡介和略述他們的法門心訣，這是由松贊圖書館和英國圖書館國際敦煌計畫部門共同合作出版。在「藏文本裡沒有詳細的後記就結尾，經比對《敦煌寶藏》之資料，發現藏文本的後面確實有遺漏，故參考從台灣出版的^②《敦煌寶藏》第十五冊，將遺漏的部分翻譯成藏文。但是又發現在《敦煌寶藏》最後面還是有重複和缺失譯文，並不完整。因此研究者更進一步參考了^③《大正新修大藏經》第15冊，補全藏文本的翻譯。

原藏文本的第二十五頁第六行，以及第四十七頁第六行，因有遺缺部分經文，故依據原漢文本對照之，並補譯其中所遺漏的部分，如今將敦煌找到的《楞伽師資記》一卷，終於得以「藏漢對譯」方式圓滿地出版了。

1 斯坦因本IOI Tib J 710 號絕倫製品 英國國家圖書館

2 黃永武主編《敦煌寶藏》 第二冊 第五、四頁 斯·054號，台北新文豐1986年出版。

3 《大正新修大藏經》 第15冊 第一、二頁 台北新文豐1983年修訂版。

將《楞伽師資記》一卷從漢文譯成藏文的過程中，因為第一世紀漢文有很多古字、文言文和佛法名相等各方面之難度，但台灣弟子李正秋對中國禪宗和入手修方面都有一定的實修，於翻譯期間付出了很大的努力，費心找尋相關的年代和舊地名等註解資料。有些很難翻譯的地方，分別^①搜尋網路資源以及參考台灣、日本和中國等地區學者專家的相關資料，方得以完成翻譯。

在藏文法本後面所遺缺翻譯的部分，根據原漢文本加以翻譯補全之時，為了能够確定其中有些疑慮的重要名詞，雖然我是親口到佛陀曾經宣說《楞伽經》之楞伽山朝聖，並作菩提發願之後，作為完成此書的結尾和出版，但我本人是初次接觸中國禪宗資料，還有我的英文水平有限，故可能會有諸多不足的地方，希望將來有相關方面的學者和專家能給以進一步的研究指正。順便說明一下，除了原漢文本的地名等方面作了必要註解以及補充各禪師的簡介之外，基本上其他地方並沒有多作改變。而且一些名詞也沒有修改。此書註解之漢文翻譯為昆秋力列，漢文和藏文的編輯為李正秋和安策噶瑪直冲等負責，最後，還要感謝在出版此書過程中所有參與協助者。

貢貢法王正秋真事昆桑亦瓦倫珠
圓滿于教主古天頌恭圓寂的紀念日
1040年藏曆四月十五日

善哉！善哉！善哉！

① 釋道原編纂，《景德傳燈錄》初版 台北市 新文豐 474。
佛光大藏經《禪藏 史傳部》摩訶僧寶傳外 部 佛光出版社 1994年 2月。收
柳田聖山《初期の禪史》禪の考證2、楞伽師資記、傳法寶記》筑摩書房 1977
吳立民 徐樣銘編《禪宗之源流》目錄 第一章 1 至 1 義 仲興門註。

༄༅། །ལྟའི་མཁན་པོ་དང་སློབ་མའི་མདོ།
བཅ་པོ་གཅིག་གོ།

楞伽師資記
一卷

東都沙門釋淨覺居太行山靈泉谷集

(一)

宋朝求那跋陀羅三藏 註

༡༡། །ལྷ་མོ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
ཁྱེད་ཀྱི་འདུ་ཁང་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཏེ། །

第一、宋朝求那跋陀羅三藏，中天竺國人，入乘學時號摩訶衍。元嘉年，隨船至廣州，宋太祖迎於丹陽郡，

譯出《楞伽經》。王公道俗請開禪訓，¹跋陀未善宋言，有愧，即²多夢人以劍易首，於是就開禪訓。

三藏云：「此土，地居東邊，修道無法，以無法故，或墜小乘

¹ 跋，當作跋。² 多，本作「夕」。

註：此書採取新式標點與分段，將全書之文義標示清晰。其出處係參考佛光大藏經《禪藏·史傳部》禪林僧寶傳外。此佛光出版社，94年2月4版，以下皆同。

二乘法，或墮九十五種外道法，或墮鬼神^①禪，觀見一切物，知他人家好惡事，苦哉！大福大禍，自陷陷他。我愍此輩長劫落鬼^②神，久受生死，

^①「禪」， 本無此字。 ^②神 字下， 本作「道」。

不得解脫。或墮術法，役使鬼神，看^③他家好惡事，^④誰言我坐禪觀行，凡夫盲迷不解，謂^⑤登聖道，皆悉降伏，不知是鬼神邪魅法也。

^③「他」字， 本有 人 。 ^④誰 本作「詐」 ^⑤「登」 本作「證」。

੭। ਖੇਤਾਧਰਾਨਿ ਸ੍ਰੀ ਕੰਮ ਸੁਪ੍ਰਭਾ । ਧਾਰਾਨਿ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ।
 ਲਾਲਾਨਿ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ । ਸ੍ਰੀ ਕੰਮ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ।
 ਸ੍ਰੀ ਕੰਮ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ । ਸ੍ਰੀ ਕੰਮ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ।
 ਸ੍ਰੀ ਕੰਮ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ । ਸ੍ਰੀ ਕੰਮ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ।

੭। ਖੇਤਾਧਰਾਨਿ ਸ੍ਰੀ ਕੰਮ ਸੁਪ੍ਰਭਾ

ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ । ਸ੍ਰੀ ਕੰਮ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ।
 ਸ੍ਰੀ ਕੰਮ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ । ਸ੍ਰੀ ਕੰਮ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ।
 ਸ੍ਰੀ ਕੰਮ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ । ਸ੍ਰੀ ਕੰਮ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ।
 ਸ੍ਰੀ ਕੰਮ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ । ਸ੍ਰੀ ਕੰਮ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਸ੍ਰਾਤੁ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ।

我中國有正法，祕不傳簡，有緣根熟者，路逢良賢，途中^①受與；若不逢良賢，父子不^②得。
「《楞伽經》云：諸佛心第一，^③教授法時，心不起處是也。此法超度三乘，

①「受」，本作「授」。②「得」，本作「傳」。③「教」字上，一本有「我」。

越過十地，究竟佛果處，只可默心自知，無心養神，無念安身，閑居淨坐，守本歸真。我法祕默，不為凡^④愚淺識所傳。

④「愚」，本作「過」。

要是福德厚人，乃能受行。若不解處，六有七八；若解處，八無六七。擬作佛者，先學安心。心未安時，善尚非善，何況其惡？心得安靜時，善惡俱無^①依。

「《華嚴經》云：②法法不相知。

① 依」，一本作「作」。

② 「法」字上，一本有「法法不相見

至此國來，尚不見修道人，何況安心者？時時見有一作^③業，未契於道，或在名聞，成為利養，人我心行，嫉妒心造。云何嫉妒？見他人修道，

③ 「業」字下，一本有「人

達理達行，多^①有歸依供養，即生嫉妒心，即生憎嫌心，自恃聰明，不用勝己，是名嫉妒。以此惠解，若晝若夜，^②修懃諸行；雖斷煩惱，

①「有」字下，一本有「人」。^②「修懃」，一本作「勸修」。

除其擁礙，道障交競，不得安靜，但名修^③是，不名安心。若^④爾縱行六波羅蜜，講經，坐二禪、三禪，精進苦行，但名為善，不名法行。不以愛水灌溉業田，^⑤不於中

③「是」，一本作「道」。^④「爾」，一本作「耳」。^⑤「不」字上，一本有「復」。

੭। | ਕਿਤੀ ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਗੁਰੂ ਦੇ ਪੁਰਖ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸੇ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ
 ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ
 ੮। | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ
 ੯। | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ

ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ
 ੧੦। | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ
 ੧੧। | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ
 ੧੨। | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ | ਸਿਰਿਅਕਾਸਾਨਾ

種識種子，如是比丘，名為法行。

「今言安心者，略有四種：一者背理心，謂一向凡夫心也，二者向理心，謂厭惡生死，以求涅槃，趣向寂靜，名聲聞心也；三者入理心，

謂雖復斷障顯理，能所未亡，是菩薩心也；四者理心，謂非理外理，非心外心，理即是心。心能平等，名之為理；理照能明，名之為心；心理平等，名之為佛。心會實性者，不見生死涅槃有別，凡聖為異，境智無二，

૩૬) નેમ પાતેલેક શ્રીચક્રુદપદેભુતુતિરોસુદકી | શ્રીચક્રુદપદેભુતુતિ | રેમેમમમેલેભુતુવકેમદેભુતુપવતિ
 યદે | ૥ ગતિગતિગતુદદભાવતિમેમકે | ૥ ગતિગતુતુચક્રુદપદેમેમમમપ્રજાનપવતિ |
 ૩૭) ગતિમતિગતુદદભાવતિમેમમપ્રજાનપવતિ | ૥ • મુજીચક્રુદપદેમેમમમપ્રજાનપવતિ |
 મુજીચક્રુદપદેમેમમપ્રજાનપવતિ | ૥ મુજીચક્રુદપદેમેમમપ્રજાનપવતિ | ૥ ગતિમતિગતુદદભાવતિમેમમપ્રજાનપવતિ

મેમમમેમુદપદેભુતુતિરોસુદકી | મિદભાવમપદેમેમમપદેભુતુતિરોસુદકી | મેમમમેમુદપદેભુતુતિરોસુદકી
 યદે | ૥ ગતિગતિગતુદદભાવતિમેમકે | ૥ ગતિગતુતુચક્રુદપદેમેમમમપ્રજાનપવતિ | ૥ ગતિમતિગતુદદભાવતિમેમમપ્રજાનપવતિ |
 મુજીચક્રુદપદેમેમમપ્રજાનપવતિ | ૥ મુજીચક્રુદપદેમેમમપ્રજાનપવતિ | ૥ મુજીચક્રુદપદેમેમમપ્રજાનપવતિ | ૥ ગતિમતિગતુદદભાવતિમેમમપ્રજાનપવતિ |

理事俱融，真俗齊觀，染淨一如，佛與眾生，本來平等一際。

《楞伽經》云：一切無涅槃，無有涅槃佛，無有佛涅槃，遠離覺所覺，若有若無有，是二悉俱離。大道本來廣遍，

圓淨本有，不從因得。如似浮雲底日光，雲霧滅盡，日光自現，何用更多廣學知見，涉歷文字語言，覆歸生死道。用口說文傳為道¹此者，人貪求名利，自壞壞他，

¹ 此者」，一本作「者此」。

亦如磨銅鏡，鏡面上塵落盡，鏡白明淨，¹ 諸無行。

「經云：佛亦不作佛，亦不度眾生，眾生強分別，作佛度眾生。而此心不證，是即無定，

* 「諸」字下 本有「共」

證則別有照，緣起大用，圓通無礙，名大修道。自他無二，一切行一時行，亦無前後，亦無中間，名為大乘。內外無著，大捨畢竟，名為檀波羅蜜。善惡平等，

俱不可得，即是尸波羅蜜。心境無違，怨害永盡，即是忍波羅蜜。大寂不動，而萬行自然，即是精進波羅蜜。繁¹與妙寂，即是禪波羅蜜。妙寂開明，即是般若波羅蜜。

*¹ 與 本作「真」

如此之人，勝上廣大，圓攝無礙，得繁*與，是為大乘。有求大乘者，若不先學安心，定知誤矣。

「《大品經》云：諸佛五眼，觀眾生心及一切法畢竟不見。《華嚴經》云：無見乃能見。《思益經》云：非眼所見，非耳鼻舌身意識所知，

但應隨如相見，如眼如乃至意如，法位亦如是；若能如是見者，是名正見。《禪決》曰：「蝙蝠、角鴟晝不見物，夜見物者，皆是妄想顛倒故也。」

所以者何？蝙蝠、角鴟見他闇為明，凡夫人見他明為闇，皆為是妄想。以顛倒故，以業障故，不見真法。若然者，明不定明，闇不定闇。如是解者，不為顛倒惑亂，

即入如來常樂我淨中也。

「大法師^①之《楞伽經》云：說何淨其念者？遣^②物令妄想，勿令漏念，念佛極著力，念念連注不斷，寂然無念，證本空淨也。

①「之」，本作「云」，②「物」，本作「勿」

又云：「受不退常寂然，則佛說云何增長也？」

以下原^③《敦煌寶藏》藏文本所缺部分
今依^④《敦煌寶藏》漢文本補譯藏文之

又云：從師而學，悟不由師，凡教人智慧，未嘗說^⑤此，就事而徵，指樹葉是何物。又云：汝能入瓶入柱，

③ 斯四四本IOI lib J 7.0 號縮微製品，英國國家圖書館 ④ 黃永武主編《敦煌寶藏》第 五冊，第 五十一頁 斯 〇五四號
台北新文豐 1986 年出版。⑤「此」，本作「法」。

及能入穴口，杖能說法不？又云：女身人心。又云：屋內有瓶，屋外亦有瓶不？瓶中有水不？水中有瓶不？乃至天下諸水，一一中皆有瓶不？又云：此水是何物？又樹葉能說法，瓶能說法，柱能說法，及地水火風皆能說法，土瓦石亦能說法者，何也？」

[註 一] 求那跋陀羅 (Khenpo Manavara) (394~468)，梵名 Gunabhadra，意譯作功德賢。罽賓譯經僧，中印度人，原屬婆羅門種姓。幼即學習五明諸論，廣研天文、書算、醫方、咒術等學。後讀《雜阿毘曇心論》而崇信佛法。遂剃髮出家，並受具足戒。師為入卷和恭順，專勤學業，先習小乘教法，博通三藏，後轉學大乘教法。深研《大品般若經》、《華嚴經》等諸經，進而讀誦宣講，並以佛法勸化父母，

ནང་དང་། ག་པའི་ནང་དུ་འཛུལ་བྱུང་བམ། རི་པའི་ཁོང་མེད་དུ་འཛུལ་བྱུང་བམ། ལམ་པ་མཆོས་པའདྲ་དམ། སྤྲུལ་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ནང་
 དུ་འཛུལ་བྱུང་བམ། སྤྲུལ་གསུངས་པ། ལང་པའི་ནང་དུ་ཆུ་དམ་ཡོད་དམ་མེད། ཡང་ན་ལང་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆུ་ཡོད་དམ། ཆུ་དམ་ནང་དུ་ཆུ་ཡོད་དམ། ཡང་ན་
 ཆུ་འི་ནང་དུ་ཆུ་དམ་ཡོད། གནམ་འོག་གི་ཆུ་མཐའ་དག་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཆུ་དམ་རེ་ཡོད་དམ། སྤྲུལ་གསུངས་པ། ཆུ་འདི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ནམ། འིང་ལོས་
 ཆོས་པའདྲ་བྱུང་བམ། ཆུ་དམ་གྱིས་ཆོས་པའདྲ་བྱུང་བམ། ག་པ་མཆོས་པའདྲ་བྱུང་བམ། དེ་བཞིན་ས་ཆུ་མེ་རླང་ཆང་མས་ཆོས་པའདྲ་བྱུང་བམ། རྩ་ས་ཁྱོན་
 པས་ཀྱང་ཆོས་པའདྲ་བྱུང་བམ། ཆུ་མཆོན་ཇི་ལྟར་ལགས།

༡༣། །མཆན་པ། །༡། མཁན་པོ་ཡི་ཕུ་འདྲ་བར་ཏར་ཞེས་པ་ནི། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ gunabhadra) སྤྲུག་དང་ས་ཆུ་སྤྲད་ཀྱི་སྤྲད་ནས་ཆུར་བསྦྱར་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཡོད་
 སྤྲད་དུ་བསྦྱར་ན། ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་ཞུ་བ་ཡིན། དེ་(༣༩༩ - ༤༠༤) སྤྲང་རྒྱལ་རབས་དུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་རྒྱ་གར་དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་ཤིང་།
 ཆུང་དུས་ནས་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ནས། གནམ་རིག་དང་། སྤྲུལ་ཅིས། གསོ་དཔུང་། དན་སྤྲུགས་སོགས་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཞིབ་བྱུང་མཛད། ཕྱིས་མངོན་པའི་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ Samyuktabhūdhārīma-hṛdaya-sastra) ལ་བསྟན་བས་ནས་ནང་ཆོས་ལ་དང་པོ་ཐོབ་སྟེ། ཆོག་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ཅིག་ཅར་དུ་མོད། དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་འདི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་ལ་གསུམ་ཞབས་དང་ལྡན་ཞིང་། སྤྱིང་རུས་ཆེ་ལ་བརྟོན་འགྲུས་དང་ལྡན། ཐོག་མར་ཐོག་དམན་གྱི་གཞུང་ལ་བསྟན་བས་ནས་སྟེ་སྟོན་གསུམ་ལ་མཁེན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་།
 ཕྱིས་སུ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཡུལ་འདུམ་པ་ (Pāṇcavimcati-sahasrika-prajñāpāramitā) དང་། མདོ་སྟེ་མཁའ་པོ་ཆེ་ (Buddhavatamsaka-
 mahāvāpulya-sūtra) སོགས་གཞུང་མང་ལ་སྦྱངས་ཏེ་ཆོས་པའདྲ་མཛད། ཕ་མ་གཉིས་ལ་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་སྟོབ་སྟོན་མཛད་དེ། ཁོང་གི་ཕས་སྦྱ་མ་བསྟེན་ནས་ནང་ཆོས་

第一 宋朝求那跋陀羅・藏

其父受師感化而歸信佛教。劉宋上嘉祥二年（435），師經由海路至廣州，文帝遣使迎入建康祇洹寺，從事譯經工作。師與慧嚴、慧觀等，於祇洹寺招集義學僧，譯出《雜阿含經》二十卷。後於東安寺譯出《大法鼓經》二卷，又於丹陽郡譯出《勝鬘經》一卷。其後，受誰王之請而居止荊州之新寺，試講華嚴等經。

此外，師亦曾居住道場寺、中興寺、白塔寺等多處。劉宋大明十年（463），師奉敕祈雨而感得甘霖普降，帝敕賜甚豐。一生歷經文帝、孝武帝、明帝三朝，歷朝皆歸而推崇之，對內事外事多有貢獻。師廣演大乘之教法，譯經弘化，故世稱「摩訶衍」。所譯之經典，除上述之外，尚有《楞伽經》四卷、《小無量壽經》一卷，共計五十二部、四卷。師於明帝泰始四年（468），疾，臨終之日見天華聖像而入寂，享年七十一。

ལ་དང་པ་ཐོབ། ལཱུ་ལུང་རྒྱལ་རབས་ཡོན་ཅུ་ཁྲི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ ༡༣༥ ལོར་སློབ་དཔོན་གང་ཉིད་རྒྱ་གར་ནས་མཚོ་ལམ་བརྒྱུད་དེ། རྒྱ་ནག་གོང་གོ་ལུ་དུ་ཕེབས་ནས།
 རྒྱ་ནག་གོང་མ་ལུང་ཏཱི་ 文帝 ཡིས། མོ་ཉ་ཆེད་རྩོད་གིས་ཕེབས་བསུ་ཞུས་ཏེ། བཅས་པ་བཟང་གནས་ཀྱི་རི་རྒྱ་ལོན་དགོན་ 栢園寺 པར་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ནས་བཞུགས། ལོ་
 ཅུ་པ་འདི་ཉིད་དང་། རུའི་ཡན། 慧嚴 རུའི་ཀོའན་ 慧嚴 རོགས་ཆོའི་ཉོང་དགོན་དུ་དང་ཆུང་ས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་བསྐྱ་བུ་བྱས་ཐོག་ སུལ་ལྷ་ག་མ་ ལྷ་ན་པ་འི་ལྷོན་པ་
 Samyuktagama ཞེས་པ་བཅས་པོ་ལྷ་བཅུ་བསྐྱར། དེ་ནས་ཕྱིས་སུ་(ཤར་བདེ་དགོན་) 味安寺 ཏུ། མདོ་རྩོམ་ཆོའི། Maha-bhen haraka parivarta (གཞུང་དེའི་
 རང་མི་རྒྱལ་ཆོས་ལ་སྐུལ་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་སོགས་གཙོ་བོ་བསྐྱར་ཡོད་) གཞུང་ཆོད་བཅས་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག་བསྐྱར་བར་མཛད། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དན་ཡང་རྩན་ 陽部 ཀྱིས་ལྷ་མོ་
 དང་པ་ལྷ་མོད་གིས་ཞུས་པ་འི་མདོ། Cinnala simha-nada-sutra བཅས་པོ་གཅིག་བསྐྱར། (དེའི་རང་ཐོག་པ་རིམ་པ་དང་མེའི་སྐོར་བཤད་ཡོད་པ་དེ་དམ་ཆོས་པ་རྒྱ་དཀར་པོ་དང་འབྲ།) དེའི་
 རིས་སུ་རྒྱུ་རྩོམ་ཆོའི་ཐང་ 謙王 གིས་གང་ན་ཞུས་ལྷུར། ཅིང་གོ་ལུ་ཕིན་དགོན་ 新州新寺 ཏུ་ཕེབས་ནས། མདོ་རྩོམ་པ་པོ་ཆོའི་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་སྐོར། གཞན་ཡང་སྤྱོད་

ལམ་དགོན་ 道場寺 དང་། ཀྱུང་ཕིན་དགོན་ 中興寺, མཚོད་རྟེན་དཀར་པོའི་དགོན་ 上塔寺 གནས་སོགས་མང་པོར་བཞུགས་འཇགས་མཛད། ལཱུ་ལུང་རྒྱལ་རབས་
 ཏུ་མིང་ཁྲི་ལོ་བདུན་པ་ (༡༦༣) ལོར། གོང་མའི་བཀའ་བཞེན་ཆར་འབེབ་མཛད་པར་གོང་མས་གཟིགས་གསོས་གནང་། ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཆོའི་གང་པོའི་རིང་ལ་གོང་མ་སྐྱོན་དེས་དང་།
 (文帝) ཤེའུ་དེས། 李武帝 མིང་དེས་ 明帝 བཅས་རྒྱལ་རབས་གསུམ་ཀྱི་རིང་ལ་གྱུས་བཀུར་དང་། རང་ཆོས་དར་སྐུལ་གྱིད་སོགས་མཛད་དེ། ཕྱི་ནང་ཅི་སར་
 ལོགས་སྐྱེས་ཆེན་པོ་སྐུལ་བར་མཛད། ཁོང་གི་སྐུ་དུས་སུ་ཐོག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་གཞུང་མང་པོ་བསྐྱར་ནས་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བར་བརྟེན། མི་ཆོས་ཁོང་ལ་ཐོག་ཆེན་པ་ཞེས་
 འཛོད་པའི་གྲགས་པ་བྱུང་། དེ་མིན་ མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་བཅས་པོ་བཞེད་དང་། ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འི་མདོ་བཅས་པོ་གཅིག་སོགས་ཁྱོན་བཅས་པོ་ལྷ་རྩུང་གཉིས་ ལཱུ་བཅིས་ན་བརྒྱ་
 དང་སོ་ལྷོ་) བསྐྱར། མིང་གོང་མ། 明帝 ཐའེ་རྒྱ་ཁྲི་ལོ་བཞི་པའི་ 泰始 7, 468 ལོར་སྐུང་གཞི་བཞེས་ཏེ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་མ་ཐིམ་གོང་། མཁའ་མཐོང་དུ་
 རྟགས་མཚན་མེ་དྲིལ་ཤར་བ་བྱུང་། དུས་དེར་དགུང་གངས་བདུན་རྩུ་དོན་ལྷུར་ཕེབས་སོ།

(二)

魏朝三藏法師菩提達摩 註

第二、魏朝三藏法師菩提達摩，承求那跋陀羅三藏後。其達摩禪師，志闡大乘，泛海吳越，遊各至鄴。

沙門道育、惠可奉事五年，方¹海四行。謂可曰：「有《楞伽經》四卷，仁者依行，自然度脫。」
餘²度如《續高³師傳》所明，略辨大乘入道四行，弟子曇林序。
法師者，

1 「海」 本作「壽」 2 「度」 本作「歲」 3 「師」 本作「僧」

西域南天竺國，是大婁羅門國王第三之子。神惠疏朗，聞皆曉悟。志行⁴磨訶衍道，故捨
素從緇，紹隆⁵聖。其心虛寂，通鑒世事，內外俱明，德超世表。

④「磨」，一本作「摩」。
⑤「聖」字下，本有「種」。

① 悲悔邊隅，正教陵替，遂能遠涉山海，遊化漢魏。亡心寂默之士，莫不歸信；取相存見之流，乃生譏謗。

于時，唯有道育、惠可此二沙門，年雖後生，攜志高遠，幸逢法師，

② 悲，一本作「非」。

事之數載，虔恭諮啟，善蒙師意。法師感其精③成，誨以真道，如是安心，如是發行，如是順物，如是方便，此是大乘安心之法，今無錯謬。

③「成」，一本作「誠」。

如是安心者，壁觀；如是發行者，四行；如是順物者，防護譏嫌；如是方便者，遣其不著，此略所由，意在後文。

① 未入道多途，要而言之，不出二種：一是理入，

②「未」 本作「大」

二是行人。理入者，謂藉教悟宗。深信含生凡聖同一真性，但為客塵妄覆，不能顯了。若也捨妄歸真，凝^②住壁觀，^③自他，

②「住壁」， 本作「住壁」， ③「自」之上， 本有「無」。

凡聖等一，堅住不移，更不隨於言教，此即與真理冥狀，無有分別，寂然無名，^①之理人。行人者，所謂四行。其餘諸行，悉入此行中。

①「之」下，一本有「名」。

何等為四行？一者報^②怨，二者隨緣行，三者無所求行，^③四稱法行。云何報怨行？修道人若受苦時，當自念言，我從往昔無數劫中，棄本逐末，流浪諸有，多^④報怨憎，

②「怨」之下，一本有「行」。③「四」之下，一本有「者」。④「報」，一本作「起」。

3 101 : | ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන් | දිගු කලක් ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන්
 කිසි නිසි ස්වරූපයෙන් නිසි ස්වරූපයෙන් | දිගු කලක් ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන්
 ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන් | දිගු කලක් ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන්
 ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන් | දිගු කලක් ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන්

ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන් | දිගු කලක් ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන්
 ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන් | දිගු කලක් ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන්
 ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන් | දිගු කලක් ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන්
 ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන් | දිගු කලක් ප්‍රභවය දැනුනු බැවින් නිසි ස්වරූපයෙන්

違害無限。今雖無犯，是我宿殃惡業果熟，非天非人所能見與，甘心忍受，都無怨訴。經云：逢苦不憂。何以故？

識達本故，此心生時，與理相應，體怨進道，是故說言報怨行。

第二隨緣行者，眾生無我，^①並緣業所^②傳，苦樂齊受，皆從緣生。若得勝報榮譽等事，是我過去宿因所感，今方得之，

^①「並」，本無此字。^②「傳」，本作「轉」。

緣盡還無，何喜之有？得失從緣，心無增減，喜風不動，冥順於¹通，是故說言隨緣行。
第三無所求行者，世人長迷，處處貪著，名之為求。智者悟真，

¹ 通 本作「道」

理將俗及，安心無為，形隨運轉，萬有斯空，無所願樂，功德、聖聞常相隨逐，三界久居，猶如火宅，有身皆苦，誰得而安？了達此處，故於諸有，

息想無求。經云：「有求皆苦，無求乃樂。」判如無求，真為道行。

第四稱法行者，性淨之理，因之為法。^①理此眾相斯空，無染無著，無此無彼。

①「理此」，本作「此理」。

經云：法無眾生，離眾生垢故；法無有我，離我垢故。智若能信解此理，應當稱法而行。法體無慳於身命，則行檀捨施，心無吝惜。達解三空，不倚著，

੧) ਮੇਸਮਧਾਗਧੁਰੇ ਬਠਾਵਧੁਰੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਗੰਗੇ ਬਠਾਵਧੁਰੇ ਪਾਕਿਗੁਰੁ ਗੁਰੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਪਾਕਿ ॥
 ੨) ਬਠਾਵਧੁਰੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ॥
 ੩) ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ॥
 ੪) ਪਾਕਿਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ਗੰਗੇ ॥

ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਗੰਗੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ
 ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ
 ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ
 ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ ਕੋਸਤ੍ਰਿਯੇ

但為去垢，攝眾生而無取相，此為^①自復地，亦能莊嚴菩提之道。檀度既爾，餘五亦然。為除妄想，修行六度，而無所行，是為稱法行。

①「自復地」，本作「自利復能利他」。

此四行是達摩禪師親說，

以下原^②《敦煌寶藏》藏文本所缺部分
今依^③《敦煌寶藏》漢文本補譯藏文之

餘則弟子曇林記師言行，集成一卷，名曰《達^④磨論》也。菩提師又為坐禪眾釋《楞伽》要義一卷，有十二紙，亦名《達*磨論》也。此兩本論文，文理圓淨，

② 斯坦因本IOL Tib J 70號縮微製品，英國國家圖書館 ③ 黃永武主編《敦煌寶藏》第十九冊 第九頁 斯〇二四號，

台北新文豐1986年出版。*④「磨」，本作「摩」。

天下流通。自外更有人偽¹告《達摩論》二卷，文繁理散，不堪行用。大師又指事問義，但指一物，喚作何物；眾物皆問之，迴換物名，變易問之。又云：「此身有不？身是何身？」又云：「空中雲霧，終不能染污虛空，然能翳虛空，不得明淨。《涅槃經》云：無內六入，無外六塵，內外合故，名為中道。」

1 一作偽

[註 1] 達摩（？～535），梵名 Bodhi dharmā，藏名強秋卻。為中國禪宗初祖，印度第二十八祖。南天竺香至國（或作婆羅門國、波斯國）國王之第三子。從般若多羅學道，四十年之後受衣鉢。梁武帝普通元年（520），師泛海至廣州番禺，武帝遣使迎至建業，然與武帝語不相契，遂渡江至魏，止嵩山少林寺，面壁坐禪，時人不解其意，稱壁觀婆羅門。

བརྒྱུ་ཚེས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚིག་སྒྲིལ་གྱི་ནང་ལུ་ལེགས་པས་གནས་འོག་ཏུ་དར་བྱུང་གི་ཆེ་ལོ། །དེ་མིན་རྒྱུ་བཤད་པ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་བཟོའི་བཅའ་པོ་གསུམ་པ་
 ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི། ཡིག་ཉིག་རྟོག་བཟོ་བྱས་པས་ཕན་མེད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་དོན་ཞིག་འདྲི་བར་མཛད་པ་ལ། དངོས་པོ་ཞིག་ལ་ཕྱག་མཛུབ་བཙུགས་
 ཏེ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཆང་མར་དེ་བཞིན་འདྲི་བར་མཛད་ཅིང་། སྐར་དངོས་པོ་དེའི་མིང་བཞེས་ནས་སྐར་འདྲི་བར་མཛད།
 སྐར་གསུངས་པ། ལུས་འདི་ཡོད་དམ། ལུས་འདི་གང་གི་ལུས་ལགས་སམ། སྐར་ཡང་གསུངས་པ། བར་སྐར་དུ་སྦྱིན་དང་སྦྱག་པ་ཡོད། མཐར་བར་སྐར་སྟོང་
 པར་བཙོག་པར་བྱེད་མི་རུས། འོན་ཏེ་བར་སྐར་སྦྱིབ་པར་བྱེད་དེ། གསལ་པོར་མི་མཐོང་བ་ཙམ་མོ། །མདོ་རྩུང་འདས་ལས། ནང་དུ་དབང་པོ་དྲུག་མེད་ཡུལ་
 དུ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རུ་མེད། ཕྱི་ནང་གཉིས་མེད་ཀྱི་མིང་ལ་དབུ་མའི་ཐ་སྙད་བྱས་པོ།

༡༡། །མཆན་གྱི་། རྒྱུ་རྒྱུ་ (Bodhi.dharma) - ༡༣༧ རྒྱ་གར་གྱི་མཆན་དང་། བོད་སྐད་དུ་ བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཞེས་ཞུ། ཁོང་ནི་རྒྱ་ནག་བསམ་གཏན་གྱི་སློབ་
 དཔོན་ཐོག་མ་དེ་དང་། རྒྱ་གར་ནས་བཅིས་ན་གཏད་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ཡིན། ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱགས་བཅའ་ཟེའི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཤེར་
 ཕྱིན་པའི་ Prajbatara , དུང་ནས་ཉམས་ལེན་ཁག་ཞུས་ནས། འོ་ངོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་སྐྱེད་པ་བྱས་ནས་མཁས་པར་གྱུར། ལེ་འང་འུ་རིས་ལུ་བྱུང་བྱི་ལོ་དང་པོ་
 武帝普通元年 ༡༥༠, ཁོང་སྟོ་འང་ཀྲོའུ་རྒྱན་ཡུས་ 廣州番禺 ལ་ཐེབས་པར། ཁོང་མ་ལུ་རིས་ནས་པོ་ཉ་བཏང་སྟེ་བསུབ་བྱས། དེར་ཕན་ཚུན་གྱི་མོ་ལ་ཁོང་
 མས་གོ་དོན་མ་འགྱུར་བས། ཆོས་ཞུབ་སོགས་མ་བྱུང་། དེར་གཅོང་པོ་པར་བཅད་དེ། ཐེས་རྒྱལ་ཁབ་ རྒྱ ཏུ་ཐེབས་ དེང་ཏུ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁོངས་ ལུང་རྒྱ་རི་བོའི་
 嵩山 རྒྱའོ་ལིང་ 少林寺 དགོན་དུ་ཐེབས་ནས། གྲང་རོས་ལ་ཁ་སྟོན་བྱས་ཏེ་སྟོ་མ་དུ་བཞུགས་པར། དེར་མི་ཆོས་ཅི་ཡིན་མ་ཤེས་པར་གྲང་སྟོ་མ་དུང་སྟོང་ཞེས་པ་

第二 魏朝三藏法師菩提達摩

授去予弟子惠了後，經九載，師欲歸西方，囑惠可一示之秘奧，授袈裟及《楞伽經》四卷。未久即入寂，葬於熊耳山上林寺。越二年，魏使宋雲度蔥嶺時，適逢達摩攜隻履歸西方。奏其事，帝令啟墳，棺空，惟隻履存焉。

གྲགས། བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཏད་ནས་ལོ་དགའི་རྒྱུ་སྟེ། རྒྱ་གར་དུ་ལོག་ཐེབས་པར་བཞེད་ནས། ཆོས་ལོས་དང་། ལྟར་གཏེགས་པའི་མདོ་བཅའ་པོ་བཞི་པོ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཏད་ནས་མི་རིང་བར་སྐྱབས་ལེགས། སྐྱབས་ལྟར་དོམ་རྩ་རི་བོའི་རྒྱང་ལོང་དགོན་ཅེས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྟར་དུ་བཞུགས། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་སྟེ། མེས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་པོ་ཏེ་ཞིག་སྤང་ཡུན་རྒྱུ་རྒྱུ་རིམ་བྱོན་སྐབས། ལ་སྤེང་གི་ལམ་དུ་རྒྱུ་སྟེ་རྒྱུ་སྟེ་ཐུག་པར་རྒྱུ་སྟེ་ཞིག་ལྟར་ནས། རྒྱ་གར་ཐུགས་སུ་ཐེབས་འགོ་བ་དང་འཕྲད་པ། ལོང་མར་སྐྱབས་ལོང་ལྟས། དེར་ལོང་མས་སྐྱར་སྐྱམ་ཁ་ཕྱེ་ནས་བཞུ་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར། སྐྱར་སྐྱམ་ཁ་ཕྱེ་ནས་བཞུ་སྐབས། རྒྱ་སྐྱམ་ཆ་གཅིག་ལས་སྐྱབས་ལྟར་དུ་ཕྱི་ཕྱི་སྤང་རོ། །

(三)

齊朝鄴中沙門惠可 三

第三、齊朝鄴中沙門惠可，承達摩禪師後其可禪師，俗姓姬，武牢人。年十四，遇達摩
禪遊化嵩洛，奉事六載，精究一乘，

禪 字下 本有 卽

附於玄理，略說修道，明心要法，真登佛果。

《楞伽經》云：牟尼寂靜觀，是則遠離生死，是名為不取。今世後世，淨十方諸佛，若有 人，不因坐禪而成佛者，無有是處。《十地經》云：

眾生身中，有金剛佛，猶如日輪，體明圓滿，[†]慶大無邊，只為五蔭重雲覆障，眾生不見。若逢智風，飄蕩五蔭，重雲滅盡，佛性圓照，煥然明淨。《華嚴經》云：*慶大如法界，

*† 慶 大如法界

੧। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ॥ ਤਿਸਾਨਾ ਸਾਧੂ ਦਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ॥ ਗੁਰੂ ਸਾਧਿਕ ਸੇਸ ਸਾਧਿਕ ਬਾਹਿਰੀ ॥ ਪਰ
 ੨। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ॥ ਪਰਗਟਿ ਕਰਿ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ॥ ਕੁਸਾਹਿਤ ਕਰਿ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ॥ ਪਰਗਟਿ ਕਰਿ ਆਪਣੇ
 ੩। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ॥ ਪਰਗਟਿ ਕਰਿ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ॥ ਕੁਸਾਹਿਤ ਕਰਿ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ॥ ਪਰਗਟਿ ਕਰਿ ਆਪਣੇ
 ੪। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ॥ ਪਰਗਟਿ ਕਰਿ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ॥ ਕੁਸਾਹਿਤ ਕਰਿ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ॥ ਪਰਗਟਿ ਕਰਿ ਆਪਣੇ

੫। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ॥ ਪਰਗਟਿ ਕਰਿ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ॥ ਕੁਸਾਹਿਤ ਕਰਿ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ॥ ਪਰਗਟਿ ਕਰਿ ਆਪਣੇ
 ੬। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ॥ ਪਰਗਟਿ ਕਰਿ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ॥ ਕੁਸਾਹਿਤ ਕਰਿ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ॥ ਪਰਗਟਿ ਕਰਿ ਆਪਣੇ
 ੭। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ॥ ਪਰਗਟਿ ਕਰਿ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ॥ ਕੁਸਾਹਿਤ ਕਰਿ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ॥ ਪਰਗਟਿ ਕਰਿ ਆਪਣੇ
 ੮। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ॥ ਪਰਗਟਿ ਕਰਿ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ॥ ਕੁਸਾਹਿਤ ਕਰਿ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ॥ ਪਰਗਟਿ ਕਰਿ ਆਪਣੇ

究竟如虛空，亦如瓶內燈光，不能照外，亦如世間雲霧，八方俱起，天下陰暗，日光^①起得明淨。日光不壞，只為雲霧障。一切眾生

①「起」，一本作「豈」。

清淨性，亦復如是，只為攀緣妄念諸見，煩惱重雲覆障聖道，不能顯了。若^②忘念不生，默然淨坐，大涅槃日，

②「忘」，一本作「妄」。

自然明淨。

俗書云：冰生於水而冰過水，冰^①伴而水通，妄^②起於真而妄迷真，妄盡而真現，即心海澄清，法身空淨也。故學人依文字語言為道者，如風中燈，不能破闇，焰焰謝滅；若淨坐無事，

①「伴」，本作「并」。②「起」，本作「起」。

如蜜室中燈，則^③解破闇，^④昭物分明。若了心源清淨，一切願足，一切行滿，一切皆辦，不受後有。

③「解」，一本作「能」。④「昭」，本作「照」。

得此法身者，恒沙眾生，莫過有一^①行，億億劫中，時有一人與此相應耳。若精誠不內發，三世中縱值恒沙諸佛，無所為，是知眾生識心自度，

①「行」，一本作「仁」。

佛不度眾生。佛若能度眾生，過去逢無量恒沙諸佛，何故？我不成佛，只是精誠不內發，口說得，心不得，

॥ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਠੀਕ ਹੋਣਗੇ ॥
 ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਠੀਕ ਹੋਣਗੇ ॥
 ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਠੀਕ ਹੋਣਗੇ ॥
 ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਠੀਕ ਹੋਣਗੇ ॥

① ਧਰਮ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਠੀਕ ਹੋਣਗੇ ॥

॥ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਠੀਕ ਹੋਣਗੇ ॥
 ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਠੀਕ ਹੋਣਗੇ ॥
 ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਠੀਕ ਹੋਣਗੇ ॥
 ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਠੀਕ ਹੋਣਗੇ ॥

終不免逐業受形。故佛性猶如天下有日月，^①水中有火，人中有佛性，亦名佛性燈，亦名涅槃鏡。是故大涅槃鏡，明於日月，內外圓淨，無邊無際，

^① 水，本作「木」。

猶如鍊金，金質^②火盡，金性不壞，眾生生死相滅，法身不壞。亦如涅槃團壞，亦如波浪滅，水性不壞，眾生生死相滅，法身不壞，坐禪有功，

^② 「火」，一本作「滅」。

身中自證故。¹ 晝日餅尚未堪餐，說食豈能使飽？雖欲去其前塞，翻令後稠彌堅。《華嚴經》云：譬如貧窮人，晝夜數他寶，自無一錢分，

¹ 晝日 本作「晝」

多聞亦如是。

又讀者暫看，急須併卻，若不捨，還同文字學，則何異煎流水以求冰，煮沸湯而覓雪？是故諸佛說說，或說說於不說，諸法實相中，

無說無不說，解斯，舉一千從。《法華經》云：「非實非虛，非如非異，」

① 太師之：「說此真法皆如實，與真幽理竟不殊。本迷摩尼謂瓦礫，豁能自覺是真珠，無明智慧等無異，」

① 「太師之」 本作「太師云」

當知法即皆如。② 敏此：見諸徒輩，申詞投筆作斯，觀身與佛不差別，何須更覓彼無餘？」

又云：「吾本發心時，截一臂，從初夜雪中立，」

② 「敏」 本作「慍」

直至三更，不覺雪過於膝，以求無上道。《華嚴經》第七卷中說，東方入正受，西方三昧^①起；於眼根中入正受，於色法中三昧起，示現色法不思議，一切天人莫能知；^②其色法中入正受，

①「起」字下，本有「西方入正受，東方三昧起」。

②「其」，本作「於」。

於眼起定念不亂，觀眼無生無自性，說空寂滅無所有，乃至耳、鼻、舌、身、意亦復如是。童子身入正受，於壯年身三昧起；壯年身入正受，於老年身三昧起；老年身入正受，於善女人三昧起；善女人入正受，於善男子三昧起；善男子入正受，於比丘尼身三昧起；比丘尼身入正受，於比丘身三昧起；比丘身入正受，於學無學三昧起；^③無學入正受，

③「無」字上，一本有「學」。

於緣覺身三昧起；緣覺身入正受，於如來身三昧起；毛孔中入正受，一切毛孔三昧起；一切毛孔入正受，一毛端頭三昧起；一毛^①端入正受，一切毛端三昧起；一切毛端入正受，一微塵中三昧起；一微塵中入正受，一切微塵三昧起；大海水入正受，於大盛火三昧起。一身能作無量身，以無量作一身，解斯，舉一千從，萬物皆然也。」

①「端」字下，一本有「頭」。

[註一] 惠可（487～593），中國禪宗二祖。南北朝之僧，河南洛陽人，俗姓姬，初名神光，又作僧可。幼時於洛陽龍門香山依寶靜出家，於永穆寺受具足戒。早年周遊聽講，參禪冥想，精研孔老之學與玄理。後魏孝明正光元年（520），

第三 齊朝鄴中沙門惠可

參謁達摩祖師於嵩山少林寺，終夜立於雪中，至天明仍不許入室，師乃以刀自斷左臂，表求道之至誠，遂直謁而大悟。從學六年，達摩乃付予大法，並傳衣鉢。達摩西歸後，師於北齊天保三年（552），授法予弟子僧粲，其後赴河南鄴都演說《楞伽經》意，凡三十餘年，韜光晦跡，人莫能識。後於莞城匡救寺盛揚宗風，學者雲集，復與沙門辯和論道，辯和不能勝，故興謗於師並加以迫害。

師於開皇十三年（593）永寂。

ལྷ་པམ་རྩའི་ལིང་དཔོན་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་སྟེང་རྩྭ་འི་ཞབས་ལ་གཏུགས། མོག་མར་ཆོས་མ་གནང་བ་ལ། གཞུང་དེ་ཞུ་བར་མཆོད་གང་པོར་ཁ་པའི་དགྲིལ་དུ་ཞུ་བ་འཕུལ་
 བས། རྣམ་མ་ལངས་པར་དུ་བརྟུག་ནས་བསྟུང་། དེ་ནས་ལ་ལམ་མ་གནང་བས། གང་མས་པ་མོའ་ཕྱིར་མཐར་འདེམ་གྱི་ལག་པ་གཡོན་པ་གྲིས་བཅད་པས། ཞལ་གང་མས་གནང་
 བས་པ་དེ་ན་པ་མཆོང་། ཁྱོན་ལོ་དུག་པ་སྟེན། རྟེན་རྩྭ་རྒྱ་གར་ལ་ཕྱིར་ཐེབས་རྗེས་ཁོང་གི་སྟེང་ཇི་ཐན་པུའོ་ཁྱི་ལོ་གཡུམ་པའི་ 北齊天保 年 552 ལྷ་པམ་མིང་ཆོན་
 རྟེན་ལྷ་བསྟུང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་ནན་དབུས་རྒྱུ་ 河南鄴都 རུ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མ་དོ་གཡུངས་དེ། ལོ་ངོ་ལུམ་རྩའི་ཇིང་ལྷ་པམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བསྟུང་ནས་
 རྣམས་ལེན་མཛད། ཁྱིས་ལྷ་ཁོའང་ཅིའུ་དེར་གོང་རྒྱུང་ལྷ་པོན་ 代城王教 子 པར་བཞུགས་དེ། བསམ་གཏན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་འདིའི་རྣམས་ལེན་རྒྱ་ཆེར་དར་བར་
 མཛད། དེ་རྗེས་དགེ་སྟོང་པན་རྒྱ་ 辯和 བས་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ཚུང་པར་བྱས་ཀྱང་པམ་པར་བྱེད་མ་ཞུག། དེར་པན་རྒྱ་པམ་པར་བྱུར་པས་ལོག་གཡུར་གདབ་ནས། ཁོང་གི་སྟེ་
 ལ་གཞོད་འཆོ་བརྟུང་། ཁའི་དོའང་ཁྱི་ལོ་བརྟུ་གཡུམ་པ་ 開皇 年 593 ལ་དཔོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པོ།

(四)

隋朝舒州思空山粲禪師〔註四〕

༄༅། །བྱེད་ཀྱི་ལ་རབས་གྱི་ཤུ་ཅིན་སི་ཀོང་རི་བོའི་བསམ་གཏན་གྱི་

མཁན་པོ་ཚན། ཅོང་ཚན། ༩༥།

第四、隋朝舒州思空山絜禪師，承可禪師後。其絜禪師，罔知姓位，不測所生，

按《續高僧傳》曰：可後絜禪師，隱思空山，蕭然淨坐，不出文記，祕不傳法。唯僧道信，奉事絜十一年，寫器傳燈，¹燈成就。

¹「燈」，一作「一」。

粲印道信了了見佛性處，語信曰：「《法華經》云：唯此一事實，無二亦無三。故知聖道幽通，言詮之所不逮；法身空寂，見聞之所不及，即文字語言，

徒勞施設也。」大師云：「餘人皆貴坐終，嘆為奇異；余今立化，生死自由。」言訖，遂以手攀樹枝，

奄然氣盡，終於[山*兒]公山，寺中見有廟影。

詳《玄傳》曰：惟一實之淵曠，嗟萬相之繁難，^①俗異^②於體同，凡聖分而道合。尋涯也豁乎無際，

^①「^①曠」之上 本作「良」。②「^②於」 本作「^②兀」。

眇乎無窮，源於無始，極於無終。解^③或以茲齊貫，^④深淨於此俱融，^⑤諺空有而聞寂，括宇宙以通同。若純金不隔於環^⑥玕，等積水不憚於連漪。

*^③「^③解」 本作「^③惑」。④「^④深」 本作「^④染」。⑤「^⑤融」 本作「^⑤談」。⑥「^⑥玕」 本作「^⑥麻」。

① 經云：此明理無間雜，故絕邊際之談，性非物造，致息 ② □始之論。所以明闇泯於不 ③ 言門，善惡融於一相之道，斯即無動而不寂，無異而不同。若水之為波瀾，

①「經」，本作「注」。②「□」，本作「終」。③「言」，本作「之」。

金之為器體。金為器體，故無器而不 ④ 全；波為水用，亦無波而異水也。觀無礙於緣起，信難思於物性，猶寶殿之垂珠，似瑤臺之懸鏡，彼此異而相入，

④「全」，本作「金」。

紅紫分而交映。物不滯其自他，事莫權其邪正，鄰虛舍大千之法，剎那總三^①除之時，懼^②斯言之少信，借帝網以除疑。蓋普眼之能^③囑，豈*或識以知之？

注云：

①「除」，本作「際」，②「斯」，本作「思」，③「囑」，本作「囑」。

此明祕密緣起，帝網法界，一即一切，參而不同。所以然者，相無自實，起必依真。^④之理既融，相亦無礙，

④「之」，本作「真」

[illegible][illegible]

故巨細^①雖懸，猶鏡像之相入，彼此^②之異，若^③殊色之交形。一即^④一切，^⑤緣無礙，理理數然也。故知大千彌廣，處纖塵而不窄；三世長久，人從略以能容。自可洞視於金墉之外，

①「雖」，一本作「懸」。②「之」，本作「之」。

③「殊」，本作「殊」。④「一即一切」，本作「一切即一」。

了無所權，入身於^⑥后壁之中，未曾有隔。是以聖人得理成用，若理不可然，則聖^⑦此無此力，解^⑧則通，無礙由情擁，普眼之惠，如實能知，如猴著鎖而停蹕，

⑥「后」，一本作「石」。⑦「此」，一本無此字。⑧「則」字下，一本有「理」。

蛇入筒而改曲，涉曠海以戒船，曉^①車幽以惠燭。

注云：猴著鎖，喻戒制心；蛇入筒，喻定^②自亂。《智度論》云：蛇行性曲，

①「車」，本作「重」。②「自」，本作「息」。

入筒即直，三昧制心，亦復如是。

《金光明最勝王經·三身品》云：佛雖三名，而無三體也。

੭। ਵਰੁਣਾ ਮੇਲਾ ਸਭੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ । ਸੁਪ੍ਰਸੰਨਾ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵਰੁਣਾ ਨਾਮ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ । ਅਭੈ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪਦ ਦੇ
 ਹਿੰਦੁ ਪੁਰਾਣੇ । ਅਰਿਗ ਪੁਰਾਣੇ ਵਰੁਣਾ ਮੇਲਾ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ । ਅਰਿਗ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ
 ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੇਲਾ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ
 ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੇਲਾ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ

ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ
 ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ
 ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ

第四 隋朝舒州岢空山僧粲禪師

[註四] 僧粲（？～公元606），中國禪宗三祖。隋朝宜書人，姓余，號普庵。得法於惠了禪師，隱於舒州之皖公山（安徽潛山縣西北）。後遇周武破滅佛法（建德二年，574），往來太湖縣司空山。隋開皇十二年（592）得沙彌道信付法。煬帝大業二年（606），入滅前，師曾告訴大眾云：

「別人都把坐著入滅看得很重，認為這樣的走去稀有難得，我則不然，我今天要站著走，以示生死自由。」說完，便用手攀著樹枝，奄然而化。

[illegible][illegible]

(五)

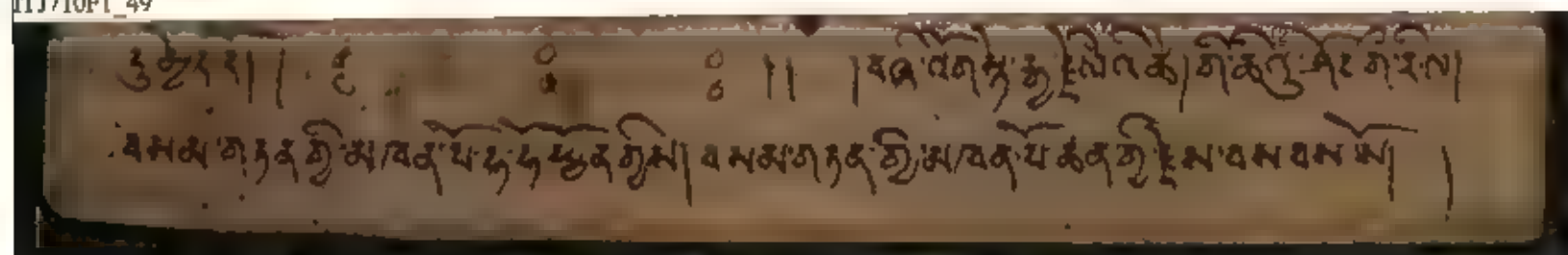
唐朝蘄州雙峰山道信禪師 註五

第五、唐朝蘄州雙峰山道信禪^①師後。其信禪師，再啟禪門，

①「師」字下，一本有「承祭禪師」

༡༡། །ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཆེན་པོ་དང་རི་བོའི་ཕུ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་གཏན་མཐུན་པོ་ཏའོ་ལིན།

ITJ710F1_49

① 唐朝李淵 唐高祖 ② 蘇州雙峰山 ③ 道信禪師 དེ་ཏའོ་ལིན་=ཏའོ་ལིན།

字內流布，有菩薩戒法一本，及制入道安心要方便法門，為有緣根熟者，說我此法，要依《楞伽經》，諸佛心第一。

又依《文殊說般若經》，一行三昧，即念佛心是佛，妄念是凡夫。

《文殊說般若經》云：文殊師利言，世尊！云何名一行三昧？^①佛法界一相，繫緣法界，

^①「佛」字 本有「言」

是名一行三昧。如法界緣不退、不壞、不思議、無礙、無相，

善男子、善女人欲入一行三昧，應處空閑，捨諸亂意，不取相貌，繫心一佛，專稱名字，隨佛方便所，端身正向，能於一佛念念相續，即是念中能見過去、未來、現在諸佛。

何以故？念一佛功德無量無邊，亦與無量諸佛功德無二，不思議佛法^①等分別，皆乘一如，成最正覺，悉具無量功德，無量辨才。

①「等」字下，本有「無」。

如是入一行三昧者，盡知恒沙諸佛法界無差別相。夫身心方寸，舉足下足，常在道場，施為舉動，皆是菩提。

《普賢觀經》云：一切業障海，

皆從妄相生。若欲懺悔者，端坐念實相，是名第一^①懺。併除三毒心、攀緣心、覺觀心念佛，心心相續，忽然澄寂，更無所緣念。

《大品經》云：無所念者，

①「懺」字下，一本有「悔」

是名念佛。何等名無所念？即念佛心名無所念，離心無別有佛，離佛無別有心，念佛即是念心，求心即是求佛。

所以者何？識無^①刑，佛無*刑，佛無相貌，

*^①「刑」，本作「形」。

以下原^②《敦煌寶藏》藏文本所缺部分

(A)

今依^③《敦煌寶藏》漢文本補譯藏文之

^② 斯坦因本IOJ Tib J 7 0 號縮微製品 英國國家圖書館

^③ 黃永武主編《敦煌寶藏》 第十五冊 第五九〇頁 斯·〇五四號 台北新文豐, 1986年出版。

[illegible]

༡༣། །ལྟའི་མཁན་པོ་དང་སློབ་མའི་མདོ་བམ་པོ་གཅིག་པའི་བསྐྱར་འཕྲོས།

ཏཱ་ལའི་བོད་མཛོད་ཀྱི་ཡིག་གི་དེབ་མེད་། ༡༥ རྟོག་གྲངས་༥༥༧ བས་། རྩེ་བསྐྱར་ཏེ་བཀོད་པ་།

若也知此道理，即是安心。常憶念佛，攀緣不起，則泯然無相，平等不二，不入此位中，憶佛心謝，更不須^①微，即看此等心，即是如來真實法性之身，亦名正法，亦名佛性，亦名諸法實性實際，亦名淨土，亦名菩提金剛三昧本覺等，亦名涅槃界般若等。名雖無量，皆同一體。亦無能觀所觀之意，如是等心，要令清淨，常現在前，一切諸緣，不能干亂。

①「微」，本作「微」。

何以故？一切諸事皆是如來一法身故。^②經是一心中，諸結煩惱自然除滅。於一塵中具無量世界，無量世界集一毛端，於其本事如故，不相^③訪礙。

《花嚴經》云：有一經卷，在微塵中，見三千大千世界事。略舉安心，不可具盡，其中善巧，出自方寸。略為後生疑者，假為一問：「如來法身若此者，何故復有相好之身，現世說法？」

信曰：「^④正如來法性之身，清淨圓滿，一^⑤切類悉於中現，

②「經」，本作「住」。③「訪」，本作「妨」。④「正」字下，本有「心」。⑤「切」字下，本有「像」。

༡༡། །གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་ཤེས་ན། སེམས་ཞི་བར་གནས་སོ། །དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་བྱུང་ན། ཡུལ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་མི་རྒྱགས། མཚན་མར་རབ་ཏུ་ཞི་
ན། གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་སོ། །གཤམ་ཏེ་དེའི་གནས་སུ་མ་སྦྱིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུང་པ་ཉམས་པས། དེའི་སེམས་ལ་བལྟ་དགོས་མ་མཆིས། དེ་ལྟའི་མཉམ་
པའི་སེམས་ལ་བལྟས་ན། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའོ། །དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་
ཀྱང་བྱ། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་ལ། ཞིང་ཁམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། བྱང་རྒྱ་བོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་དེ་ལ་བྱ།
དེ་ལ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཁམས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་དེ་ལྟའི་མིང་གངས་གཞལ་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་དག་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྒྱམ་གངས་
སོ། །རང་དང་ར་ཡིར་འཛིན་པའི་སེམས་མེད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ། དེ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་གཙང་ཞིང་དག་པར་མཐོང་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་འགལ་རྒྱུན་གང་
གིས་ཀྱང་མི་རྒྱགས་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལས་མ་འདས་པས་སོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་གི་རང་དུ་
གནས་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བར་འགྱུར། རྩལ་གཅིག་གི་ནང་དུ་གངས་མེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་རྒྱུད་ཐུབ་ལ། གངས་མེད་ཀྱི་འཛིག་
རྟེན་ཁམས་སྤྱི་ཅེ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆོགས་ཐུབ། དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་པན་རྒྱན་འགལ་འདུམ་བྱུང་བ་ནི་མདོ་མཁས་པོ་ཆེན་པོ་འཕུ་ལས་《འཇམ་མེད་》།
ཤིན་ཏུ་ཐུབ་པའི་རྩལ་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་། སེམས་ཞི་བར་གནས་ཐབས་ཀྱི་སྟོང་བཞེད་ན་བཞེད་མི་ཆར། སྦྱིང་
བསྐྱུས་ཐབས་ལ་ཁས་ཀྱིས་སྟོན་ན། ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །རྗེས་འཇུག་གི་ཐེ་ཆོམ་དྲི་བ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་མཚན་དཔེ་
བྱུང་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོར་བེར་ན། བསམ་གཏན་གྱི་མཁན་པོ་ཏེ་ཤིན་གྱིས་ལན་སྒྲིས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་གཙང་ཞིང་རྫོགས་པས་མཐའ་

而法性身，無心起作。如頗梨鏡懸在高堂，一切像悉於中現，鏡亦無心，能現種種。經云：如來現世說法者，眾生妄想故。今行者若修心盡淨，則知如來常不說法，是乃為具足多聞，聞者一無相也。是以經云眾生根有無量故，所以說法無量；^① 說法無量，說法無量故，義亦名無量義。無量義者，從一法生；其一法者，則無相也。無相不相，

① 說法無量 本無此四字

名為實相，則泯然清淨是也。斯之誠言，則為證也。坐時常覺，識心初動，運運流注，隨其來去，皆令知之，以金剛惠^②微責，猶如草木無所別知^③之無知，乃名一切智，此是菩薩一相法門。

問：「何者是禪師？」

信曰：「不為靜亂所惱者，即是好禪用心人，常住於止，心則沈沒；久住於觀，心則散亂。《法華經》云：佛自住大乘，

② 微，一本作「微」。③「之」，一本作「知所」。

དག་དེའི་ངང་ཚུལ་དུ་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ནི་རྟོག་པ་མེད། དཔེར་ན། ཆོས་ས་ཆེན་ཡང་སྤེང་དུ་བཀའ་བའི་ཤེས་སྒྲོམ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལགས། རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོག་ས་
 དེའི་ནང་ནས་ཤར་བ་མེ་ལོང་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་ཤར་རུས་པ་དང་འདྲ། མཛོད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གླིང་འདིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཡང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སོ། །དེང་འདིར་ཉམས་ལེན་པས་རང་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་གཙང་སེལ་དུ་བྱུང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དྲག་ཏུ་ཆོས་གསུངས་
 པར་མི་འགྱུར། ཐོས་པ་ཆེས་ཆེ་བ་ཡང་ཐོས་པའི་དོན་ལ་མཚན་མ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་ངོ་། །མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་ཆོད་མེད་
 པས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་གྲངས་ཆོད་མེད་པ་གསུངས། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ཆོད་མེད་པའི་དབང་གིས། ཆོས་གྲངས་ཆོད་མེད་པ་གསུངས། ཆོད་མེད་
 པའི་དོན་ལ་མིང་དོན་ཡང་ཆོད་མེད་པ་བྱུང་། ཆོད་མེད་པ་དེ་དག་གྲངས་ཆོས་གཅིག་པུ་ལས་སྐྱེས་སོ། །ཆོས་གཅིག་པུ་དེ་ནི་ཡང་། མཚན་མ་མེད་པའོ། །མཚན་མ་
 མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་མེད་པའོ། །དོན་དམ་གྱི་རྣམ་པ་ཟེར་བ་དེ་ནི། །གཙང་ཞིང་དག་པ་ལའོ། །བདེན་ཆོག་འདི་ནི་དོན་དམ་པར་ར་འཕྲོད་པའོ། །སྒྲོམ་པའི་དུས་ཤེས་
 པར་གསལ་ངར་སྐྱེ་དགོས། རྣམ་རྟོག་ལང་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ཆོར་དགོས། རྣམ་རྟོག་གི་འགྲོ་ལོང་ཇི་བྱུང་ཆོང་མ་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་གིང་། ཇི་ཇིའི་ཤེས་པ་ལྟ་མོས་དེ་དག་
 ཤེས་པར་བྱེད་པ་དཔེར་ན། ཅི་གིང་ལ་སོགས་པར་གཉིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་དེའི་མིང་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཟེར། དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོག་གཅིག་ཞུའང་ཟེར། དྲིས་པ། གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་དཔོན་ཞུ་དགོས་ཞུས་པར། ཏཱ་ལའི་འུམ་པོས་གསུངས་དོན། ཁོར་ཡུག་དཔོན་པ་དང་བེང་
 ཆ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་། ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མི་སྒྲིན་པ་ལ་ནི་སྒྲོམ་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་བཟང་པོའོ། །དྲག་ཏུ་ཞིག་ནས་ལ་གནས་དྲགས་ན་བྱིང་རྟུགས་
 ཡོང་ཞིང་། ལྟ་མཐོང་ལ་ཡུན་རིང་དྲགས་ན་ཤེས་པ་འཕྲོ་ཆོད་ལྡང་། དམ་ཆོས་ལྟར་དཀར་པོ་ལས་《法華經》། སངས་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་གནས། །དེ་

如其所得法，定惠力莊嚴，以此度眾生。」

「云何能得悟解法相，心得明淨？」

信曰：「亦不念佛，亦不捉心，亦不看心，亦不計心，亦不思惟，亦不觀行，亦不散亂，直任運，亦不令去，亦不令住，獨一清淨，究竟處，心自明淨，或可諦看，心即得明淨。心如明鏡，或可一年心更明淨，或可三五年心更明淨，或可因人為說即悟解，或可永不須說得解。經道：眾生心性，譬如寶珠沒水，水濁珠隱，水清珠顯。」

為謗三寶、破和合僧諸見煩惱所污，貪、瞋、顛倒所染，眾生不悟心性本來常清淨，故為學者取悟不同，有如此差別。今略出根緣不同，為人師者，善須識別。

「《華嚴經》云：普賢身相，猶如虛空，依如如，^①不於佛國，^②解時佛國皆^③亦即如國皆不依。《涅槃經》云：有無邊身菩薩，身量如虛空。^④人之有善光故，猶如夏日。」

①「不」字下，一本有「依」，②「亦」字下，一本有「如」。③「人之」，一本作「又云」。

བཞིན་ཆོས་ནི་སྒོ་བ་པ་ལ། །ཞི་ལྷག་བསམ་གཏན་བཞིན་ཆགས་པ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། དེས་པ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དེ་རྟོགས་ཐུག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པར། ཏཱ་ལའི་ཤིན་གྱིས་སྒྲུབ་པ། སངས་རྒྱུ་མི་སེམས། སེམས་ཀྱང་མི་འཛིན་ལ། སེམས་ལ་མི་བཟླ།
སེམས་ལ་ཡང་ཕྱིས་གདབ་མི་བྱེད། །མི་སེམས་ཤིང་། སྒྲིད་རྩལ་ལ་འདྲ་མི་བཟླ། མ་ཡེངས་པར་བྱེད་ལ། བྱད་སོར་འཛོག་ འགྲོ་སྒྲིད་མི་བྱེད་ཅིང་། གཙང་ཞིང་
དག་པ་གཅིག་སྟེ། །དོན་དམ་པའི་གནས་སུ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་ཞིང་དག་ ཡང་གཅིག་བདེན་པས་བཟླས་ན། སེམས་ནི་དྲངས་གསལ་མེ་ལོང་གི་
ངོས་དང་འདྲ། ལོ་གཅིག་ནས་དེ་ཉིད་དེ་བས་གསལ་བ་འོང་། ཡང་ན་ལོ་གསུམ་མཇུ་ནས་སེམས་དེ་དེ་བས་གསལ་ཞིང་དྲངས་པ་འོང་། ཡང་ན་གཅིག་གིས་
སེམས་ངོ་སྒྲིད་པས་རྟོགས་པར་གྱུར། ཡང་ན་ནམ་ཡང་ངོ་སྒྲིད་མི་དགོས་པར་རྟོགས་ནས་འོང་། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། རྣམ་ཐུག་ནང་དུ་

ལྷུང་བ་དང་འདྲ། རྒྱ་སྒྲིགས་ན་ནོར་བུ་བསྐྱེབས་ཤིང་། རྒྱ་དྲངས་ན་ནོར་བུ་སྒྲུང་བ་ལྟར། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲིད་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་ལམ་ལ་བཟུང་
འབྱེད་པ། སེམས་ཉོན་མོངས་པས་དཀྱུགས་པའི་ཆགས་སྒྲུང་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལོག་ལྷས་སྒྲིན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏོང་
ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་མ་ཐུག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་མི་འདྲ་བས། རྟོགས་ཚད་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་བྱུང་། གཞན་ལ་སྒྲོན་པའི་སྒྲོབ་
དཔོན་ནི། དེ་ལྟའི་དབང་པོའི་བྱེད་པར་ཤེས་ནས། དེ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཆོས་བསྐྱུན་དགོས་གསུངས། །མདོ་ལས་པོ་ཆེ་ལས་《華嚴經》། ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། གཏོད་ནས་དག་པ་རྣམས་ལ་འདྲ་འདྲ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་ལ་མི་གནས་པ། དེ་ལྟར་རྟོགས་དུས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་དག་
ཞིང་རྣམས་ལ་མི་བརྟེན་ནོ། །མདོ་རྒྱུང་འདས་ལས་《涅槃經》། མཐའ་བྱལ་བུང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་དེ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་འདྲ། དེ་མི་རྣམས་ལ་

又云：身無邊故，名大涅槃。又云：大般涅槃，其性廣博故，知學者有四種人：有行、有解、有證，上上人；無行、有解、有證，中上人；有行、有解、無證，中下人；有行、無解、無證，下下人也。」

問：「臨時作若為觀行？」

信曰：「^①真須任運，」

又曰：「用向西方不？」

信曰：「若知心本來不生不滅，究竟清淨，即是淨佛國土，更不須向西方。《華嚴經》云：

*^② 真 本作「直」

無量劫一念，^③無量劫。須知一方無量方，無量方一方。佛為鈍根眾生，^④今向西方，不為利根人說也。深行菩薩人生死化度眾生而無愛見，若見眾生有生死，我是能度，眾生是所^⑤疲，不名菩薩*疲眾生。如*疲空，度空何曾有來去？《金剛經》云：滅度無量眾生，實無有眾生得滅度者。

「所初地菩薩，初證一切空，

^②「真」之上，一本有「念」。^③「今」，一本作「令」。^④*^⑤「疲」，一本作「度」。

དགོ་བའི་འོད་ཡོད་པ་འང་། དབྱར་གྱི་ཉི་མ་བཞིན་འོད་ཆགས་ལྷན་པ་འོ། །ཡང་གསུངས་པ། གཟུགས་མཐའ་བྲལ་བའི་དབང་གིས། མིང་ཡང་སྤང་འདས་ཆེན་པོ་འོ། །ཡང་གསུངས་པ། སྤང་འདས་ཆེན་པོ་ནི། དེའི་ངོ་བོ་མཐའ་བྲལ་པ་མེད་པས་སོ། །སློབ་མ་ལ་རིགས་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སློང་པ་ལྷན། གོ་རྟོགས་ཡོད་ལ། རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་མཆོག་གི་མཆོག་གོ། སློང་པ་མེད་ལ། གོ་རྟོགས་དང་ལྷན་པ་ནི་འབྲིང་སློང་དོ། སློང་པ་ཡོད་ལ་གོ་བ་ཡོད་རུང་། རྟོགས་པ་མེད་པ་ནི་འབྲིང་སློང་དོ། སློང་པ་ཡོད་ལ་གོ་བ་མེད་ཅིང་། རྟོགས་པ་མེད་པ་ནི་མཐའ་མའི་མཐའ་མའོ། །དྲིས་པ། སྐབས་བསྐྱུན་གྱིས་སློམ་པ་དང་སློང་པ་རི་ལྟར་བྱེད། ཅེས་ཞུས་པར། ཏཱ་ལོ་ལོན་གྱིས་ལན་དུ། བདེན་པ་རང་བབས་སུ་ངེས་པར་ཞོག་གསུངས། སྤྱར་དྲིས་པ། རུབ་ཚུགས་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཚུགས་དགོས་སམ། ཞེས་ཞུས་པར། ཏཱ་ལོ་ལོན་གྱིས་སེམས་གཏོད་ནས་སྒྲིཨག་གམེད་པ། དོན་དམ་གཙང་དག་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་དེ་ཡིན་པས། རུབ་ཚུགས་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཚུགས་དགོས་པ་མིན།

མདོ་མཁའ་པོ་ཏཱ་ལའི་སྐུ་ལ། 《華嚴經》 བསྐྱུལ་པ་གྲངས་མེད་པ་འང་རྟོགས་པ་གཅིག་གི་རང་དུ་བབས། བསྐྱུལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་ལུ་དེ་ཡང་། ཆོད་མེད་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་དགོས་ལ། ཆོད་མེད་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་གཅིག་ལུ་དེ་ཡང་རྒྱ་ཁྱོན་གཅིག་ཁོ་ན་འོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་རིམ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རུབ་ཚུགས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཞིང་ཁམས་བསྐྱུན་ལ། གང་ཟག་ཅིག་ཅུ་བ་རྣམས་ལ་ནི་མི་དགོས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཟབ་པའི་སློང་པས། བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲེབ་བཞེས་ཏེ་སེམས་ཅན་སློལ་བར་ཞེན་ཆགས་མེད། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྒྲེབྱིའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་མཐོང་སྟེ། དས་སློལ་བྱལ། དས་བསྐྱུལ་ལོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱའོ། །སེམས་ཅན་སློལ་བ་ཡང་སློང་པར་བསྐྱུལ། སློང་པར་སློལ་བ་ལ་འགྲོ་འོང་གང་ན་ཡོད། རྡོ་རྩེ་གཙོད་པ་ལས་《立聞經》 ། སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། དོན་དུ་སེམས་ཅན་གང་ཡང་བསྐྱུལ་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་

後證得^①得一切不空，即是無分別智，亦是色^②色即是空，非色滅空，色性是空，所菩薩修學空為證，新學之人，直見空者，此是見空，非真空也，修道得真空者，不見空與不空，無有諸見也。善須解色空義，學用心者，要須心路明淨，悟解法相，了了分明，然後乃當為人師耳。復須內外相稱，理行不相^③為，決須斷絕文字語言，有為聖道，獨一淨處，

①「得」，本無此字。②「色」，本無此字。③「為」，一本作「違」。

自證道果也。

「或復有人未了究竟法，為^④相名聞利養教導眾生，不識根緣利鈍，似如有異，即皆印可，極為苦哉！苦哉大禍！或見心路，似^⑤如明淨，即便印可，此人大壞佛法，自誑誑他，用心人，有如此同異，並是相貌耳，未為^⑥德心。真*德心者，自識分明，久後法眼自開，善別虛之與偽。或有人計身空無，

④「相」，本作「於」。⑤「如」，本作「有」。*⑥「德」，一本作「得」。

ཐོག་མར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་ཤིང་། བྱིས་སྤྱར་ཡང་ཐོབ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མི་སྟོང་པའོ། །དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་
སོ། །གཟུགས་སྟོང་པའོ། །གཟུགས་འགག་པས་སྟོང་པ་མིན། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་དུའོ། །
གསར་བུ་བས། བདག་རྟོང་པ་མཐོང་བ་དེས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ལས། བདེན་སྟོང་མཐོང་བ་མིན། ཉམས་ལེན་པས་བདེན་པའི་སྟོང་པ་མཐོང་བ་ནི། སྟོང་དང་
མི་སྟོང་མ་མཐོང་ལ། གང་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་དོ། །གཟུགས་དང་སྟོང་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་དགོས་ཤིང་། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱིས་ངེས་པར་དུ་སེམས་
ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་གསལ་དག་དགོས། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསལ་དག་སྟོངས་ན། གཞི་ནས་གཞན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་བྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་
མཉམ་པར་རྟོགས་ནས། གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་མི་འགལ་བ་དགོས། ངེས་པར་དུ་ཆོག་དང་ཡི་གེ་བུ་ལ་དགོས། གཅིག་ལུང་གཅིང་ཞིང་དཔེན་པའི་གནས་

སྤྱ། རང་ཉིད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས། ཡང་མི་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར། བསྟེན་བཀུར་གྱི་སྤྱད་དུ་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་
ནས་འཆོ་བར་བྱེད་ན། མི་ངེས་གཞན་གྱི་དབང་པོ་བཟུང་དན་གྱི་བྱུག་འབྱེད་མི་ཐུབ་ཅིང་། བྱང་པར་ཡོད་པའི་རྩལ་ཅོམ་མཐོང་ཡང་། དེས་ཆང་མ་བྱུང་མེད་པ་
ལྟར་བྱེད། ཉ་ཅང་གི་སྤྱད་བཟུལ་གྱི་ཆག་སྟོ་ཡིན། གཞན་ཡང་སེམས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་གསལ་ཅོམ་རྟོགས་པ་ལྟར་ལའང་། དེ་དང་དེར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལྟར་
བརྟེན་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་བཤེགས་པར་ཟད། དེ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་མགོ་སྟོར་བཏང་ལ། གཞན་ལ་ཡང་མགོ་སྟོར་བཏང་བ་ལགས། མི་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་
པར་ཡོད་པ་ལ། བྱང་པར་མེད་པ་ལྟར་བསྟན་བཤེན་པའི་རྩལ་ཆོས་ཅན་དེས་ནི། སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། སེམས་དོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་ནི། ཤེས་རིག་གསལ་
ཞིང་། རིང་པོར་མི་རྟོགས་པར་ཆོས་ཀྱི་མིག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེ་སྟེ། བདེན་རྒྱུ་འབྱེད་པར་མཁས་པ་ཡིན། ཡང་གཅིག་གཟུགས་སྟོང་པར་བསྟན་བཤེན། སེམས་དོ་

心¹。姓亦滅，此是斷見人，與外道同，非佛弟子。或有人計心是有不滅，此是常見人，亦與外道同。今明佛弟子，亦不計心性滅，常度眾生，不起愛見；常學智慧，愚智平等；常作禪定，靜亂不二；常見眾生，未²增是有；究竟不生不滅，處處現形，無有見³聞，了知一切未曾取捨，未曾分身，而身⁴遍於法界。

「又古時智敏禪師訓曰：學道之法，必須解行相扶，

1 姓 本作「性」。2 增 本作「曾」。3 聞 本作「聞」。4 通 本作「遍」。

先知心之根原，及諸體用，見現分明無惑，然後功業可成。一解千從，一迷萬惑，失之毫釐，差之千里，此非虛言。《無量壽經》云：諸佛法身，入一切眾生心想，是心作佛。當知佛即是心，心外更無別佛也。略而言之，凡有五種：一者，知心體，體性清淨，體與佛同；二者，知心用，用生法寶，起作恒寂，萬惑皆如；三者，常覺不停，覺心在前，覺法無相；

བོ་ཉམས་པར་གྱུར་པས། དེ་ནི་ཆད་ལྟར་ལྟར་ཞིང་། ཕྱི་རོལ་སྤྱི་ལོགས་པ་དང་མཚུངས་པས། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་འབྲུག་མ་ཡིན། ཡང་ལ་ལ་ཞིག་སེམས་གྱི་
 རོ་བོ་ནི་མི་འཇིག་པར་ཡོད་པར་བཟུ་བ་ནི། རྟག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་སྤྱི་ལོགས་པ་དང་མཚུངས། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱུ་ལྱིས་སེམས་གྱི་རོ་བོ་མི་
 འཇིག་པར། རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་སྒྲིལ་ཞིང་མི་ཆགས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཤེས་རབ་ལ་བསྐྱབས་སྟེ། གཏི་ལྷག་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཆ་མཉམ་པར་བཟུ། རྟག་ཏུ་ཏིང་
 དེ་འཛིན་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་གནས་པ་དང་འཕྲོ་བ་གཉིས་སྤྱི་མེད་པར་སེམས་ཅན་མཐོང་ཞིང་། རྟོན་དུ་འཕེལ་སྒྲིབ་མེད་པ། སྒྲིལ་གསལ་མེད་པར། གང་ཡང་
 མཐོང་བ་མེད་པའོ། །སྒྲིང་དོར་མཐའ་དག་གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་ཤེས་པས་གཟུགས་དབྱེ་མཚུངས། གཟུགས་ནི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གནའ་བོའི་
 དུས་སུ་བསམ་གཏན་གྱི་མཁམ་པོ་གྱི་མེ་ཡི་ 智敬神師 གྱིས་གསུངས་པ། ཆོས་ལམ་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཆོ། དེས་པར་དུ་བསམ་སྒྲོམ་བྱུང་དུ་འབྲུག་དགོས། སྒྲོན་
 དུ་སེམས་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སེམས་གྱི་རོ་བོ་དང་རྣམ་པ་ཡོད་ཚད་གྱིས། ཐེ་ཆོས་དང་བྲལ་བ་གསལ་ཤོགས་ཐུབ་ན། དེ་ནི་སྒྲིབ་པའི་ལས་རྣམས་
 བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ནི་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་དང་། ཐེ་ཆོས་གཅིག་ཆོད་གྱིས། ཏེ་བག་རྣམ་ཅོམ་གྱིས་བྱུང་པར་གནས་ས་རྒྱགས་པ་ནི། མི་རྒྱུན་པའི་གཏམ་མོ། །
 ཆོད་དག་མེད་གྱི་མདོ་ལས་《無量壽經》། སངས་རྒྱལ་ཆོས་གྱི་སྤྱི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་ལ་བྱུང་བས། སེམས་སངས་རྒྱལ་སྤོང་། སངས་
 རྒྱལ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཡིན་པས། སེམས་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱལ་མེད་དོ། །མདོར་ན་རིགས་ལྟ་སྟེ། དང་པོ་ནི། སེམས་དེ་རོ་བོ་ཤེས་པས། དེའི་རོ་བོ་
 གཅོད་ཞིང་དག་པས་སངས་རྒྱལ་དང་དེའི་སེམས་མཚུངས་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པས། རྣམ་པ་དེས་ཆོས་གྱི་ནོར་བུ་སྒྲིལ་བར་བྱེད། དེའི་རྣམ་
 པ་མཉམ་ཞིང་། ཡུན་གནས་ཞི་བས། མྱོངས་པ་གྱི་ཐུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་བར་མ་ཆད་ན། དེའི་དབྱིངས་སྤྱི་མཚན་མ་ཐམས་

四者，常觀身空寂，內外通同，入身於法界之中，未曾有礙；五者，守一不移，動靜常住，能令學者明見佛性，早入定門。諸經觀法，備有多種，傳大師所說，獨舉守一不移，先修身審觀，以身為本，又此身是四大五蔭之所合，終歸無常，不得自在，雖未壞滅，畢竟是空。

「《維摩經》云：是身如浮雲，須臾變滅。又常觀自身，空淨如影，可見不得。智從影中生，畢竟無處所，不動而應物，變化無窮，空中生六根，六根亦空寂，

所對六塵境，了知是夢幻。如眼見物時，眼中無有物；如鏡照面像，了極分明，空中現形影，鏡中無一物。當知人面不來入鏡中，鏡亦不往入人面，如此委曲，知鏡之與面，從本已來不出不入，不來不去，即是如來之義。如此細分判，眼中與鏡中，本¹本常空寂，鏡照眼照同，是故將為比。鼻舌諸根等，其義亦復然。知眼本來空，凡所見色者，須知是他色；

¹ 本，本作「來」。

ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། རྟག་ཏུ་གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞི་ཞིང་། གྱིན་རོ་མཉམ་པ་སྟེ། གཟུགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཁུགས་པ་སྟེ། མོགས་བཅད་དང་
 བྲལ་བའོ། །ལྔ་པ་ནི། གཅིག་ཏུ་མི་གཡོ་བའི་རྒྱལ་ལ་གཏན་དུ་གནས་ན། དེ་ལྟར་སྟོབ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་བར་མཛུལ་བར་འགྱུར་པ་སྟེ།
 མཐོགས་པར་སྟོམ་ཀྱི་སྟོལ་འཇུག་པར་འཆོལ། ཆོས་ཀྱི་མདོ་མང་ན་སྟོམ་ཚུལ་རིགས་དུ་མ་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གསུང་གིས། གཅིག་ཏུ་མི་
 གཡོ་བ་གཅིག་ལྟུང་ཆོག་གསུངས། དེ་ཡང་སྟོན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཟུ། དེ་ཡང་གཟུགས་ནི་འཁྱུང་བཞི་དང་། ཡུང་པོ་ལྔ་ལས་གྲུབ་པས་མཐར་མི་
 རྟག་པའོ། །དེ་རང་དབང་མེད་ལ། འགག་པར་ཡང་མ་གྱུར་དོན་དུ་སྟོང་པར་གནས། དེ་ཡང་རྒྱ་མ་མེད་པ་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ནི་མདོ་ལས་《ཆེ་ཆེ་》།
 གཟུགས་ནི་སྒྲིན་ལྟར་བ་དང་འདྲ། སྒྲ་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་ནས་ཡལ་འགྲོ། སྒྲར་རྟག་ཏུ་གཟུགས་ལ་བརྟག་ན། སྟོང་པ་གཅོད་དག་གི་བ་མ་བཞིན་ནོ། །མ་མཐོང་ན་
 མང་ཡུང་བས། ཤེས་རབ་ནི་གྲིབ་མ་བཟོའི་ནང་ན་གཤེད་། དོན་དུ་གང་དུ་འང་གནས་པ་མེད། མི་འགུལ་བའི་དངོས་པོ། འགྱུར་ལྷོག་ཆོགས་མཐའ་མེད་པ་
 སྟོང་པའི་ངང་ཉིད་དུ། དབང་པོ་དུག་གཤེད་། དབང་པོ་དུག་ཡང་སྟོང་ཞིང་། དེས་ཡལ་དུག་ལ་འཛིན་པ་ནི། མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། དེ་དཔེར་ན།
 མིག་གིས་དངོས་པོ་མཐོང་སྟབས། མིག་གི་ནང་དུ་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད། དེ་ཡང་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་དུ་མ་འདྲེས་པ་གསལ་བར་འཆར།
 སྟོང་པའི་ངང་དུ་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་བ་དེ། མེ་ལོང་ནང་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་གྱུར་མེད། མིའི་གདོང་པ་མེ་ལོང་ནང་པར་འཇུལ་ནས་བྱུང་བ་མིན་ལ། མེ་ལོང་
 དེའང་མིའི་གདོང་དུ་རྒྱུར་འཇུག་པ་མིན། དེ་ལྟར་གྲུ་གྲུའི་རྒྱལ་མེ་ལོང་དང་གདོང་པ་གཉིས་པོ་ཐོག་མ་ནས་གྱིན་དུ་སྟང་བ་མེད་དོ། །འགྲོ་ལོང་བྲལ་བ་དེ་ནི་དོན་
 དམ་པའི་དོན་དོ། །དེ་ལྟའི་སྒྲ་ཞིབ་ཀྱིས་དཔགས་ནས། མིག་དང་མེ་ལོང་གཉིས་ནི་གདོང་མ་ནས་དག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །མེ་ལོང་ལ་གར་བ་དང་། མིག་ལ་གར་

耳聞聲時，知是他聲；鼻聞香時，知是他香；舌別味時，知是^①也味；意對法時，知是他法；身受觸時，知是他觸。如此觀察知，是為觀空寂，見色知是不受色，不受色即是空；空即無相，無相即無作。此^②見解脫門，學者得解脫，諸根例如此。

「復重言說：常念六根空寂，爾無聞見。《遺教經》云：是時中夜，寂然無聲，當知如來說法以空寂為本，常念六根空寂，恒如中夜時，

①「也」，一本作「他」。②「見」，一本作「是」。

晝日所見聞，皆是身外事。身中常空淨，守一不移者，以^③此淨眼，^④眼住意看一物，無間晝夜時，專精常不動，其心欲馳散，急于還攝來。以繩繫鳥足，欲飛還掣取，終日看不已，泯然心自定。《維摩經》云：攝心是道場，此是攝心法。《法華經》云：從無數劫來，除睡常攝心，以^⑤此功德，能生諸禪定。

③「此」字下 本有「空」字。④「眼住」 本作「十」。⑤「此」字、 本有「諸」字。

བ་གཉིས་གཅིག་མཚུངས་ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དང་། ལྷེ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་གནས་ལུགས་བཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །མིག་གི་དབང་པོ་བཞིན་ནས་སྒྲ་
 པའི་རང་བཞིན་དུ་སོགས། གང་གཟུགས་སུ་མཐོང་བ་དག་ནི་དེའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཅམ་དང་། གང་ན་བར་ཐོས་པ་དག་ནི། དེའི་སྒྲ་ཅམ་དང་། གང་སྒྲ་ས་ཀྱི་ཚོར་བ་
 དག་ནི། དེའི་དྲི་ཅམ་དང་། གང་ལྷེས་རོ་སྒྲོང་བ་དག་ནི། དེའི་རོ་ཅམ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་གྲུང་དེའི་དབྱིབས་ལས་མ་འདས། གང་གཟུགས་ཀྱིས་རྟེན་པ་དག་ནི། དེའི་
 ཚོར་བ་ཅམ་དང་། གང་སེམས་ཀྱིས་སྟེན་པ་དག་ནི། དེའི་ཚོས་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟར་དབྱུང་པས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་ཞི་ཞིང་། གཟུགས་མཐོང་ཆེ་འཛིན་པ་མེད་ལ།
 །འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་སྒྲོང་བ་ཉིད་དོ། །སྒྲོང་བ་ཉིད་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ནི་མ་བཅོས་པའོ། །གནས་ལུགས་དེ་མཐོང་ན་ཐར་པ་འོང་། སྒྲོབ་བྱ་
 གང་དག་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དབང་པོ་ལྷེ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བརྟེན། །ཡར་བསྐྱར་ལག་དཀྱུག་ རྟག་ཏུ་དབང་པོ་ལྷེ་པོ་སྒྲོང་པར་སེམས་ན། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་
 མེད། །འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདོ། (世教經) གས་གསུངས་དོན། མཚན་མའི་དཀྱིལ་ལ་ལྷག་ཅོར་མེད་པ་ཞི་བ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པའི་
 དུས་སུ་འང་སྒྲོང་བ་དང་། ཞི་བ་ཅུ་བར་བརྒྱུད་ནས་གསུངས་སོ། །རྟག་ཏུ་དབང་པོ་ལྷེ་པོ་སྒྲོང་པར་སེམས་ན། གང་ན་དུ་མཚན་དཀྱིལ་གྱི་དུས་ལྟར་ཞི་ཞིང་འཇམ་
 ཉིན་མོར་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པ་མཐའ་དག་གྲུང་། ལུས་མྱིའི་དོན་ལས། ལུས་ནང་དུ་རྟག་ཏུ་གཙང་ཞིང་སྒྲོང་པར་གནས་སོ། །དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་ལ་གནས་མཁན་
 དེའི་མིག་དེ་གཙང་ཞིང་དག་ཅིང་། དམིགས་རྟེན་ཞིག་ལ་རྟེན་པ་བསྐྱེམས་ནས་ཡོད་སྐབས། ཉིན་མཚན་མེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཅི་སྟེ་རྣམ་
 རྟག་ཐོལ་གྱུར་ན། དེ་སྐལ་དུ་རྒྱུར་དགྱུག་དགོས་པ། དཔེར་ན་བྱ་རྒྱུར་ལ་ཐག་པ་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་འཕུར་བྱ་བ་བྱེད་སྐབས། རྒྱུར་ཐག་ནས་རྒྱུར་འཐེན་དགོས་པ་
 བཞིན། ཉིན་གང་དེ་ལྟར་བར་མ་བྱེད་ན། སེམས་རང་བཞིན་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་མཛུགས་པོ། །དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། (世學經) །

《遺教經》云：五根者，心為其主，制立處，無事不辦。此是也。

「前所說五事，並是大乘正理，皆依經文所陳，非是理外妄說。此是無漏業，亦是究竟義，超過聲聞地，*真趣菩薩道，聞者宜修行，不須致疑惑。如人學射，^①初大准，次中小准，次中大^②約，次中小的，次中一毛，次破一毛作百分，次中百毛之一分，

①「初」字下，一本有「射」，②「約」，一本作「的」。

次^③後前射前，筈筈相^④柱，不令箭落。喻人習道，念念^⑤注心，心心相續，無暫間念，正念不斷，正念現前。

「又經云：以^⑥知惠箭，射^⑦解脫門，筈筈筈於柱，勿令落地。又如鑽火，未熱而息，雖欲得火，火難可得。又如家有如意珠，所求無不得，忽然而遺失，憶念無忘時。又如毒箭入肉，^⑧竿鏃猶在，如此受苦痛，亦無暫忘時。

③「後前射前」，一本作「後箭射前箭」。④「柱」，一本作「士」。⑤「念念」，一本作「住」。⑥「知」，一本作「智」。⑦「竿」字下，一本有「出」。⑧「竿」字下，一本有「出」。

སེམས་འཛིན་ནི་སྒྲིམ་ཁང་ཡིན། དེ་ནི་སེམས་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཡིན། དམ་ཆོས་པ་ལྟ་བུ་དཀར་པོ་ལས་《法華經》། འབྲས་ལ་པ་གངས་མེད་པ་ནས། གཉིད་གྱི་གནས་
 སྐབས་ལུང། དེ་མིན་སེམས་འཛིན་གྱི་དུང་། དེ་ལི་བསོད་ནམས་གྱིས་ཏིང་པོ་འཛིན་ནམས་སྒྲིབ་ཡིན། འདེམ་ཀ་ཡོ་ཤེས་གྱི་མདོ།《遺教經》། ལས། དབང་པོ་ལྷ་
 ལས་སེམས་ནི་གཙོ། དེ་ལྟར་བྱས་ན། གང་ཡང་ཐུབ་པ་མེད། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་གསལ་པའི་དོན་གནད་ལྟ་བུ་ནི། ཐོག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ།
 མདོ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་དེ་དག་ཆང་མ་གཞུང་ལུགས་ཡང་དག་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་འཆལ་བའི་གདམ་ནི་མ་ཡིན། དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་
 ལགས་ཤིང་། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལས་འཕགས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཉན་པ་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་
 ཐོ་ཆོམ་ངེས་པར་སྤངས་དགོས་སོ། །དཔེར་ན་མི་ཞིག་མདའ་འཕེན་པ་སྒྲོབ་པའི་ཆོན། ཐོག་མར་འཕེན་གྱི་མཐའ་འཁོར་དུ་ཕོག་ཐབས་སུ་སྒྲོབ། དེ་ནས་འཕེན་གྱི་
 བྱང་དུ་ཕོག་ཐབས་སུ་སྒྲོབ། དེ་ནས་འཕེན་གྱི་དབུས་སུ་ཕོག་ཐབས་སུ་སྒྲོབ། དེ་ནས་འཕེན་གྱི་ནག་ཐིག་ལ་ཕོག་ཐབས་སུ་སྒྲོབ། དེ་ནས་ནག་ཐིག་ནང་གི་སྤྱ་ཉག་
 གཅིག་ལ་ཕོག་ཐབས་སུ་སྒྲོབ། དེ་ཤིང་དེའི་སྤྱ་ཉག་དེའི་རྒྱ་ཆ་གཅིག་ལ་ཕོག་ཐབས་སུ་སྒྲོབ། མཐར་མདའ་སྒྲོན་མ་ཕོག་སའི་མདའ་སྒྲོང་དེ་རང་དུ། མདའ་ཤིང་ས་
 མས་བྱག་ནས་ས་ལ་མ་ལྟར་བར་སྒྲོབ་པ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །དཔེར་ན་གང་ཟག་གིས་ཉན་པ་ལེན་གྱི་དུང་པ་ན། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་ལ་བལྟས་ཏེ། སེམས་རྒྱན་མ་
 ཆད་པར། རྟོག་པས་བར་མ་ཆོད་ན། ཡང་དག་གི་ངོ་བོའི་རྒྱན་མི་ཆད། ཡང་དག་པའི་ངོ་བོ་མཐུན་དུ་གསལ་བར་བྱེད། མདོ་ནས་སྒྲུར་གསུངས་དོན། ཤེས་རབ་
 གྱི་མདའ་མོས། རྒྱུ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ལ་འཕངས་པས། མདའ་གཅིག་གི་ནང་དུ་མདའ་མོ་གཅིག་ཞུགས་པར་བྱས་ནས་ས་ལ་མི་ལྟར་བ་བྱེད། ཅིས་དང་།
 ཡང་སྒྲུར་མེ་ལྷགས་གྱིས། མེ་སྒྲུར་བའི་དཔེ་ལྟར། ཆད་མ་སྒྲིབས་པར་མཚམས་བཞག་ན། མེ་ཇི་ལྟར་འབར་བྱུང། །ཡང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་དབུལ་བ་

念念在心，其狀當^①如。此法祕要，不得傳非其人，非是惜法不傳，但恐前人不信，^②陷其謗法之罪，必須擇人，不得^③操次輒說，慎之！慎之！

法海雖無量，行之在一言，得意即亡言，一言亦不用，如此了了知，是為得佛意。

「若初學坐禪時，於一靜處，真觀身心，四大、五蔭、眼、耳、鼻、舌、身、意，及貪、嗔、癡，^④為善若惡，若怨若親，若凡若聖，及至一切諸^⑤狀，應當觀察，從本以來空寂，不生不滅，平等無二；

①「如」字下，一本有「是」。②「陷」，一本作「陷」。③「操」，一本作「造」。

④「為」，一本作「若」。⑤「狀」，一本作「法」。

從本以來無所有，究竟寂滅；從本以來，清淨解脫。不問晝夜，行住坐臥，常作此觀，即知自身猶如水中月，如鏡中像，如熱時炎，如空谷響。若言是有，處處求之不可見；若言是無，了了恒在眼前。諸佛法身，皆亦如是。即知自身從無量劫來，畢竟未曾生，從今已去，亦畢竟無人死。若能常作如此觀者，即是真實懺悔，千劫萬劫極^⑥重業，即自消滅。唯除疑惑，不能生信，

⑥「重」字下，一本有「惡」。

སེལ་བ་ཞིག་སྒོ་བྱེད་དུ་མོར་བརྒྱགས་སོང་ན། བརྗེད་ཐབས་མེད་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་དུག་གི་མདའ་གནང་དུ་མོང་ནས། མདའ་ལྷགས་དེ་གང་དུ་གནས་ན།
 ལྷག་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལྟར། དེ་ལྟའི་རྩལ་གྱིས་ཁྱེད་ཅམ་སེམས་ལ་མ་བརྗེད་པ་དགོས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་དེ། སྤྱོད་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་མི་སྤྱིན། དེ
 བློ་ཆོས་ལ་མེར་སྤྲུལ་བྱེད་པ་མིན་གྱི། མི་ལ་དད་པ་མེད་པས་ཆོས་ལ་ཁ་བཏང་ནས་སྤྲིག་པའི་ལས་གསོག་པས་ཡིན། དེས་ན་སྤྱོད་མ་བརྗེད་པ་གཤམ་ཆེ། གང་ལྟར
 སྤྲོ་བྱུང་གིས་ཆོས་བཤད་མི་ཉན། ཉན་དན་མཛོད། ཉན་དན་མཛོད། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཚད་ལས་འདས་ཀྱང་། ལག་དུ་ལེན་ན་ཆོག་གཅིག་ཡིན། གཅིག་ལྟའི་གོ
 རོན་སྤྱོད་ས་ན། ཆོག་གཅིག་ལྟའི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། ཆོག་གཅིག་ཀྱང་སྤྱོད་མི་དགོས་ཡིན། དེ་ལྟར་གསལ་གསལ་ལྟར་ལྟར་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་
 པ་ཐོབ་པའོ། །ལས་དང་པོ་པས། སྒོ་མ་ཉམས་སུ་ལེན་སྐབས། དཔེན་པའི་གནས་སུ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཁན་དུ་རྒྱུར་བ་ལྟར་ཏེ། འབྱུང་བ་བཞི་དང་། ཡུལ་

ལྷ། མིག་རྩ་སྤྱུ་ལྷུ་ལུས་སེམས། དེ་བཞིན་ཆགས་སྤང་རྫོངས་གསུམ། དགོ་སྤྲིག་ དག་གཉིན། དམན་པ་དང་འཕགས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྩལ་མཐའ་དག་ལ་བལྟ་
 ཞིབ་ལེགས་པར་བྱས་ན། དེ་ནི་གདོད་ནས་སྤོང་བ་ཉིད་དང་། སྤྱེ་འགག་མེད་པ། མགོ་སྒོ་མ་གཉིས་སུ་མེད་པ། གདོད་ནས་བྱུང་མ་སྤོང་བ་ཞིག་གོ། དེ་ནི་དོན་
 དམ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གདོད་ནས་རྒྱལ་པར་དག་པས་རང་གྲོལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཉིན་མཚན་མེད་པར། འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ཚད་མར་རྟག་དུ་བལྟ་ཞིབ་བྱས་ཏེ།
 དེ་དོན་རྟོགས་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱང་རྩ་ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་དང་། མེ་མོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྒྱན། ཆ་བའི་ནང་གི་སྤྲིག་རྒྱ། རི་ཁྱུག་ནང་གི་བྲག་ཆ་ལྟར་ཡིན་ལ།
 གཤམ་ཏེ་ཡོད་སྒྲིམ་ན། གང་སར་བཅོལ་ཡང་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཅི་སྟེ་དེ་དག་མེད་ཟེར་ན། དེ་དག་མདུན་དུ་རྟག་དུ་སྤྱང་བས་ན། སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱི་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ཡང་རྩལ་དེ་ལྟར་འོ། །རང་གི་ལུས་འདི་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་ནས་བཟུང་སྟེས་མི་སྤྱོད་པ་དེས་གང་ན་འཁེལ་ཞིང་། ད་ནས་ཕན་ཆད་ལ་མི་གཅིག་ཀྱང་

此人不能悟入。若生^①死信依此行者，無不得入無生正理。

復次，若心緣異境，覺起時，即觀起處畢竟不起。此心緣生時，不從十方來，去亦無所至，常觀攀緣，覺觀妄識，思想雜念，亂心不起，即得麤住。若得住心，更無緣慮，^②即隨分寂定，亦得隨分息諸煩惱畢，故不造新名，為解脫看。^③心結煩熱，悶亂昏沉，亦即且自散適，徐徐安置，

①「死」，一本無此字。②「即」，一本無此字。③「心」字上，一本有「若」

令其得便，心自安淨。唯須猛利，如救頭然，不得懈怠，努力！努力！

初學坐禪看心，獨坐一處，先端身正坐，寬衣解帶，放身縱體，自按摩七八翻，令心腹中嗔氣出盡，即滔然得性清虛恬淨，身心調適然。安心神則窈窈冥冥，氣息清冷，徐徐斂心，神道清利，心地明淨，觀察^④不明，內外空淨，即心性寂滅，如其寂滅，則聖心顯矣。性雖無*刑，志節恒在，

④「不」，本作「分」。

然幽靈不竭，常存朗然，是名佛性。見佛性者，永離生死，名出世人。是故《維摩經》云：豁然還得本心。信其言也，悟佛性者，名菩薩人，亦名悟道人，亦名識理人，亦名得性人。是故經云：一句深神，歷劫不朽。初學者前方便也。

「故知彼道有方便，此聖心之所會，凡捨身之法，先定空空心，使心境寂淨，

鑄想玄寂，令心不

以下原¹《敦煌寶藏》漢文本所缺部分
(B)

今依²《大正新修大藏經》漢文本補譯藏文之

¹ 黃永年 + 編《敦煌寶藏》 第十一冊 第五〇頁 斯二九四號 台北新文豐1986年出版。
² 《大正新修大藏經》 第二十冊 第一九四頁 台北新文豐1984年出版。

གསལ་ཞིང་དུངས། རྟོག་དཔྱད་གསལ་ལ་ཕྱིན་པ་སྤྱོད་ཞིང་དག་ནས་ཞི་བ་ཆེན་པོའི་དཔྱིད་ས་སུ་རྒྱལ། དེ་ལྟར་གནས་ན་ཁྱུང་འཕགས་ཀྱི་སེམས་དེ་མ་དོན་དུ་གྱུར་
 བྱས། སེམས་ཀྱི་དོ་བོར་དེ་རྣམ་པ་མེད་ནའང་། དེའི་རྒྱལ་སྤོངས་དེ་རྟག་དུ་གནས་ལ། དེ་མི་མངོན་མི་ཆད་པར། རྟག་དུ་འོད་གསལ་བ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྤྱིང་པོའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་མཐོང་བའི་མིས། སྤྱི་ལོའི་མཐའ་བུལ། དེ་ནི་འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་མིའོ། །དེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ས་བསྟན་
 པའི་མདོ་ལས། 《維摩經》 གསུངས་པ་བཞིན། སེམས་དོ་ཤེས་པས་རང་སེམས་ནང་དུ་འཕྱོར་བ་ཡིན། ཚིག་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལ། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་
 རྟོགས་མཁན་ཟེར། དེའི་མིང་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཞེས་གྲང་བུ་ལ། བར་པ་ཐོབ་པའི་མི་ཞེས་གྲང་བུ། མིང་ག་ཞན་དུ་གཞུང་ལུགས་རྟོགས་པའི་མི་ཞེས་བྱ་
 ལ། རང་དོ་རྟོགས་པའི་མི་ཞེས་གྲང་བུ་ཟེར། མདོ་ལས། ཤེས་པ་ཟབ་པའི་ཚིག་གཅིག་དེ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་སྤྱི་བ་མི་འགྱུར། ཞེས་ལས་དང་པོ་པ་ཐོག་མར་སྤྱི་
 བར་སྤྱོད། དེ་ལྟར་གོང་དུ་སྤྱི་བའི་ཚོས་དེ་ཤེས་ནས་ འདིར་ཁྱུང་དུ་འཕགས་པའི་སེམས་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་ཡོད་ཆོད་རྟོག་གཏོང་བའི་ཚོས་ཤིག་སྟེ།
 སྤྱོད་ལ་སེམས་རོ་སྤྱད། དེ་ནས་སེམས་དེ་ཞི་བར་གནས་སུ་བརྟུག་ རྟོག་པ་གཏོང་ཡངས་སུ་བཏང་། སེམས་མི་འགྲུལ་བ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཞི་བར་བརྟན་

ལྟའི་མཁན་པོ་དང་སྤྱོད་མའི་མདོ་བཅ་པོ་གཅིག་པ་བསྐྱུར་འཕྲོས།

༼ཁ༽

ཉི་ཤོང་གི་བཀའ་འགྱུར་ཆེས་དག་དེབ་ཐེང་། ༡༥ ཤོག་གྲངས། ༣༣༧ བསྐྱུར་བསྐྱུར་ཏེ་བཀོད་པ།

移。心性寂定，即斷攀緣，窈窈冥冥，凝淨心虛，則幾泊恬乎，泯然氣盡，住清淨法身，不受後有。若起心失念，不免受生也。此是前定心境，法應如是。此是作法，法本無法，無法之法，始名為法，法則無作。夫無作之法，真實法也。是以經云：空、無作、無願、無相，則真解脫。以是義故，實法無作，捨身法者，即假想身橫看，心境明地，即用神明推策。」

大師云：「《莊子》說：

天地一指，萬物一焉。《法句經》云：一亦不為一。為欲破諸數，淺智之所聞，謂一以為一，故莊子猶帶一也。《老子》云：窈兮冥兮，其中有精，外雖亡相，內尚存心。《華嚴經》云：不著三法，以無一三故。《維摩經》云：心不在內，不在外，不在中間，即是證。故知老子滯於精識也。《涅槃經》云：一切眾生有佛性，

ནས། གྱི་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་བཅད། མི་མཛོན་གཏིང་ཡངས། སེམས་སྤོང་པའི་གནད་དུ་གཞུག། དེས་ན་ཅི་བྱུང་རང་བཟས་རྒྱུང་འགྲོའིང་ཆད་དེ། (རྒྱུང་དབུ་མར་རྒྱུང་)
 ཆོས་སྤྱུ་གཅིང་དག་ལ་གནས། དྲི་མས་མི་གོས། ཅི་སྟེ་རྟོག་པའི་རྒྱུན་དབང་དུ་སོང་ནས། །ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱུགས་ན་ལམོར་བར་འབྲུམ་འགྲོ། གོང་དུ་སེམས་
 བརྟན་པའི་གནས་སྤྱུ་བས་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ། སྤྱིང་རྒྱུལ་དེ་ཡང་། ཆོས་རྣམས་གདོད་ནས་སྤྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ། ཆོས་མེད་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ། དེའི་
 མིང་ལ་(ཆོས་གཤའ་མ་ཞེས་བྱ) ཆོས་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས། བྱེད་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེར་ཆོས་གཤའ་མ་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་ནི། གྱི་
 སྤོང་པ་ཉིད། ཐར་པ་དངོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱར་ལགས། དེས་ན་དོན་གྱི་ཆོས་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན། རྒྱ་བརྟན་བ་ཞིག་གིས་གང་ཞིག་ལུས་འདིར་བྱེད་དུ་བལྟས་
 དེ། ཤེས་པ་གསལ་པོས་བསམ་གཞིག་བྱེད་ན། སེམས་གནས་ནི་གསལ་ཞིང་དག་སྤྱོད་དམོག་གྲོའང་རྩེས་ ༥ ་ གསུངས་པ། གནས་སར་མཛུབ་མོ་གཅིག་

བརྒྱགས་ན། དངོས་པོ་བྲི་བྲག་གཅིག་རྒྱུང་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། ཆོས་སུ་བཅད་པའི་སྟེ་ལས (རྒྱ་ལྗོན་) ། གཅིག་དེ་གཅིག་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ནི་གྲངས་
 ཆད་གཏོར་བར་འདོད། །གོ་བ་མེད་པས་གཅིག་འདྲིན་པ། །དེས་ན་གྲོའང་རྩེས་གཅིག་རྒྱ་འདྲིན། །ལའོ་ཅོས་ ༥ ་ གསུངས་པ། གཏིང་ཟབ་ཡངས་པ་མི་
 མཛོན་པ། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་སྤྱིང་པོ་ཡོད། །ཕྱི་རྒྱུལ་སྤྱང་བ་ཡོང་བྱུར་བྱུང། །ནད་གི་སེམས་ནི་སེམས་སུ་གནས། །མདོ་སྟེ་པལ་པོ་ཆེ་ལས (རྒྱ་ལྗོན་) །
 ཆོས་ལ་གཉིས་སུ་མི་འདྲིན་པས། །དེ་ལ་གཅིག་དང་གཉིས་མི་འདྲིན། །ཞེས་དང། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྐྱུན་པའི་མདོ་ལས (ཐུགས་རྟོག་) ། སེམས་
 བརྟན་པའི་ཕྱི་རྒྱུང་མེད། །དབུས་སུ་ཡང་མེད་པ་དེས། །ལའོ་ཅོས་ ༥ ་ བརྟན་པའི་ཕྱི་རྒྱུང་མེད་པར་འདྲིན་པ་དེ་ཡོད་འདྲིན་གྱི་རྟགས་བསྐྱུན། །ཡང་
 མདོ་སྟེ་པལ་པོ་ཆེ་ལས (རྒྱ་ལྗོན་) ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ། ཡང་ན། ཐམས་ཅད་གི་རྩིས་འོ་ལ།

客可說，牆壁凡石而非佛性，云何能說法？又大親論云：應化非真佛，亦非說法者。

〔註五〕 道信（580～651），中國禪宗四祖。嗣法於僧粲，傳於弘忍。隋朝蘄州廣濟（今湖北廣濟）人，俗姓司馬。據《景德傳燈錄》卷二載，師於幼時即慕空宗諸解脫門而出家，隋開皇十一年（592），入舒州皖公山參謁僧粲，言下大悟，奉侍九年，得其衣鉢。大業十一年（617），領徒眾至吉州廬陵，遇群盜圍城七旬，師乃勸城中道俗念摩訶般若；盜賊遙望城，如有神兵守之，

བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་མེད་ན། ཅི་ཕྱིར་ཆོས་བཤད་ཟེར། ཆོས་བཤད། གློབ་དཔོན་དབྱིག་གཏེན་གྱིས་མཛད་པ་ལས། སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་ཅི་སངས་རྒྱས་མིན། དེ་བཞིན་
ཆོས་ཀྱང་གསུང་མཁན་མིན། ཞེས་སོ།།

༡༣། ། མཆན་བྱ། ༡༧༡ ཏའོ་ཤིན ིན་ ༡༥༡༠-༡༥༡༡ ཅི། རྒྱ་ནག་བསམ་གཏན་པའི་གློབ་དཔོན་བཞི་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་ཕྱིར་ཆོན་ནས་ཉོང་རན་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན།
ཁོང་ནི་ཆིན་ཀྲོའུ་སྤྱོད་ཅི ཅན་ལ་ཤུག རུ་པེ་མངའ་ལྷེ་ཡི་མི་ཡིན་ཞིང་། རུས་མིང་ལ་སི་མྱ་ ིན་ ཞེས་འབོད། ཤོ་མ་གསུམ་སྤྱོད་མེ ཅན་ལ་ཤུག ཅན་
ཏེ། རྒྱ་དུས་ནས་གློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། སྤྱི་ལྷོ་ཁའི་ཉོང་ཁྲི་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ལོ་ ཅན་ལ་ཤུག ཅན་ ༥༩༢ ལ་རུ་ལྷོ་ཤུག ཅན་
ཅི་པོར་གློབ་དཔོན་མཛད་ཏེ། གདམས་པ་ཞུས་ནས་ལོ་དགུ་འདི་བར་དུ་བསྐྱེན། དུ་ཡེ་ཁྲི་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་པར་ ཅན་ལ་ཤུག ཅན་ ༦༠ ཁོང་གིས་གློབ་མ་ཁྲིད་ནས་ཅི་ཀྲོའུ་
ལྷུ་ཡིང་ ཅན་ལ་ཤུག ཅན་ རུ་པེ་མངའ་ནས། ཁྱོང་ཁྱེར་དེར་ཐག་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱ་པ་ཁྱེད་དང་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་མཐའ་བསྐྱོར་བར། གློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་གའི་དགོ་འདུན་དང་ཆོས་ཁྱེད་
པ་རྒྱལ་ས་བསྐྱོར་ས་ནས། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་མཛད་ mahaprayba གསུངས་པར་ཐག་ཆོགས་དེ་དག་གིས། ཁྱོང་ཁྱེར་གྱི་དབུས་སུ་དམག་མི་མང་པོས་བསྐྱུངས་ནས་

第五 唐朝蘄州雙峰山道信禪師

相謂曰：「城內必有異人，不可攻矣！」遂解圍而去。後師欲往衡岳，路出江州，道俗請留廬山大林寺。唐武德七年（624），歸蘄州，住破頭山。餘年，傳法於弘忍。貞觀十七年（643），唐太宗聞其道風，詔入京，師均表辭謝，帝乃遣使，謂若不起，命取首級，師伸頸就刃，神色儼然，使者異之。

還入奏，帝愈歎慕，賜珍繒。永徽二年（651），閏九月垂誠門入，安坐而寂，世壽七十一，建塔於東山黃梅寺。

ཡོད་པའི་མཐོང་སྒྲུབ་བྱུང་ནས། རིག་ཚོགས་དེ་དག་གིས་ཕན་ཚུན་གཏམ་བྱས་དོན། གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་དབུས་སུ་མཐུན་པའི་མི་ཞིག་ཡོད་པའི་པས། བར་ཚོལ་བྱེད་
མི་རྒྱས་ཞེས་ཟེར་ནས་ལོག་གོ། །དེ་རྗེས་སློབ་དཔོན་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ལོ་ལ་ 衡岳 ཐེགས་པར་བརྩམས་ནས་ཅང་གུའུ་ 上州 ཏུ་ཐེགས་ཤིང་། ལུའུ་ཅན་ཏུ་ཡིད་དགོན་

藏 大林 卒 ཏུ་བཞུགས། བར་ཐུ་ཏེ་ཁྱི་ལོ་བདུན་པར་ 唐 貞觀 七年 624 ཆེད་གྲོའུ་ཏུ་ཕྱིར་ཐེགས་ཏེ། མོའོ་ཐོ་ཏེ་མོར་ 破頭山 ལོ་སུ་མ་ཅུ་ལྷག་བཞུགས།
དེར་རྒྱུང་རན་ 弘忍 ལ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་དཔལ་རྣམས་གཏད། གཏེན་ཞོ་ལན་ཁྱི་ལོ་བདུན་ 貞觀 十一年 637 ལོར། ཐེ་ཐོ་ཅོང་ 唐 太宗 གོང་མས་
སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་སྒྲུབ་གསན་རྗེས། ཅིན་གྲོང་ཏུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཤག་འཁྱུ་ཐེངས་གསུམ་ཐེགས་གྲང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་ལས་རྒྱལ་མར་ཐེགས་མ་ཅན། དེ་སྐབས་རྒྱལ་
པོའི་ཐོ་རྣམས་ཁྱོད་རྒྱལ་མར་མི་འགོ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲེ་འབྲེག་པར་བྱེད་ཅེས། རལ་གྱི་ཤམས་ནས་སྤྲིག་པར་བརྩམས་པ་ན། སློབ་དཔོན་ཏུ་འོ་མིན་གྱིས་སྒྲེ་བསྐྱར་ནས་ཤེགས་ཤིག་

བྱས། དེར་ཐོ་ཏེ་ལོག་ནས་གོང་མ་ལ་གནས་ཚུལ་དེ་དག་གསལ་པར། གོང་མས་སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱིང་སློབས་ལ་བྱགས་ཤོར་ནས། དེ་མ་ཐོ་ཆེ་ཏུ་མའི་ཕུག་གནད་བསྐྱལ་དོ། །
ཡུང་ཐེ་ཁྱི་ལོ་གཉིས་པའི་ 永徽 一 年 རྒྱ་བ་དགུ་པ་ཕྱི་མར་ཞལ་ཆེ་མས་བཞག་ནས། དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། དེ་སྐབས་དགུང་གྲངས་བདུན་ཅུ་དོན་
གཉིས་བཞེས། གཏུང་རྟེན་ཏུང་ཅུང་རྟོའང་མན་དགོན་ 果山 眞悔寺 ཏུ་བཞེངས་པོ།

(六)

唐朝蘄州雙峰山幽居寺弘忍大師 註六

第六、唐朝蘄州雙峰山幽居寺大師，諱弘忍，承信禪師後，忍傳法，妙法人尊，時號為東山淨門。又緣京洛道俗稱歎，蘄州東山多有得果人，故¹ □東山法門也。

又問：「學道何故不向城邑聚落，要在山居？」

答曰：「大廈之材，本出幽谷，不向人間有也，以遠離人故，不被刀斧損斫，長成大物，後乃堪為棟梁之用。故知栖神幽谷，

¹ 「□」，當作「曰」。

༡༡། །ཐང་རྒྱལ་རབས་ཇི་གོ་ཁུ་རི་བོ་འི་ཅེ་གཉིས་གྱི་ཡུ་ཅུ་དགོན་པ་འི་མཁའ་པོ་ཉིང་རན།

༡༡། །བསམ་གཏན་གྱི་མཁའ་པོ་ཉིང་ལོན་གྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དུ། ཉིང་རན་གྱིས་ཚོས་གསུངས་པ། འཕགས་མཚོ་ག་དེ་དམ་ཚོས་ལ་མཁའ་པོ་ཉིང་རན། ཁོང་གིས་གསུངས་པ་འི་ཚོས་ལ། ཇི་གོ་ཁུ་ 𑄎𑄧𑄭𑄮 །ཤར་རིའི་སྒོ་གཙང་ 𑄎𑄧𑄭𑄮 །ཞེས་ཡོངས་སུ་གསུངས། དེའི་དབང་གིས་རྒྱལ་ས་ཅིན་སྒོ་འོ། 𑄎𑄧𑄭𑄮 །ལྷུ་དུག་ནས་པ་འི་སྒོ་པོ་དུག་ཞན་ཀུན་གྱིས་ཁོང་ལ་བསྐྱོད་དེ་ཡོད་སྒོ་ན་ཁྱེད། དེ་བཞིན་ཇི་གོ་ཁུ་ཤར་རི་ལ་གྲུབ་སྐོབ་མང་པོ་ལྷུང་སྒོ་དེ་ཡོད་པ་ནི། ཤར་རིའི་སྒོ་གཙང་གི་ཚོས་ 𑄎𑄧𑄭𑄮 །གྱིས་ཡིན། དྲི་ཞུས་པ། ཉམས་ལེན་པ་རྣམས་ཅིའི་སྒྲིང་གོང་ལ་མ་བསྐྱོད་པར་དབེན་པར་བསྐྱོན་དགོས་པ་ལགས། ལན་གསུངས་པ། ཁང་ཅེགས་གྱི་ཤིང་ཆའི་ཡོངས་ཁོང་ནི་ཐག་རིང་དེ་ལྷག་ནས་ལྷུང་བ་ལས། ཁྱོང་ལེང་ནས་ལྷུང་བ་ཡིན། མི་རྒྱུས་ལས་འགྲུང་དགོས་དོན་ནི། གྱི་དང་སྒྲ་རེས་མི་གཙང་མི་སྒྲོན་པ་འི་ཆེད་དུ་ལགས། ཤིང་སྒོ་དེ་ཆེར་ཆེར་ནས་ཁང་པ་འི་མ་གདུང་ལོ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཤེས་པ་དེ་དབེན་པ་འི་གནས་སུ་གནས་པ་འཆའ་ན། ཟང་

遠避囂塵，養性山中，長辭俗事，目前無物，心自安寧，從此道樹花開，禪林菓出也。

其忍大師，蕭然淨坐，不出文記，口說玄理，默授與人。在人間有禪法一本，云是忍禪師說者，謬言也。按：安州壽山和上諱蹟，撰《楞伽入法志》云：大師俗姓周，其先尋陽人，貫黃梅縣也。父早棄背，養母孝障，

七歲奉事道信禪師，自出家處幽居寺，住度弘愍。懷抱貞純，緘口於是非之場，融心於色空之境，役力以申供養，法侶資其足焉。調心唯務渾儀，師獨明其觀照，四議皆是道場，三業咸僞佛事。蓋靜亂之無二，乃語默之恒一。時四方請益，九眾師橫，虛往實歸，月俞千計，生不矚文，

ཟིང་གི་ཡུལ་ལས་དབེན་ཏེ། རི་སྒོང་དུ་རྫོག་སྒྲོང་པས། འཁོར་བའི་ཆགས་སྒྲུང་རིང་དུ་རྟོར། དེས་ན་དངོས་པོ་མེད་པས། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བར་གནས་
 གྲུབས། སྒྲོང་པའི་གིང་ལ་མེ་རྟོག་ཤར་ཏེ། བགས་གྱི་སྒྲོམ་ལ་འབྲས་བུས་དུད་པའོ། །སྒོ་བ་དཔོན་རྟོང་རན་གྱིས་ངག་བཅད་གྱིས་བསྒྲོམས་ཏེ། གདམས་ངག་གི་
 རིགས་ཡི་གེའི་རིས་སུ་མ་བདུབ། ཟབ་པའི་ཞལ་གདམས་ལ་ཁུ་སིམ་པོས་སྦྱིན། འཇིག་རྟེན་ན་སྒོ་བ་དཔོན་རྟོང་རན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དཔེ་ཅིག་ཡོད་ཐེར་ན། དེ་
 བློ་བཟོལ་ཁོ་ནར་ཟད། ཡན་གྲོལ་ཚེ་རིང་གི་རི་བོའི་ 安州詩 ཞིང་ག་ཤེགས་དག་སྒོང་ཞོན་རྒྱུ་ 玄曠 བས། ལྟམ་འོ་ཚོས་སྒྲོར་གྱི་ཐོ་ཡིག་ 《楞伽》 འུ་
 去》 ཞེས་པ་བཅུམས་པ་དེའི་ནང་གསུངས་དོན། སྒོ་བ་དཔོན་རྟོང་རན་རབ་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་མཚན་ལ་གྲུལ། 周 ཞེས་ཞུ་ཞིང་། མེས་པོ་ནི་ཞུན་ལང་། 尊陽
 ༡ བས་ཡིན་པ་དང་། སྒྱེ་ཡུལ་རྟོག་མེའི་རྫོང་ཡིན། 黃梅縣 བ་རྒྱུང་དུས་ནས་བྲལ་ཏེ། མ་གཤམ་གྱིས་བུམས་སྒྲོང་མ་བུས། ལོ་བདུན་གྱི་ཐོག་ཏུ་སྒོ་བ་

དཔོན་ཏའོ་ཤིན་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས། རབ་རྒྱ་བྱུང་ནས་ཡུ་རྩ་དགོན་པར་ 幽田寺 གནས། མི་གཤིས་བྱང་ཞིང་སྒོ་རྒྱ་ཆེ་ལ་སྦྱིང་རྩེ་ཆེ། སྒོ་གས་གཞི་ཡོད་
 པས་གདམ་སྒོང་ཡེ་མི་མཛད། གཟུགས་སྒོང་གི་གནས་ལུགས་བུགས་སུ་རྒྱུད་ཀྱང་། དཀའ་བྱུང་གྱིས་མཚོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཆོགས་གསོག་གི་བྲོ་གས་སུ་མཛད།
 སེམས་དོན་ཉམས་ལེན་ལ། གཙོ་བོ་སེམས་ངོ་ལ་འལ་དགོས་ཤིང་། སྒོ་བ་དཔོན་གཅིག་ཕུས་སྒོ་བ་མའི་རྩལ་ཤེས་སྒྲོང་ལམ་རྣམ་བཞི་། བློ་བྱུང་ཁང་ཡིན་ལ།
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་སངས་རྒྱུས་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞི་བྱིང་ཚོད་གཉིས་སུ་མེད་ལ། ངག་བཅད་དང་མཉམ་ཉིད་གྱི་ངང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མཛད།
 དེར་སྒོ་གས་བཞི་ནས་རྟོང་རན་ལ་ཚོས་ཞུ་བར་སྒྲེབས་ཏེ། སེར་སྒྱེ་ཡོད་དགུ་ཚང་མ། རྩེར་སྒོང་པར་སྒྲེབས་ནས་པར་ཚོས་གྱིས་འཕྲོར་ནས་ལོག་པར་བྱེད། རྒྱ་
 གཅིག་ནང་དུ་མི་སྒོང་ཚོ་སྒྲོར་འཕྲོར་བ་དེ་ཆོས། རྟོང་རན་གྱིས་ཡི་གེ་གཅིག་ལའང་གཟིགས་པ་མ་མཛོད་ཞིང་། གང་གསུངས་པའི་ཆོག་ནི་དོན་དམ་གྱི་སྦྱིང་།

而義符玄旨。

時荊州神秀禪師，伏膺高軌，親受付囑，玄蹟以咸亨元年至雙峰山，恭承教誨，敢奉驅馳，首尾五年，往還三觀，道俗齊會，仞身供養，蒙示《楞伽》義云：「此經唯心證了知，非文疏能解。」

咸亨五年二月，命玄蹟等起塔，與門人運天然方石，

累構嚴麗。月十四日，問：「塔成未？」

奉答：「已了。」

便云：「不可同佛涅槃之日。」乃將宅為寺。

又曰：「如吾一生，教人無數，好者並亡，後傳吾道者，只可十耳。我與神秀論《楞伽經》，玄理通快，必多利益。資州智詵、白松山劉主簿，兼有文性，荊州惠藏、隨州玄約，

མཁའ་ལྷོ་ལྷོ་རྒྱུ་ལྷོ་

བཅུད་དོ། །དེར་ཅིང་གོ་བུ་ (年) ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་མཆོན་བླ་མེ་པ། ཅེན་མི་ལུ་ཡིས་སྒོ་བ་དཔོན་ཅིང་རན་ལ་གུས་པར་བརྟུང་ཅིང་། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་
གང་ཅེན་མི་ལུ་ལ་སྒྲིལ་ཆོས་སུ་གནང་ནས་བྱུགས་སུ་སྒྲུར། ཞོན་རྒྱ་ ༥ རྒྱུ ཞེན་ཅིང་གི་ལོ་དང་པོས། 咸亨 年 唐高宗 649 年 རི་ཅུ་གཉིས་སུ་
བསྐྱོད་སྐབས། གུས་བཀུར་ཅེན་པོས་སྒོ་བ་སྒོན་ཞུས་ནས། ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུས། སྤྲེལ་ལོ་སྤྱེད་པའི་ནང་། ཡིར་བསྐྱོད་ཐེངས་གསུམ་བྱས། སེར་
སྒྲིལ་དུ་འཛོམས་གང་དུ་འདྲ་། ཅིང་མར་མཆོད་འབུལ་མཛད། ཁོང་གིས་ལྟར་གསེགས་པའི་མདོ་དོན་དུ། མདོ་འདི་ཁོ་ནས་རང་སེམས་རྟོགས་སུ་བ་པ་ལས།
གཞན་གྱི་ཡིག་ཆའི་ལམ་ནས་བྲོ་ལ་མི་སྤུང་ཅེས་གསལ་སྒོན་མཛད། ཞེན་ཅིང་གི་ལོ་སྤྱེད་ 咸亨 年 唐高宗 649 年 རྒྱ་གཉིས་པར། ཅིང་རན་གྱིས་ཞོན་རྒྱ་
སོགས་ལ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པར་བཀའ་བསྒྲུལ། ཁོང་གིས་མི་དེད་ག་དང་མཉམ་དུ། རང་བྱུང་གི་པ་པོར་རྣམས་དཔོར་འདྲེན་བྱས་ཏེ། བཛྲིད་ཉམས་མཛེས་

ཡུལ་ལྷན་པའི་མཆོད་རྟེན་བཅིགས། རྒྱ་དེའི་ཆོས། ༡༥ རིན་ཏོང་རན་གྱིས་ཞོན་རྒྱལ་གསུངས་པ། མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ཐུག་བཅའ་ཞེས་བྲིས་མཛད་པར།
བཞེངས་ཐུག་པོ་ཞེས་བྲིས། ཡང་གསུངས་པ། སངས་རྒྱལ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་རིན་ལ་ཐོད་ཁང་དགོན་པར་ཐུལ་མི་ཉན་གསུངས། སྐར་གསུངས་དོན། ཁོ་
མོས་མི་ཆོ་བཅིག་གི་འིང་ལ་གཞན་གྱངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཐོན་པར་བྱས་ཀྱང་། ལེགས་ལེགས་ལྟར་ནི་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་། སྐད་བརྒྱད་འཛིན་ཐུག་པ་
ནི་བརྒྱ་ཅུ་ལས་མ་གྱུར་། ཁོ་མོ་དང་ཉིན་མེད་དབར་ལ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མ་དོ་《楞伽經》 ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལ་བཟོ་སྒྲིམ་གྱིད་སྐབས་ཟབ་དོན་ཐོངས་གཟིགས་
དགའ། བཅུ་རྒྱལ་པའི་གཞན་ཆོ། ཅི་གྲོལ་ 食肉 ཀྱི་གྲོལ་ན 新詩 དང་། ཐང་གིང་དཀར་པོ་མོ་འི་ 白松) ལེལ་ལུ་ལུ་ (亂主錄, གཉིས་པ་འི་ག་
གནས་ཀྱི་ཆུ་ཆོད་མཚོ། མིན་གྲོལ་ 華州 གི་རྩ་ཡི་ཆོང་ 惠藏 དང་། རྩའི་གྲོལ་ 隨州 གི་ཞོན་གཤེའི་ 玄約 གཉིས་ཀྱི་རིག་པ་རྣམས་ལ་དེ་འདྲ་མཛོང་།

憶不見之，嵩山老安，深有道行，潯州法如、韶州惠能、揚州高麗僧智德，此並堪為人師。但一方人物，越州義方，仍便講說。」

又語玄蹟曰：「汝之兼行，善自保愛，吾涅槃後，汝與神秀，當以佛日再暉，心燈重照。」

其月十六日，問曰：「汝今知我心不？」

玄蹟奉答不知，大師乃將手撫十方，一述所證心已。

十六中，面南宴坐，閉目便終，春秋七十四。禮葬于馮茂山塔中，至今宛如平昔。范陽盧子產於安州寺壁畫像，前兵部尚書隴西李迥秀為讚曰：「猗歟上人！冥契道真，攝心絕智，高悟通神，無生證果，現滅同塵。今茲變易，何歲有鄰？」

大師云：「有一口屋，滿中總是糞穢草土，

མི་སྤྱོད་བཞིན། སོང་རྩན་ 崧山, གི་ལའོ་ཨན་ 老安 དང་། སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ 潞州 གི་སྤྱུ་ 六如 དང་། ཟའོ་གྲོའུ་ 韶州 གི་
 ཏུའི་ནེང་ 慧能 ཡང་གྲོའུ་གི་ 楊州 ཀོ་ཤེ་ཡའི་བཅུན་པ་གི་ནེ་ 高僧僧智德 རེད་གཞི་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན། ད་དུང་མི་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། གཡོ་
 གྲོའུ་གི་ 越州, ཡི་རྩུང་ 義方 བས་ཡིན་པ་དེས་ཆོས་བཤད་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། སྤྱོད་ཞོན་རྩུ་ལ་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོག་པ་གཉིས་བྱུང་དུ་སྤྱེལ་ནས་
 རང་གི་ལུས་ལ་བདག་གཅེས་མཁས་པར་བྱས། ཁོ་ཐོ་སྤྱོད་རན་ལས་འདས་ཆེས་ལ། ཁྱོད་དང་ཅེན་ལུ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་གི་ནི་མའི་འོད་སྤྱོད་འབྱེད་པར་
 བྱེད་ཅིག་ སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་མེས་སྤྱོད་ལང་སྤྱོད་ཅིག་གསུངས། ཟླ་དེའི་ཆོས། ༡༠ ཉིན། ཉོང་རན་ཀྱིས་ཞོན་རྩུ་ལ་དྲི་བ་མཛད་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེང་དའི་སེམས་དེ་
 ཤེས་སམ་གསུངས་པར་ཞོན་རྩུ་ཡིས། ཁོ་ཐོས་མ་ཤེས་ལགས་ཞེས་ཞུས། སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ལ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་ཤེ་བཞིན་སེམས་རོ་མཐོང་བ་

དེར་སྤྱད། དེ་ནི་ཆོས། ༡༠ གི་ཉིན་གུང་དུ། ཞལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལུ་གྲོའོ་ལ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་
 གུངས། ༡༠ ལ་འཕེབས་པ་ལགས་སོ། །སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ལ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ མཆོང་དེན་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་ནེ། དེང་བར་དུ་འང་ཞལ་མདོག་མ་ཉམས་
 པར་ཡོད་སྤྱད། སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ལ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ ཞལ་མདོག་མ་ཉམས་པར་ཡོད་སྤྱད། སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ལ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་
 ཡོད་ཀྱི་ 隴西 བས་ཡིན་པའི་རྩུ་ལ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་
 རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་
 རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་
 རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་ རེ་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལུ་གྲོའོ་

是何物？」又云：「掃除卻糞穢，草土併當盡，一物亦無，是何物？爾坐時，平面端身正坐，寬放身心，盡空際遠看一字，自有次第。若初心人攀緣多，且向心中看一字，證後坐時，狀若曠野澤中，迴處獨一高山，山上露地坐，四顧遠看，無有邊畔，坐時滿世界，寬放身心，住佛境界，清淨法身，無有邊畔，其狀亦如是。」又云：「爾正證大法身時，阿誰見證？」又云：

「有佛三十二相，瓶亦有三十二相不？住亦有三十二相不？乃至土木瓦石，亦有三十二相不？又將火箸，一長一短並著，問若箇長？若箇短也？又見人然燈，及造作萬物，皆云此人作夢作術也。或云不造不作，物物皆是大般涅槃也。」

又云：「了生即是無生法，非離生法有無生。龍樹云：諸法不自生，亦不從他生，不共不無因，是故知無生。」

རུལ་གྱིས་ཁེངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གང་ལགས། སྤྱར་གསུངས་པ། ཡང་ན་གི་ལྷི་བ་དང་། ཟུག་སྒྲིགས། ཐལ་རུལ་དེ་དག་ཚང་མ་གཙང་སེལ་བྱས་ཏེ།
 དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་བྱས་པ་དེ་གང་ལགས། འདུག་པའི་སྐབས་སྤྲོད་པ་དེ་བར་ལུས་གནད་བསུངས་ཏེ་འདུག་ ལུས་ཀྱི་ཁོང་སྟོང་། བར་སྤྱང་རུལ་གི་
 གཅིག་ལ་རྒྱར་རྒྱས་བྱེད། དེ་ལ་གོ་རིམ་ཡོད་ཅིང་། ལས་དང་པོ་པ་སེམས་རྩལ་པ་ལ། ལྷིའི་རྟོག་རྒྱུ་མང་ན། དེའི་སེམས་ཀྱི་ནད་རུལ་གི་གཅིག་ལ་བལྟ། རོ་
 པོ་མཐོང་བས་སྟོམ་པའི་སྐབས་སུ་ལྷིའི་ནད་གི་མཚོའི་དབུས་སུ་འདུག་པའོ། ཡང་ན་ཐག་རིང་གི་རི་པོ་གཅིག་གི་ས་ཐོག་ཏུ་སྟོང་པར་བསམ། ལྷོགས་
 བཞིར་བརྒྱས་པས་སུ་མཐའ་མི་མཐོང་། དེ་རྒྱར་བསྐྱར་དེ་སྟོམ་པའི་དུས་སུ། ལུས་སེམས་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ། འཛམ་གུ་སྒྲིང་དུ་བྱལ་བར་སེམས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་
 ལ་གནས་པས། ཆོས་ཀྱི་ལུས་ནི་གཙང་ཞིང་དག་ སུ་མཐའ་མེད་པའི་རྩྭ་ལ་དེ་ནི་དེ་རྒྱར་ལགས། སྤྱར་གསུངས་པ། ཆོས་སྤྱུ་ཆེན་པོ་ནི་སྟོང་དུ་གྱུར་ཆོ། སུ་ཞིག་
 གིས་བདེན་དཔང་བྱེད། ཡང་གསུངས་དོན། སངས་རྒྱལ་ལ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་དོ་ཡིང་ཇ་ལ་ཡང་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་
 གཉིས་ཡོད་དམ་མེད། ཡང་མེ་སྤར་བ་ན་རིང་བ་དང་ཐུང་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤར་ན། གང་ཞིག་རིང་བ་དང་། གང་ཞིག་ཐུང་བ་ཡིན། སྤར་མི་ཞིག་གིས་སྟོན་མེ་
 སྤར་བ་མཐོང་བ་དང་། རྩ་བ་སྤྱུ་ཆོགས་བྱེད་བ་མཐོང་ན། དེ་དག་ཚང་མ་ནི་མི་དེས་སྤི་ལས་བཏང་བའམ་ཡང་ན་སྤྱུ་མ་མཐོང་བ་བཤད་དོ། །ཡང་གསུངས་པ།
 མ་བཟོས་མ་བཙོས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཚང་མ་ནི། ཐུང་འདས་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །ཡང་གསུངས་པ། སྤྱི་བར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ནི་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ལགས། སྤྱི་
 བ་དང་བྲལ་བ་མིན་པའི་ཆོས་ནི། སྤྱི་བ་མེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན། མགོན་པོ་སྤྱུ་བྱེད་ཀྱིས་གསུངས་པ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་
 རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་པ། །སྤྱི་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། གལ་ཏེ་ཆོས་དེ་རྒྱུན་ལས་སྤྱིས་ན། །རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་

若法從緣生，是則無自性；若無自性者，云何有法？」又云：「虛空無中邊，諸佛身亦然，我印可汝了了見佛性處是也。」又云：「汝正在寺中坐禪時，山林樹下亦有汝身坐禪不？一切土木瓦石亦能坐禪不？土木瓦石亦能見色聞聲，著衣持鉢不？《楞伽經》云：境界法身是也。」

[註六] 弘忍（602～675），唐代僧，為中國禪宗五祖。蕪州（湖北蕪春，黃梅人，俗姓周。七歲，從四祖道信出家於蕪州黃梅雙峰山東山寺，窮研頓漸之旨，遂得其真傳。唐永徽二年（651）五十一歲，道信入寂，乃繼承師席，世稱「五祖黃梅」。咸亨二年（671），傳法於六祖惠能。道信和弘忍所發揚之禪風，形成「東山法門」，道信之前，

འགྱུར་ལ། ཁང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་གྱུར་ན། ཁི་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར། ཁོང་རན་གྱིས་སྤྱར་གསུངས་པ། ཁམ་སྤང་ལ་མཐའ་དབུས་མེད་པ་བཞིན།
 སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཁྱོད་ཀྱི་བདེ་གསེགས་སྤྱིར་པོ་དེ། ལྷང་ལྷང་མཐོང་བ་ངས་ཁས་ལེན། སྤྱར་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགོན་པའི་ནང་དུ་
 སློམ་རྒྱག་པའི་གནས་སྤྲུགས་སུ། རྣམས་ཀྱི་འཕྲི་པོའི་ཤིང་དུང་དུའང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་དེ་འདུག་ནས་སློམ་རྒྱག་པ་ཡོད་དམ། དེ་བཞིན་ས་རྩོམ་ཤིང་ཆ་དག་གིས་སློམ་
 བྱེད་དམ། ས་རྩོམ་ཤིང་ཆ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གཞུགས་མཐོང་ངོ་། སྤྱོད་པར་གྱུར་དམ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་གྲ་ཆས་ཁྱོད་དེ། ལག་དུ་བྱུང་བ་མེད་འཁུར་བར་བྱེད་
 དམ། ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོ་ལས 《楞伽經》 གྱི་དེ་ནི་ཚོས་སྤྱི་གནས་སོ། ཞེས་གསུངས།

༡༡། ཁམ་ཆུ་ལ། ཁོང་རན་ རྩ་ཆ་ ༡༠༢-༡༠༥ ནི། རྒྱལ་གསལ་གཏམ་པའི་སློབ་དཔོན་ལྷ་པ་དེ་ཡིན། མིའི་ཀྱོའུ་ཁོང་མེད། རྩ་ཆ་ ༡༠༦ གྱི་མི་ཡིན་པར་།
 རུས་མིང་ལ་གོ་བུ་ རྩ་ཆ་ ༡༠༧ ཡིན། དགུང་ལོ་བདུན་གྱི་སྤྱུགས། སློབ་དཔོན་ཏའོ་ཤིན་བསྟེན་ནས། དགུང་གྲངས་བདུན་གྱི་ཐོག་མིའི་ཀྱོའུ་ རྩ་ཆ་ ༡༠༨ རི་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོད་དུང་
 དགོན་པར་ རྩ་ཆ་ ༡༠༩ རི་ཆེ་གཉིས་པ་དང་ཅིག་ཅེར་པ་གཉིས་ཀའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིར་པོར། བཀྱིང་ཐབ་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་མཐོང་མཐར། སློབ་དཔོན་གྱིས་
 མེས་སངས་རྒྱུད། ཐང་ལུང་མེ་ཁྱིའོ་གཉིས་པར་ རྩ་ཆ་ ༡༡༠ ཅིང་དགུང་གྲངས་ལྷ་པ་ཕྱུང་བཞིག་ལ་ཐེགས་སྤྲུགས། སློབ་དཔོན་ཏའོ་ཤིན་དགོངས་པ་རྩོགས་པར་
 མོང་གིས་བརྒྱུད་འཛིན་བྱས་པར་བརྟེན། སློབ་དཔོན་ལྷ་པ་ཁོང་མེད། རྩ་ཆ་ ༡༡༡ ཞེས་མཚན་གསལ་དོ། མོང་གིས་ཞེན་ཅེའང་ཁྱིའོ་གཉིས་པར་ རྩ་ཆ་ ༡༡༢ རི་ཆེ་གཉིས་པ་
 སློབ་དཔོན་དུག་པ་རྩེ་ནང་ལ་ཚོས་གསུངས། སྤྱོད་དུ་ཏའོ་ཤིན་དང་། ཁོང་རན་གྱི་དུས་སུ་བཞེད་རྒྱུན་དེར་གཤམ་པའི་ཚོས་སློབ་ཞེས་འཕྲོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཁོང་རན་ལ་ཆད་དུ།

第六 唐朝新州雙峰山幽居寺弘忍大師

傳教思想所依經典是以《楞伽經》為主要，弘忍以後則改以《金剛般若經》為主。弘忍之思想以悟徹心性之本源為旨，守心為參學之要。門下甚眾，其中以神秀及惠能大師分別開成北宗禪與南宗禪兩系統。至後世，分衍出更多宗派。於高宗上元二年（675）示寂，世壽七十四。

སྒྲུབ་བརྒྱད་འདིའི་ཉམས་ལེན་བྱངས་གཏུགས་ས་གཙོ་བོ་ལང་ཀར་ཀར་ཤེས་པ་འདི་ལ་མཛད་ཅིང་། དེ་ལང་ཚེང་རན་གྱི་དགོངས་པ་ནི། མེས་སྤྱི་འོ་མཐེལ་ཕྱིན་པ་རྟོགས་
 བས། མེས་སྤྱི་འོ་མཐེལ་ཕྱིན་པ་སྒྲོབ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། ཁོང་ལ་སྒྲོབ་པུ་ཤིན་ཏུ་མང་བས། ཅིན་པུ་ཤིན་ཏུ་འཛིན་ལ་བྱང་བརྒྱད་པ་ = 禪 ཞེས་
 གྲགས་པ་བྱུང་། ཁོང་གི་སྒྲོབ་པ་རྒྱུ་ཞེས་གིས་རྟོགས་ཅིང་པ་ལ། ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་མཛད། ཁོང་སྒྲོབ་པུ་ཤིན་ཏུ་ཞེས་ 禪能 གི་བརྒྱད་འཛིན་ལ་སྒྲོབ་པུ་ཤིན་ཏུ་པ་
 禪禪 ཞེས་འགག་གཅིས་སུ་བྱེས། དེ་ནས་གྱུར་རིམ་བཞིན་ཆོས་ལུགས་འགའ་མང་དུ་བྱེས། ཀའ་ཚུང་རྒྱུར་ཡོང་ན་ཁྱི་ལོ་གཅིས་པར་ 高示 ཀ 0.5 ཚེང་
 རན་དགོངས་པ་ཆོས་དཀྱིངས་སུ་ཐིམ་སྐབས་ ཁོང་དགྲུང་གྲངས་བདུན་ཅུ་དོན་བཞེར་ཐེབས་པ་ལགས་སོ།།

(七)

唐朝三大師神秀^{註七}、玄奘^{註八}、老安^{註九}

༄༅། །ཐང་ཁོ་སྒྲོབ་དཔོན་རྩེན་གྱི་བུ་ ། དང་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞོ་འན་རྒྱུ་ །
སྒྲོབ་དཔོན་ཨཱཱ་ ། གཞུ་ཨ་པོ་འོ་སྒྲོབ་ །

第七、唐朝荊州玉泉寺大師，諱秀；安州壽山寺大師，諱蹟；洛州嵩山會善寺大師，諱安。此三大師，是則天大聖皇后、應天神龍皇帝、太上皇，前後為三主國師也。上忍大師授記云：「後傳吾道，只可十耳。」俱承忍禪師後，按：安州壽山和上撰《楞伽佛入法志》云：

其秀禪師，俗姓李，卞州尉氏人，遠涉丁土，尋思慕道，行至蘄州雙峰山忍禪師所，受得禪法，禪燈默照，言語道斷，心行處滅，不出文記。

後居荊州玉泉寺，大足元年，召入東都，隨駕往來。京教授，躬為帝師，則天大聖皇后問神秀禪師曰：「所傳之法，誰家宗旨？」

答曰：「稟蘄州東山法門。」

問：「依何典誥？」

答曰：「依《文殊說般若經·一行三昧》。」

則天曰：「若論修道，更不過東山法門。」以秀是忍門人，便成口實也。

應天神龍皇帝神龍元年二月十三日，敕：「禪師跡遠俗塵，神遊物外，契無相之妙理，化有結之迷途，定水內澄，戒珠外徹；弟子歸心釋教，載佇津梁，

冀啟法門，思逢道首。禪師昨欲歸本州者，不須幸亂翹仰之懷，勿滯粉榆之戀，遺書示意，指不多云。禪師二帝欽承，兩京開化，朝野蒙益，度人無數。敕於本生大村李為置報恩寺，以神龍二年二月二十八日，不疾宴坐，遺囑一字，云『屈曲直』註十，使終東都天宮寺，

སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཉི་ཤུ་དང་། ཞོ་ལན་རྩི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷན་གསུམ་།

ལགས་ཞེས་ཞུས། སྤར་བཀའ་འདྲི་གནང་དོན། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་གང་ཞིག་ལ་ཁུངས་བྱས་ཏེ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་རྩིས་པར་ལེན་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ཉིད་འཛིན་གསུམ་གཅིག་སྒྲིབ་ལ་ཁུངས་བྱས་པ་ལགས་ཞེས་གསོལ། བཙུན་མོས་གསུངས་པ། ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོར་ཤོད་དགོས་ལྟར་
ན་དེ་ཤར་རིའི་ཆོས་སྒྲོལ་ས་ལྷག་པ་མེད་དེ། ཆེན་མོ་ཉི་ཤུ་ནི་དོང་རན་གྱི་ཐུགས་སྒྲུལ་ཡིན་པའི་བཤད་ཚུལ་དེ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཁྱིམ་ཐང་ཆེན་ལོང་

應天神龍皇帝 唐中宗 གོང་མ་ཆེན་ལོ་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་ 神龍 年 705年 ཟླ་ ༩ ཆོས། 13 ཉིན། གོང་མས་ཐུག་རྒྱ་བསྐྱེད་དོན། བསམ་གཏན་

མཁན་པོ་ཆེན་མོ་ཉི་ཤུ་ནི། །འཁོར་བའི་ཆོས་ལས་རིང་དུ་སྒྲོགས། །ཤེས་སྒྲོགས་དངོས་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས། །མཚན་མེད་དམ་པའི་དོན་ལ་བཞུགས། །མ་རིག་ལམ་
གྱི་མདུད་པ་གོལ། །མ་སྒྲོག་འབྱོལ་རྒྱ་ནང་དུ་དྲངས། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྲིག་ཤོད་ཆགས་ལྷན། །སྒྲོབ་བུང་ཡིས་སྤྱིང་ནས་བཀུར། །དུང་དུ་སྒྲོབ་པར་རིང་སྒྲུག་ནས། །

ཆོས་གྱི་སྒྲོ་མོ་འབྱེད་པ་དེ། །ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་བྱུང་། །བསམ་གཏན་གྱི་མཁན་པོ་ཆེན་མོ་ཉི་ཤུ་ནས་སྒྲོན་དུ་རང་གི་གནས་སུ་བསྒྲོལ་བའི་དགོངས་པ་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མ་མཐོང་། ཐུགས་དགོངས་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་ནས། དེར་བཞེད་པའི་དགོངས་པ་གཏད་པར་མཛོད། གོང་དུ་གསོལ་ཐོན་པས་འདིར་མང་
དུ་མི་གསོལ་ལོ། །དེ་ནས་གོང་མ་རྒན་གཞོན་གཉིས་ཀས། བསམ་གཏན་གྱི་མཁན་པོ་ཆེན་མོ་ཉི་ཤུ་བསྐྱེད་ནས་དབུ་བྱར་བྱུར། རྒྱལ་ས་གཉིས་དང་། རྒྱལ་ཁང་གི་
ནང་གཉིས་སུ་ཆོས་བཤད་དེ། སྒྲོབ་པའི་ཆོགས་མང་པོ་གོལ་བར་མཛོད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བཀའ་ཤམ་སྟེ། བསམ་གཏན་མཁན་པོ་ཆེན་མོ་ཉི་ཤུ་ཡི་འཁུངས་ཡུལ་དུ་
བཀའ་དྲིན་གསོ་བའི་དགོན་པ་བཞེངས། དེ་ནས་ཆེན་ལོང་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པའི་

神龍 年 706年 ཟླ་ 9 ཆོས། 26 ཉིན་ཆེན་མོ་ཉི་ཤུ་སྤྱད་གཞི་མེད་པའི་

མཉམ་པ་ཞབ་དང་ཞལ་ཆེམས་ཆོག་གསུམ་བཞག་པ་ནི། ཞུས། སྒྲོག་ དྲང་། ཞེས་ཆོག་གསུམ་ 函曲直 130 གསུངས་ནས། ཤར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་

春秋一百餘歲。合城四眾，廣飾宮幢，禮葬龍門山，駙馬、公主咸設祭文，敕故秀禪師妙識外融，靈機內徹，探不二之奧，獨得髻珠，守真一之門，孤懸心鏡，至靈應物，色會神明，無為自居，塵清累遣，其蹟轉慕，精爽日聰，方將洞前識之玄微，導群生之耳目，不意大悲同體，委化從權，一傷泥日之論，

長想意傳之教，雖理絕名相，無待於追崇，而念切師資，願存於榮飾，可贈為大通禪師。又敕宜差太子洗馬廬正權充使送至荊州，安置度門人，寺額亦付正權，將迴日奏聞，門人讚曰：「至矣我師！道窮真諦，清淨解脫，圓明實際，演無上道，開無上惠，跡泯一心，心忘三世，假言顯理，

ཁང་གི་དགོན་པར་སྐྱེ་བུ་དན་ལས་འདས་སོ། །ཁྱོད་དགུང་གངས་བརྒྱུ་བར་འཛོལ་བཞགས་མཛད་དོ། །དེར་རྒྱལ་སའི་མི་ཚང་མ་འདུས་ནས། གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་
 དན་ཞུས་ཏེ། མོང་མན་རི་བོར་སྐྱེ་གཏུང་བཞགས་པར་བྱས། གོང་མའི་སྤྱུ་མོ་སྤངས་དཔུལ་གཉིས་ནས་ཀྱང་བྱམ་རྩེན་ཕྱག་རྒྱའི་ཡིག་བྱང་བསྐྱལ། རྩེན་གྱི་ལུ་མཁན་
 པོའི་ཕྱིན་རྒྱབས་གྱིས། །དམ་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་རྒྱམས་འདྲེས། །ནང་གི་ཤེས་པ་གསལ་ཞིང་དྲངས། །གཉིས་མེད་སྒྲོག་གྱུར་གཏེར་བརྩེས་པ། །མུ་དྲིག་གཙུག་
 རྒྱང་འཆང་བ་པོས། །བདེན་པའི་སྒྲོ་མོ་གཅིག་སྟེ་བས། །སེམས་ཀྱི་མེ་ལོང་གཅིག་ཕུ་འཆར། །དེ་ལས་ཤེས་རབ་ཡུལ་རྒྱམས་བྱུང་། །གཟུགས་བརྒྱན་ཚོགས་
 ཀྱང་ཤེས་རབ་གསལ། །མ་བཅོས་པ་དེ་ང་འོག་གསུངས། །རྒྱུད་དག་བསགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །བཞིན་མཛད་སྤྱུག་པར་རྒྱས་པར་བྱུང། །ཐུགས་རིག་
 ཉིན་བཞིན་འཕེལ་བ་ལ། །འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་གསལ། །སེམས་ཅན་གྱི་དེ་མཐོང་ཐོས་གྱིས། སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་རྩེ་དབྱེར་མེད་ཆེས། །ཐབས་
 མཁས་ཐུགས་རྩེས་འགྲོ་རྒྱམས་འདྲེན། །ཐུང་འདས་བདེན་ཚིག་གཅིག་མ་གསུངས། །ཞེས་དང་། །ཡུན་རིང་སེམས་ལ་གནག་པའི་སེམས་རོ་སྤྱོད་པའི་ཚོས་དེར།
 མ་གཞི་གཞུང་ལུགས་དང་ཚིག་དང་མཚན་མས་དབེན་པས། །བསྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། །སྤྱི་མའི་ཐུགས་རྩེ་གཏིང་བྱམ་པ་དེ། །འོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་མཛེས་
 པར་འདོད་དེ། །གྲོལ་བ་ཆེན་པོའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཁན་པོ་ （通釋） །ཞེས། མཚན་འབུལ་བར་འོས་སོ། །དེ་ནས་སྤྱིར་གོང་མས་བཀའ་པལ་སྟེ། རྒྱལ་
 སྤྱུ་མོ་རྩེ་འབྲུ་མཁན། །ལུ་ཀྱང་རྒྱུན་ （通釋） ཅིང་གྲོ་ལྷ་གི་རྩེན་གྱི་ལུ་དགོན་གནས་སུ་མངགས་ཏེ། །སྒྲོ་གཏེར་བསྒྲོ་བཞག་དང་རྩེས་སྤྱོད་རྩེས་ལེན།
 དེའི་སྒྲོ་བ་ཚོགས་སོགས་ལ་འང་འོས་འཚམས་གྱིས་བཞོད་སྤྱིག་བྱས་རྩེས། །ཕྱིར་ལོག་ནས་རྒྱལ་པོར་སྤྱན་མེད་ཞུས། །སྒྲོ་བ་ཚོགས་རྒྱམས་གྱིས་བཞོད་དོན། །དེ་
 རྒྱ་བའི་སྤྱི་མ་དེ་དཔེ་རེད། །ཉམས་ལེན་བདེན་མཐར་སོན། །གཅིང་དག་རང་གྲོལ། །གསལ་དྲངས་ཆེོགས། །གོང་དུ་མེད་པའི་ཚོས་གསུང་། །ཚད་མེད་པའི་ཤེས་

順理而契，長為法舟，濟何所濟？」

大師云：「《涅槃經》說善解一字，名曰律師，文出經中，證在中內。」又云：「此心有心不？心是何心？」又云：「見色有色不？色是何色？」又云：「汝聞打鐘聲，打時有？未打時有？聲是何聲？」又云：「打鐘聲，只在寺內有，十方世界亦有鐘聲不？」又云：「身滅影不滅，橋流水不流，我之道法，總會歸體用兩字，

亦曰重玄門，亦曰轉法輪，亦曰道果。」又云：「未見時見，見時見更見。」又云：「《瓔珞經》云：菩薩照寂，佛寂照。」又云：「芥子入須彌，須彌入芥子也。」

又見飛鳥過，問云：「是何物？」又云：「汝向了[了]樹枝頭坐禪去時，得不？」又云：「汝直入壁中，過得不？」又云：「《涅槃經》說『有無邊身菩薩從東方來』，

རབ་ཞེ། ལུ་པ་མེད་ཀྱི་རང་སེམས་གཅིག་སེམས་དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་སོ། །རྩོན་པའི་ཚིག་ལས་བདེན་པར་གྱོལ། །བདེན་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་བའོ། །
 ཚིག་གི་གྲུ་ནི་རྟུ་ཏུ་གནས། །འདྲེན་པར་བྱེད་པ་སུ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་སོ། །ཚིན་གི་ཕྱི་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས། བདེན་པ་འདས་ལས་《རྟུ་ཏུ་གྱུར་པ་ལས།
 ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་གད་བྱེད་ས་ལས་པ་ནི། དེའི་མིང་ལ་ཁྲིམས་དཔོན་ཟེར་བ་ཡིན། ཡིག་དཔེ་ཆའི་ནང་ནས་བྱུང་ཞིང་། རྟུ་གས་པ་ནི་དེའི་ནས་སྒྲུབ་པོ།
 སྒྲར་གསུངས་པ། སེམས་དེར་སེམས་ཡོད་དམ་མེད། སེམས་དེ་གང་གི་སེམས་ཀྱི་དེད་དམ། སྒྲར་གསུངས་པ། གཞུགས་མཐོང་བ་དེར་གཞུགས་ཡོད་དམ་མེད།
 གཞུགས་དེ་གང་གི་གཞུགས་ལགས། སྒྲར་གསུངས་པ། མྱོད་ཀྱིས་འཁར་རྩ་བརྟུང་བ་ཐོས་པ་དེ། བརྟུང་བའི་དུས་སུ་ཡོད་དམ། མ་བརྟུང་བའི་དུས་སུ་ཡོད། སྒྲ་
 དེ་ནི་ལྟར་ལགས། སྒྲར་གསུངས་པ། འཁར་རྩ་བརྟུང་བའི་སྒྲ་དེ། དགོན་པ་ཁོ་མའི་ནང་དུ་ཡོད་དམ། སྒྲ་གས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱང་ཏུ་འདྲ་སྒྲ་དེ་ཡོད་དམ་མེད།
 སྒྲར་གསུངས་པ། ལུས་འགག་གྱུང་གྱི་བ་མ་མི་འགས། ཟམ་པ་རྒྱ་གས་ནས་རྩ་མི་རྒྱ་གས། ཁོ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚོས་ལ། མཐའ་སྒྲོམ་བྱས་ན། ཚིག་གཉིས་ཏེ།
 རོ་ཐོ་དང་བྱེད་ལས་སོ། །དེ་ལ་དམ་ཚོས་རྟེན་རྟེན་གས་ཞེས་གྱུར་བྱུང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲོར་བ་ཞེས་གྱུར་བྱུང་། ཡང་ལམ་འབྲས་ཞེས་གྱུར་བྱུང་། སྒྲར་གསུངས་
 པ། མ་མཐོང་བའི་མཐོང་བ། མཐོང་དུས་མཐོང་བ་དེ་བས་གྱུར་མཐོང་། སྒྲར་གསུངས་པ། རྩོན་པ་གས་པོ་གཏོད་པའི་མདོ།《རྩོན་པ་ལས། བྱུང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔས་སྒྲུང་བ་ལས་རྟུ་གས་པར་གར་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒྲོང་པ་ནས་སྒྲུང་བར་གར། སྒྲར་གསུངས་པ། ཡུངས་དགར་རི་རབ་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་པ་
 དང་། རི་རབ་ཡུངས་གར་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད། བྱིའུ་མཁའ་ལ་འཕུར་མོང་བ་དེ། གང་གི་དངོས་པོ་ལགས་སམ། སྒྲར་གསུངས་པ། མྱོད་ཀྱིས་གིང་སྒྲོང་
 གི་ཡལ་གའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་ནས་སྒྲོང་དམ། སྒྲར་གསུངས་པ། མྱོད་ཀྱིས་གྱུར་དེར་ཐོགས་མེད་དུ་བགྱོད་དམ། སྒྲར་གསུངས་པ། བདེན་པ་འདས་《རྟུ་ཏུ་གྱུར་པ་ལས།

菩薩身既無邊際，云何更從東方來？何故不從西方來？南方、北方來？可即不得也。

[註七] 神秀 606～706，，俗姓李，河南尉氏人。早年博覽經史，唐武德元年（625年）在洛陽天宮寺受具足戒。五十歲，至蘄州黃梅縣雙峰東山寺參謁弘忍，從事打柴汲水等勞役以求法。深為弘忍所器重，令為教授師。受得禪去後，禪燈默照，言語道斷，心行處滅，不出文記，成為上首弟子。一日，五祖令眾人各述一偈以傳衣授法，一座神秀遶於壁廊書偈曰：

ལས། “ལུས་མཐའ་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད། འདྲ་སྟོགས་ནས་ཤོབས།” གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན། བྱང་རྩལ་སེམས་པར་ལུས་མེད་
ན། དེ་འདྲ་སྟོགས་ནས་ཇི་ལྟར་ཤོབས། ཅིའི་ཕྱིར་རྩལ་སྟོགས་དང་། སྟོ་སྟོགས། བྱང་སྟོགས་དག་ནས་མ་ཤོབས། ཅི་སྟེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་པར་ཞིག
སྟོགས་ཤིག་ནས་ཤོབས་པར་གྱུར་ན། དེ་ནི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན།

༡༡། ། མཆན་བྱ། ༡༡། རྩལ་ལེན་ལེན་པའི་ཕྱིར་ནི། ཡི་ ༥ ཡིན། ལེན་ནས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ནི། 可南陽氏 ལེན་གྱི་མི་ཡིན། རྩལ་དུས་ནས་ནང་ཆོས་དང་། ལོ་རྒྱུས་སྐོར
བཞུགས་ཀྱི་ཆེ་བས་མཐུན་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེ། བར་ལུ་རྩལ་ལོ་བརྒྱད་པ། 唐武德 年 625年 ལོ་ཡང་ཐམ་ཀོང་དགོན་ 陽入宮寺 པར་ཆོག་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་འོད།
དགུང་ལོ་ལྷ་རྩལ་སྟེང་དུ་ཇི་གྲོ་ལྟོ་ཆོང་མེ་ཆོང་ 蘇州黃梅縣 གི་འདྲ་རི་ཕྱེ་གཏིས་ཀྱི་དགོན་པར་བསྐྱོད་དེ། སློབ་དཔོན་ཆོང་རན་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས། ཐོག་མར་མེ་ལིང་
འཐུ་བ་དང་། རྩལ་ན་པ་སོགས་ཀྱི་དལ་ལས་བྱས་ཏེ། དེར་རྩལ་ལེན་ལ་མཐོང་ཆེན་མཛད་དེ་དགོན་ཆེན་བྱང་དུ་བཞུགས། ལེན་སྟོན་གྱི་གདམས་པ་ཐོབ་ནས། སྟོན་གྱི་སྟོན་མེ་ལུན་
པའི་དབྱིངས་སུ་ལུ་སིམ་མེར་བཞུམས། གཏམ་དང་ཆོག་གི་རྒྱ་བ་ཆད། སེམས་རྒྱན་ཞི་བ། ཡི་གེའི་ཆོག་དང་བྲལ་བ་བྱུང་ངོ། །དེར་སློབ་ཆོགས་ཀྱི་ནང་ནས་གལ་གྱི་འགོར་
བཞག་པར་མཛད། ཉིན་ཞིག་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས། འདུས་ཆོགས་རྒྱམས་ལ་སོ་སོའི་རྟོགས་འབུལ་ཏེ་འཁྲི་དགོས་གསུངས་པར། ཀོང་དུ་བཞུགས་པའི་སློབ་མ་རྩལ་ལེན་པའི་སྟོན་པ་

第七 唐朝 大師神秀、玄奘、老安

「身是菩提樹，心如明鏡臺，時時勤拂拭，勿使惹塵埃。」而惠能聞之後，謂此偈未見本性，遂請一童子代於壁間亦書一偈曰：「菩提本無樹，明鏡亦非臺，本來無一物，何處惹塵埃？」弘忍聞之，識惠能為真能傳人云者，乃夜召惠能入室，潛授衣法，並遣其連夜南歸，隱於四會，懷集之間。後來，惠能成為頓悟「南宗禪」之始祖，神秀成為漸悟「北宗禪」之始祖。

弘忍圓寂後，神秀去江陵當陽山玉泉寺，大開禪法，聲名遠揚。武則天聽到他的盛名，於久視元年、700年遣使來之問迎請，當時神秀已年過九十。大足元年，701年邀入東都洛陽宮中，受到武則天的優厚禮遇，武則天在神秀的老家尉氏設置報恩寺以表彰神秀，成為長安、洛陽兩京國師。於神龍二年、706年，二月十八日，

སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱི་ལོ་ལྟར་ཞེས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ལམ་གསུམ་གྱི་

དེ་གའི་ཡུང་རོལ་ལུ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་པ་འདི་ལྟར། ལུས་ནི་བྱང་རྩལ་ལྟོན་གིང་ལ། །སེམས་ནི་དྲངས་གཙང་མེ་ལོང་བཞིན། །དེའི་རོལ་དྲི་རྩལ་མ་ཆགས་པར། །རྟག་ཏུ
བྱེད་པར་ཡང་ཡང་མཛོད། །ཅེས་བྱང་བ་ལ། རྟེན་ཅོང་གིས་ཆོག་བཅད་བཞི་པོ་དེ་མཐོང་འབྲལ། དེས་སེམས་རོ་རྟོགས་སྤལ་མི་འདུག་གསུངས་ཏེ། རྟེན་ཅོང་གིས་ཡི་གེ་འབྲི་
མི་ལེས་སྤྲུབས། གཞན་ཞིག་ལ་བཙོལ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཡུང་རོལ་ལུ་གིས་པ་འདི་ལྟར། བྱང་རྩལ་ལམ་ནས་ལྟོན་གིང་མིན། །མེ་ལོང་ཡང་ནི་འཆར་གཞི་མིན། །
གདོད་ནས་དེས་པོ་གཅིག་མེད་པར། །གང་དུ་རྩལ་ནི་ཆགས་པར་སྒྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་རྒྱུ་ལ། རྟེན་ཅོང་འདིས་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་རུས་
པ་མ་ཁྱེན་ཏེ། མཚན་ཁྱེད་དུ་འཕོད་དེ་གདམས་རག་རྣམས་ཐོགས་པར་མཛོད་རྒྱུ་ལ། དེའི་མཚན་མོར་ལྟོ་ལྟོ་གསུ་བཏང་སྟེ། མི་རྟེན་དང་། །ཀུན་གྱི་སྒྲི་ །ལྟེན་གྱི་སྒྲི་ །ལྟེན་གྱི་སྒྲི་ །
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲས་པའི་བརྟལ་ཞུགས་འཛིན་བརྟག་པས། ལྷིས་ལུ་རྟེན་ཅོང་དེ་ལྟོ་ལྟོ་གསུ་ཅིག་ཅར་པའི་བསམ་གཏན་མཁན་པོའི་བརྟུན་འཛིན་ཐོག་མ་དེ་སྒྱུར་པ་དང་། རྟེན་

ལུ་ནི་བྱང་རྩལ་ལམ་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཁན་པོ་ཐོག་མ་དེ་སྒྱུར་ཏོ། །དེར་སྒྲོབ་དཔོན་ཅོང་རན་སྒྱུ་གཤེགས་རྒྱུ་ལ། རྟེན་ལུ་ 神龍 ཅང་ལོང་དྲང་ཡང་རི་པོའི་
རྩ་མིག་དཔོན་པར་ [陵當陽山五藏寺] ཐེབས་བཞུགས་མཛོད་དེ། དེར་སྒྲོམ་སྒྱུབ་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བར་མཛོད་པས། གྲགས་པ་ས་སྟེང་དུ་བྱུང་། དེར་གོང་མ་
ལྷ་ཆུ་ཐན་གྱིས་དེའི་སྒྲོམ་གྲགས་གསལ་པ་དང་འཕྲིན་ཀྱི་ཁོ་དང་པོར་ 視元年 (700) ལོ་ནས་ལྟར་གྱི་དཔུན་ ལ་ ཀྱི་ བཏང་ནས་རྒྱལ་ཁབ་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པར་
དུ་རྒྱལ་ཁོ་དང་པོ་ 人足元年 701年 རྟེན་ལུ་དཔུང་གངས་དགུ་རྩུར་ཐེབས་པ། ཤར་གྱི་རྒྱལ་ས་སྒྲོ་ཡང་ཐོ་བྱང་དུ་ཐེབས་པར་གོང་མ་ལྷ་ཆུ་ཐན་གྱིས་ཆེ་མཐོང་
དང་གུས་བཀུར་གང་ཆེ་མཛོད། གོང་མས་རྟེན་ལུ་ཡི་མ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོམ་ཁབ་དུ་བཀའ་དྲིན་གྱི་ལེགས་གསེའི་དཔོན་པ་གསུམ་བཞེངས་མཛོད། དེར་རྒྱལ་ས་ཤར་རྩལ་གཉིས་ལུ་
བཙོན་པོ་མཉམ་དུ་མར་རྩུར་བསྐྱོད་དེ། རྒྱལ་པོའི་དབུ་སྒྲར་གྱུར། དེ་ནས་རྟེན་ལོང་ལོ་གཉིས་པ་ 神龍年 704年 རྒྱལ་ ༥ ཆེས། ༥ རྟེན་རྟེན་ལུ་སྒྲུང་གཞི་

第七 唐朝三大師神秀、玄奘、老安

神秀在洛陽大覺寺「不疾寢坐而圓寂」，百餘歲。臨終前留有「屈、卅、直」三字遺囑。

[註八] 玄奘（生卒年不詳），俗姓王，太原祁縣人。是弘忍晚年弟子，咸亨元年（670）才來東山，首尾三年，是為弘忍造塔的人弟子。弘忍去世後，長期在安州、今湖北安陸縣壽山寺居住修行。於唐景龍二年（708），老安去世，玄奘被召入京弘傳禪法，填補神秀與老安的兩京去住之位。

[註九] 老安（581～708），又名道安、或慧安，荊州人。生於隋開皇元年（581），年壽極長，約近百三十歲。唐貞觀末。因慕蘄州弘忍禪風，遂與神秀同學。主要活動於嵩山會善寺。神龍二年（706）神秀去世，老安又應中宗的禮請入京，受皇家俸養一年。景龍二年（708）於會善寺圓寂。

第七 唐朝：大師神秀、玄奘、老安

、註十 神秀之遺囑二字云：「屈曲直」，有些日本學者認為是指「屈曲」和「平等」之意，「屈曲」即「方便」，「平等」即「了義」。《楞伽師資記》一卷云：「蛇入筒而改曲。」以蛇入竹筒之譬喻，指禪定要斷除分別心。又《入智度論》亦云：「蛇行性曲，入筒即直，」昧制」，亦復如是。「曲」是指煩惱污染之心，如蛇行性曲，而「直」則是指無煩惱之禪定心，如蛇入筒即直。可見神秀遺囑表達了其重要思想是完全遠離分別心、無念的止觀禪定。

這也是中國北宗禪的特點。神秀最後說出的遺囑是一個字，應該有其一個涵義。既然前面「曲、直」有作譬喻解釋，而「屈」字肯定也應有其涵義之解釋。按照「屈、曲、直」三個字的順序來看，正如我們修行的次第，首先要消淨業障和降伏傲慢，好比以前印度那洛巴大師，曾在帝洛巴上師跟前完成十二大苦行。還有中國禪師們的修行，通常也須先作多年的苦行，諸如砍材、打水、煮飯等等打雜勞役的工作。而這種身和語的苦行，是不同於一般外道的苦行，

༡༠༽ རྩོམ་གྱི་ལོ་ལྷན་གསུམ་དཔྱད་མཐའ་མ་ཚིག་འབྲུག་སུམ་ལྟེ། ལུས། རྩོག་ དང་། བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ། ཉི་ཤོད་གི་མཁས་དབང་ཁ་ཅིག་གིས། ལྷར་སྒོལ་ཆོས་སྒྲིབ་དྲུ།
 ལུས་རྩོག་གི་བྱིད་དང་། བཅས་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱིད། ཅེས་བཞེད་སྒོལ་ཡོད་པ་དང་། ལུས་རྩོག་གི་བྱིད་ནི། བཅས་ཀྱི་ཆ་དང་། བཅས་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱིད་ནི་དྲང་པོའི་དོན་ཡིན་པར་
 འགྲེལ་པར་སྤྲོད་། ལྟོ་ལོ་མཁས་པོ་དང་སྒོལ་མཁའ་མཛོད་པམ་པོ་གཅིག་པའི་ཆོན་པ་ ༧ པའི་ནང་དུ་འཁོད་དོན། “སྒྲུལ་རྩོག་དོད་དུ་བརྟུག་པ་ནི། དཔེར་བསམ་གཏན་ལྷིས་
 འབྲུག་སུམ་པ་བཀག་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྷེས་རབ་ཀྱིས་བརྟུག་པའི་བཞེད་བྱ། ཞེས་པའི་ནང་། སྒྲུལ་ཀྱི་རང་གཤིས་ཁྱོག་ནས་འགྲོ། །དོད་དུ་འཇུག་སྒྲུབ་སུམ་འདྲོད་ནས་འགྲོ། །
 ཉིད་འཛིན་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཐབས་ཀྱང་། །བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མཛུངས་པ་ཡིན།” །ཞེས་གསུངས་པས། རྩོག་ནི། རྩོམ་དོན་གི་དབང་དུ་ཤོར་བ་སྒྲུལ་ཀྱི་རང་གཤིས་ཁྱོག་འགྲོ་ལ་
 དཔེར་མཛོད། དྲང་ནི། བསམ་གཏན་ལྷིས་འབྲུག་སུམ་པ་བཀག་པ། སྒྲུལ་ཁུང་དུ་ལུགས་པ་དྲང་པོའི་གཟུགས་ལ་དཔེར་མཛོད་དེ། འདིར་རྩོམ་གྱི་ལོ་ལྷན་ཆེམས་ཀྱི་དགོངས་
 དོན་ནི། སེམས་མི་རྟོག་པ་བྱེད་པར་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལ་ནམ་ཏན་དགོས་པ། ལྷང་བརྟུད་རྒྱ་ནག་བསམ་གཏན་པའི་ཐུན་མིན་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མཚོན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གོང་དུ་
 རྩོམ་གྱི་ལོ་ལྷན་ཆེམས་ནང་། ལུས། རྩོག་ དང་། ཞེས་ཚིག་འབྲུག་སུམ་དངོས་སུ་བྱུང་བས། འདིར་རྩོག་དང་། དྲང་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱུང་ཡང་། ལུས་ཞེས་པར་འགྲེལ་
 བཤད་མ་བྱུང་བས། ཡིག་འབྲུ་ལུས་ཞེས་པ་འདི་ཡང་དགོངས་པ་དེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་དེས་སྤྲོས། ལུས། རྩོག་ དང་། གསུམ་ཀྱི་གོ་རིམ་དེས་ཅན་ཡོད་པ་དེ་དག་བསམ་ན།
 ཐོག་མར་སྒྲོམ་ཉམས་སུ་ཡོན་པ་ལ་ཕྱིག་ཀྱིས་དྲང་རྒྱལ་ལུས་དགོས་ཤིང་། རྩོན་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཆོའི་རྩམ་ཐར་ལ་བལྟས་ན། སྒྲུབ་པ་ཉམས་ཡོན་ཀྱི་སྒོན་དུ་དཀའ་བ་མང་པོའི་
 སྒྲུབ་པ་དཔེར་ན། མཁས་གྲུབ་རྣམས་། ཉེ་ལོ་པའི་དྲང་དུ་དཀའ་སྒྲུབ་བརྟུག་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་ནག་བསམ་གཏན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་དག་གི་རྩམ་ཐར་བལྟས་ན་འདྲ་།
 ཐོག་མར་ཐོག་དོར་རྒྱ་ཡོན་སྒོགས་ཀྱི་ལུས་དག་གི་ཞབས་དྲོ་ལོ་མང་བྱེད་བརྟུག་པ་སྒོགས་ཡིན་པས། ལུས་དག་གི་དཀའ་སྒྲུབ་དེ་དག་ནི། ཕྱི་རོལ་སུ་སྒྲིགས་པས་ལུས་ཆར་

第七 唐朝三大師神秀、玄奘、老安

如是放下身段作苦行的目的就是懺悔無始業障，可以青爭白身的傲慢」，這應是「屈」字的涵義。

བཅད་ནས་དཀར་ཁྱུ་བྱེད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་པར། དེ་ནི་ཆོ་རབས་མང་པོར་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་འདག་པའི་སྒྲིར་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་ཆོ་འདིའི་ང་རྒྱལ་བཅག་པའམ།

ཁྱུ་པ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ན། འདིར་ཁྱུ་མ། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་དོན་ཡིན་པ་སྒྲུལ་མོ།

(八)

唐朝神秀四大弟子普寂、敬賢、義福、惠福

第八、唐朝洛州嵩高山普寂禪師、嵩山敬賢禪師、長安蘭山義福禪師、藍田王山惠福禪師，並同一師學法侶應行，俱承大通和上後，少小出家，清淨戒行，尋師問道，遠訪禪門。行至荊州玉泉寺，遇大通和上，諱秀，蒙授禪法，諸師等奉事大師十有餘年，豁然自證，禪珠獨照。大師付囑普寂、敬賢、義福、

༄༅། །ཉུ་ཉུ་ཡི་སྒོ་བ་མ་བུ་ཅི་དང་། ཅིང་ཞུ། དབྱི་བྱ། ཉུ་ཉུ་བཞི།

༄༅། །ཐང་ཁའོ་ལོ་གྲུ་ལུང་ཀའི་རི་བོ་ལི། 唐制洛州嵩高 །བུ་ཅི་ལི་བསམ་གཏན་གྱི་མ་ཁན་པོ། 普寂禪師 65 ~ 73 །ལུང་ཉུ་དང་ །

ཅིང་ཞུ། 敬賢禪師 །ཐང་ཁན་ལན་ཉུ་རི་བོ་ལི། 長安蘭 །བསམ་གཏན་གྱི་མ་ཁན་པོ་དབྱི་བྱ་དང་། 義福禪師 658 ~ 746 །ལན་ཐན་གཡུ་ལི་རི་བོ་ལི།

監 主 ། །བསམ་གཏན་གྱི་མ་ཁན་པོ་ཉུ་ཉུ་ །惠福禪師 །ཁོང་རྣམས་མཉམ་དུ་སྒོ་བ་དཔོན་གཅིག་གི་རྩེས་ལུང་ཐང་ཁན་སྒོ་བ་པར་མཛད། དེར་དགོ་སྒོང་དུ་

མཐོང་བཞེན་པའི་རྩེས་ལུང་དུས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་གཙང་མར་བསྐྱུངས་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་བཙལ་ནས་དེར་དུ་བ་མཛད་དོན། ཐག་རིང་ནས་བསམ་

གཏན་གྱི་སྒོ་མ་ལ་སྒོ་བ་པར། ཅིང་གྲོ་ལུ་གཡུ་ལི་ཆུ་མིག་དགོན་པར་འབྱོར། གྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་ས་ལ་གཤེགས་པའི་དགོ་སྒོང་ཉུ་ཉུ་དང་མཛུལ། དེ་ལ་མོགས་

པའི་མ་ཁན་པོ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ལོ་བཅུ་ལྷག་རིང་བསྐྱེན། རང་གར་རང་གྲོ་ལ། སྒོ་མ་གྱི་ཉོར་བུར་ཁོང་ནས་གསལ། ཉུ་ཉུ་ཆེན་པོས་བུ་ཅི་ 普寂 །དང་།

惠福等，昭世炬燈，傳頗梨大鏡，天下坐禪人歎四箇禪師曰：「法山淨，法海清，法鏡朗，法燈明，宴坐名山，澄神瘴谷，德冥性海，行茂禪枝，清淨無為，蕭然獨步，禪燈默照，學者皆證佛心也。」

自宋朝以來，大德禪師代代相承，起自宋求那跋陀羅二藏，歷代傳燈，至于唐朝總八代，

得道獲果，有二十四人也。

楞伽師資記一卷

願 吉 祥 圓 滿

ཅིང་ཞན། 敬賢 དཔྱི་རྩུ་ 義福 རྟོས་རྩུ་ 惠福 བཞི་པོར་གསུངས་དོན། དཔལ་འབར་ཆེན་པོ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གསལ། །མེ་ལོང་ཆེན་པོའི་དྲངས་
གཙང་ཆོས་དེ་སྟེལ། །ས་སྟེང་སྟོམ་རྩུབ་ཤེད་མི་ཆོས། །བསམ་གཏན་མ་ཁན་པོ་བཞིས་གསུངས་དོན། །ཆོས་ཀྱི་རི་བོ་གཙང་ཞིང་དག། །ཆོས་ཀྱི་མཚོ་མོའང་
དྲངས་ཤིང་བྱང་། །ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གསལ་ཞིང་དག། །ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མེའང་དེ་བཞིན་གསལ། །སིམ་པོར་མིང་རྒན་རི་བོར་གནས། །ཤེས་པ་གསལ་ཞིང་གཏིང་
ཡངས་ཤིང་། །སྟོན་པ་སྟུས་པ་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །སྟོམ་ཀྱི་ཤིང་ལོ་རྒྱས་ཤིང་བཟང་། །གཙང་དག་མ་བཅོས་པར་གནས་ནས། །གཅིག་ཤུར་དབེན་པའི་གནས་
བཅས་ཏེ། །སྟོམ་ཀྱི་སྟོན་མེ་རིམ་མེར་གསལ། །སྟོབ་བུའི་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ངོ་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །སྟུང་རྒྱལ་རབས་རྩོན་ཆད་ནས། བསམ་གཏན་པའི་
མ་ཁན་པོ་ཆེན་པོ། མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་བརྒྱུད། དེ་ཡང་སྟུང་གི་སྟེ་སྟོན་གསུམ་པའི་ཁིུའབ་བར་ཏར་ * 非藏陀羅 ། བས་འགོ་བཟུང།

མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་བསམ་གཏན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མེ་དེ་བར་མ་ཆད་པར། ཐང་རྒྱལ་རབས་བར་ཁྱོན་གདན་རབས་བརྒྱུད་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བ་རྣམས།
ཉམས་ལེན་ལ་འབྲས་བུ་ཐོན་པ་ཁྱོན་གྱུབ་ཐོབ། ༥༧ བྱུང་ངོ་། །སཏྲ་མཛྲ་ལོ། །

བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་ཕྱོན།

	འཕགས་ལུའ་བྱིསོན་པའི་གནད་རབས་ཅེར་བརྒྱད།	SANSKRIT (梵名)	印度二十八祖
1	མོད་སྤྱུང་།	Mahākāśyapa	摩訶迦葉尊者
2	ཀུན་དགའ་པོ།	Ānanda	阿難陀尊者
3	གནའི་གོས་ཅན།	Śaṅkakavāsa	商那和修尊者
4	ཉེ་ལྷན།	U pagupta	優波鞠多尊者
5	ཐྱི་རྟི་ཀ།	Dhṛitaka	德波鞠多尊者
6	མག་པོ།	Michaka	彌遮迦尊者
7	དབྱིས་འཁོས།	Vasumitra	婆須蜜尊者
8	མངས་རྒྱལ་ལྟ་སྟེ།	Buddhmandi	佛陀羅提尊者
9	བརྩམ་པ་ཚོས་སྟོབ།	Buddhamitra	伏駄蜜多尊者
10	ཉེ་བར་འཁོར།	Pārsva	音尊者
11	བསོད་ནམས་གྲགས་པ།	Punyayasas	富那耶舍尊者
12	རྟ་བླ་པ།	Aśvaghoṣa	馬鳴大士

13	ཀུམིམ་ལ།	Kapimāla	迦毘摩羅尊者
14	འཇུག་པ།	Nāgārjuna	龍樹大士
15	ཀུམ་ལ་པ།	Kānadeva	迦那提婆尊者
16	ར་ལུ་ལ།	Rāhulāta	羅睺羅多尊者
17	སྒྲུ་ནན་མོ།	Saṅghānandi	僧伽難提尊者
18	སྒྲུ་ལ་མ།	Crayasāta	伽耶舍多尊者
19	ཀུམ་ར་ལ་ལུ་མ།	Kumārata	鳩摩羅多尊者
20	རྒྱ་ལ་ཏ།	Jayata	闍夜多尊者
21	བསྐྱེད་གཞི་མ།	Vasubandhu	婆修盤頭尊者
22	མ་ནུ་ར།	Manorhita	摩拏羅尊者
23	གྲགས།	Lakṣanayasas	鵲勒弗尊者
24	སེའྲ་	Śrinha bhikṣu	師子尊者
25	བསྐྱེད་པ།	Vasastha	婆舍斯多尊者
26	དགོ་བསྐྱེད་	Punyaṅtra	不如來多尊者
27	པེ་ལུ་ལ།	Prajatara	梭若多羅尊者
28	བོད་ཀྱི་མ།	Bodhi dharmā	菩提聖摩尊者

	བྱ་ནག་གི་ལས་ལ་གཏན་པའི་སྟོན་དཔེ་ན།	SANSKRIT (梵名)	中國禪宗六祖
1	ཁིལུའད་པར་ཏཱ་ (གུ་ན་ལྷ་རྩེ་ར་)	Gunabhadra	求那跋陀羅
2	ཐོ་ཏྲི་ལྷ་རྩེ་ར།	Bodhidharma	① 菩提 摩訶尊者
3	ཏཱ་ཁི་ག།		② 慧可 (Hu-ke ,
4	ཤེང་ཙན།		③ 僧粲 (Seng-can)
5	ཏཱ་ཤི་ན།		④ 道信 (Dao-xin)
6	ཏོང་རན།		⑤ 弘忍 (Hong-ren)
7	ཤེང་ཤི་ལ།		⑥ 神秀 (Shen-xu) 北宗
	ཏཱ་ཤི་ནེང་།		⑦ 惠能 (Hui-neng) - 南宗

楞伽師資記 （原序文）

¹ 兩目中各出一五色光舍利，將知大師成道已久也。大唐中宗孝² [] 帝景龍二年，敕召入西京，便於東都廣開禪法，淨覺當眾歸依，一心承事，兩京來往參觀，向有餘年，所呈心地，尋已決了。祖忍大師授記之安所有一箇，即我大和上是也，乃形類凡僧，證同佛地，帝師國寶，字內歸依，淨覺宿世有緣，親蒙指授，始知方寸之內具足真如，昔所未聞，今乃知耳。

真如無相，知亦無知，無知之知，豈離知也？無相之相，豈離相也？人去昏如，說亦如也，如自無說，說則非如，如本無知，知非如矣。

《起信論》云：「心真如³ 是，即是一切法界總相法門體。所謂心性，不生不滅，一切法唯因⁴ 忘念而有差別，若離心念，另無境界之相。是故一切法，從本已來，離言說相，離名字相，離心緣相，畢竟平等，無有變異，不可破壞，唯是一心，故名真如。有⁵ 真自體相者，凡夫、聲聞、緣覺、菩薩、諸佛，無有增減，非⁶ 有際生，非後際滅，畢竟常恒，從本性自滿足一切功德，自體有大智慧光明義，故自性清淨心。」

¹ 首闕 ² 上 本作「和昇」 是 本作「世」 ⁴ 上 本作「妄」

⁵ 真 字 本作「如」 ⁶ 有 本作「前」

註 此序文採取新式標點與分段，科判書之文字義類清晰。其句處係參考佛光大藏經《禪藏·聖傳部》禪林僧寶傳外一部，佛光出版社。

994年12月版上、下、皆同

《楞伽經》云：「自心現境界，隨類普現於五法。云何是五法？名、相、^① 妄想、正智、如如。是故眾物無名，^② 心作名，諸相無相，由心作相，但白無心，則無名相，故曰正智如如。」
《法句經》云：「參羅及萬像，一法之所印。」

余乃潛神玄默，養性幽巖，獨守淨心，抱一冲谷，聊寄一序，托悟在中，同我道流，願知心耳。真如妙體，不離生死之中；聖道玄微，還在色身之內。色身清淨，寄住煩惱之間；生死性真，權在涅槃之處。故知眾生與佛性，本來共同，以水沉冰，體何有異？冰由質礙，喻眾生繫縛；水性^③ 虛通，等佛性之圓淨。無法可得，無相可求，善法尚遺捨之，生死故應遠離。

《維摩經》云：「欲得淨度，當淨其心，隨其心淨，則佛土淨也。」身雖為之本，識見還有淺深。深見者，是歷劫清淨薰修之因，一發道心，乃至成佛亦不退也；淺識者，是現今新學初離歡喜，為積生已來有誹謗邪見之因，無正信習道之力，根則不定，後還退敗也。覆尋生死，只為攀緣，返照攀緣之心，心性本來清淨^④ 之^⑤ 處染著。無染是淨，無繫是脫，染即生死之因，淨即菩提之果。大分深義，究竟是空，至道無言，言則乖至。雖以^⑥ 性擬本，無本可稱，空自無言，非心行處，聖心微隱，絕解絕知，大覺^⑦ 寒寒，無言無說。

^① 「忘」 本作「妄」。 ^② 「心」字上，一本有「由」，^③ 「虛」 本作「靈」。

^④ 「淨」字上 一本有「奇爭」 ^⑤ 「處」字 一本有「實不有」，寂滅之中 本無動念 動處常寂 寂即無求，念處常真 真無

^⑥ 「性」之「 本作「全」。 ^⑦ 「參羅」 本作「冥冥」。

《法華經》云：「諸法寂滅相，不可以言宣也。無法可說，無心可言，自性空閑，返歸於本。」本者，道也，道性空闊而無際，放曠清微，壞大千以寂寥，通古今而性淨。即上下周圓遍清淨，是淨佛國土也，是知一毫之內具足三千大千，一塵之中容受無邊世界，斯言有實耳。此中坐禪，證者之自知，不由三乘之所說也。

經曰：菩提之道，不可圖度，高而無上，廣不可極；淵而無下，深不可測。人苞大地，細入無間，故謂之道也。所以法身清淨，猶若虛空，空亦無空，有何得有？有本不有，人自著有，空本不空，人自著空。離有離空，清淨解脫，無為無事，無住無著，寂滅之中，一物不作，斯乃菩提之道。然涅槃之道，果不在於有無之內，亦不出於有無之外，若如此者，即入道之人，不壞於有，亦不損於無，像法住持，但假施設耳。是故體空無相，不可為有，用之不廢，不可為無，則空而常用，^②之而常空，空用雖殊，而無心可異，即真如性淨，常住不滅也。

余歎曰：「天下有不解修道者，被有、無繫然也。有不自有，緣未生時無有；無不自無，緣散之後故無。有若本有，有自常有，不待緣而後有；無若本無，無自常無，豈待緣盡後始無也？緣有非是有，真如之^③中有；緣無非是無，清淨心中無彼無也。有^④無法，妄想之域，豈足以標聖道？《放光經》云：『菩提從有得耶？答曰：不也。從無得耶？答曰：不也。從有無得耶？答曰：不也。離有無得耶？答曰：不也。是義云何得？答曰：無所得。得無所得者，謂之得菩提也。』」

①「圓」字下，本有「廣」。

②「之」字，本作「用」。

③「中」字，本有「無」。

④「無」字，本有「之」。

ཡིག་སྐད་པ།	འབྲི་གུང་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ།
著者：	直貢姜貢澈贊法王
ཡིག་སྐད་ལས་ལྟེ།	དགོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས། ལི་གུང་ཆེན།
編輯：	昆秋赤列・李正秋
ཡིག་སྐད་པ།	ཨ་མཚོ་ཀམ་བསྟན་འཛིན། ལི་གུང་ཆེན།
排版：	安策噶瑪滇津・李正秋
發行所：	松贊圖書館 Songtsen Library
地址：	P.O. Kulhan, Sahastradhara Road, Dehradun 248001, Uttarakhand, India
電話：	+91-135-2607810 / 2607811
電傳：	+91-135-2607813
E-mail：	songtsenlibrary@gmail.com / songtsenlibrary@rediffmail.com
Website：	www.songtsen-library.net
ISBN：	81-89210-16-5
版次：	2010年7月初版 1,000本

SONGTSEN LIBRARY

P.O. Kulhan Sahastradhara Road

Dehradun-248001

Uttarakhand (INDIA)

Phone No: +91-135-2607810

Fax No: +91-135-2607813

E-mail: songtsenlibrary@gmail.com

Website: www.songtsen-library.net

8189210165